

„Tėvynė“ Savaitinis Laikraštis
 Leidžia kas Pėnydia
 Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
PRENUMERATA METAMS:
 Susivienijimo Valstijose \$1.50
 Kitose Viešpatystėse \$2.00
„TĖVYNĖ“
 307 W. 30th St., New York, N. Y.

TĖVYNĖ

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

Telefonas: LACKAWANA 4-5549

The Lithuanian Weekly „Tėvynė“
 Published Every Friday
 By the Lithuanian Alliance of America
 P. Jurgelutis, Sec'y & Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
 In the United States \$1.50
 To Foreign Countries \$2.00
„TĖVYNĖ“
 307 W. 30th St., New York, N. Y.

No. 50

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918.

New York, N. Y., Gruodžio (December) 11, 1931.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, under the Act of March 3, 1875.

Vol. XXII

Lietuvos Prezidento Rinkimai Iyvksta Gruodžio 11 d.

Japonai Neklauso Tautų Sąjungos

Bedarbių Atstovai Washington

LIETUVOS PREZIDENTO RINKIMAI IYVKSTA GRUODŽIO 11 D.

Washington, D. C., gruodžio mėn. 5 d. — Gautomis iš Lietuvos žiniomis, šių metų lapkričio mėn. 25 d. „Vyriausybės žiniuose“ buvo paskelbtas Respublikos Prezidento rinkimų įstatymas.

Pagal šį įstatymą, Respublikos Prezidento rinkimo dieną skelbia Ministras Pirmininkas neveliau kaip prieš keturiolika dienų. Respublikos Prezidentą renka ypatingieji tautos atstovai (elektorai). Šiuo atveju Prezidento rinkimų procedūra yra panaši į Prezidento rinkimus Amerikos Jungtinėse Valstijose, kur Prezidentas renkamas taip pat specialiu atstovų-elektoriu. Bet yra ir skirtumas. Amerikos Jungtinėse Valstijose Prezidento elektorai renkami visuotiniu balsavimu, — o Lietuvoje juos renka valsčių, miestų ir apskričių tarybų nariai ir tie asmenys, kurie, dalyvaudami tų tarybų posėdžiuose, turi juose sprendžiamąjį balsą. Ypatieji tautos atstovai renkami vieną ir tą pačią dieną visoje valstybėje, ne veliau kaip septyniomis dienomis prieš Respublikos Prezidento rinkimų dieną.

Ypatieji tautos atstovai renkami apskritimis. Kauno, Klaipėdos, Šiaulių ir Panevėžio miestai renka šiuos atstovus skyrim nuo apskričių. Kiekvienam dviem dešimtum tikstančių apskrities gyventojų renkamas vienas atstovas. Tokiu pat budu nustatomas augščiau įvardintų miestų atstovų skaičius.

Ypatieji tautos atstovai susirinkę nurodytą valandą ir nurodytoje vietoje renka Respublikos Prezidentą. Ypatieji tautos atstovų susirinkimas yra teisėtas, jeigu jame dalyvauja ne mažiau kaip pusė visų išrinktųjų atstovų. Ne mažiau kaip 20 atstovų turi teisę pasiulyti vieną kandidatą. Respublikos Prezidentas renkamas slaptu balsavimu. Iš pasiulytų kandidatų Respublikos Prezidentu laikomas išrinktas tas, kuris gavo absoliutinę balsų daugumą, tai yra, daugiau nei pusę visų balsų. Jei balsuojant, niekas negauna absoliutinės balsų daugumos, tai tie patys kandidatai balsuojami antrą kartą ir išrinktas laikomas tas, kuris šį kartą gavo paprastą balsų daugumą.

Pasiremiant šiuo įstatymu, š. m. lapkričio mėn. 25 d. buvo paskelbta, kad ypatingieji tautos atstovų rinkimai iyvksta šių metų gruodžio mėn. 2 d. Viso yra rinkta 118 atstovų, kurie susirinkę šių metų gruodžio mėn. 11 d. išrinkti Lietuvos Respublikos Prezidentą. Pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją, Respublikos Prezidentas bus renkamas septyneriems metams.

JAPONAI NEKLAUSO TAUTŲ SĄJUNGOS.

Paryžius, gruodžio 3. — Tautų Sąjunga neįstengia Japonijos suvaldyti ir gana. Jau išrodė, kad sulig Tautų Sąjungos patvarkymo Mandžurijoje bus prieita prie galutinės ginčo užbaigos. Pastaruoju laiku bet gi to vėl nesimato: Tautų Sąjunga susiduria su naujomis kliutimis, nes japonų vyriausybė Tautų Sąjungos tarybai, kuri dar vis Paryžiuje posėdžiauja, pranešė, jog ji daug geriau padarytų, jei nesikištų į japonų-kinų reikalus Mandžurijoje. Japonai pareiškia, kad neutrali zona (srytį) tarp Mukden'o ir Chinchow vieni japonai su kinais gali nusistatyti — pašalinę pagalbą jiems nereikalinga. Japonai taip gi reikalauja, kad iš Chinchow fronto kinų kariuomenė būtų ištraukta, o jei tai nebus padaryta — japonų kariuomenė vėl pradės link Chinchow žygiuoti.

Gruodžio 5 d. iš Paryžiaus šis japonų pareiškimas dar kartą patvirtinamas: jie nenori Tautų Sąjungos klausyti, pakartodami savo originalų nusistatymą.

Iš Tokio gi pranešama, kad iš Chinchow pusės kinai net trintis kalumnomis žygiuoja link Mukden'o. Toje žygiuotėje yra kavalerija ir pėstininkai. Japonų vyriausybė Mukden'e sako, kad padėtis pavojinga, nes jei kinai ir toliau savo žygiuotę tęs — japonai turės jiems pasipriešinti ir Mandžurijoje mušiai vėl galės pasikartoti.

Iš Tokio, gruodžio 6 d. pranešama, kad pietinėje Mukden'o dalyje, prie Kungtaipu, japonų eroplanai bombardavo kinų banditų brigadą susidedančią iš apie 1,000 ginkluotų vyrų. Sakoma, kad 300 banditų užmušta ir daug sužeista.

Iš Mukden'o gruodžio 7 d. skelbiama, kad tą dieną vakarinėje Mukden'o pusėje tarpe kinų ir japonų iyvko mušis. Japonams pavyko smarkiai kinus sumušti. Susirėmimų tarp japonų ir kinų iyvko ir kitose vietose.

BEDARBIŲ ATSTOVAI WASHINGTON'E.

Washington, D. C. gruodžio 8. — Vakar čia susirinko posėdžiauti Jungtinių Valstijų 72-ras kongresas. Pirmas posėdis buvo trumpas, taip sakant tik susiorganizuota. Šis kongresas, pasirodo, kontroluos demokratiai. Šis kongresas turės daug ir labai svarbių reikalų aptarti. Prez. Hooveris savo kalbas pasakys šiandien, gruodžio 8 d.

Besiantinant kongreso atidarymui, Jungtinių Valstijų Komunistų Partija suorganizavo bedarbių-baduolių maršuočių į sostinę. Bedarbių atstovai maršavo keturiomis kolonoms iš įvairių šalies kraštų. Maršuočių viso susidarė apie 1,200. Sostinę jie pa-

siekė dar išvarko pirm atidarymo kongreso. Kongreso atidarymo dienoje jie atmaršavo prie kapitoliaus, kur jau buvo susirinkęs kongresas posėdžiauti. Maršuočiai norėjo įeiti į vidų pareikšti bedarbių-baduolių prašymus. Tačiau policija jų į vidų neleido. Tuomet jie pasuko į Baltuosius Rumus. Bet ir nuo čia juos policija nuvijė. Tada maršuočiai susirinko į vieną parką ir pradėjo sakyti prakalbas. Iš čia juos policija ir gi išvaikė. Taip tai bedarbių-baduolių maršuočių į Washington'ą ir baigėsi be jokių pasekmių.

Sakoma, kad tą dieną Jungtinių Valstijų sostinė buvo „pasipuošus“ kariuomenė-marinai ir kulkosvaidžiais. Policistai nešiojosi ašarines bombas. Šita maršuočių, mat, šalies valdovams šiek-tiek baimės įvarė ir matomai manyta, kad maršuočiai galės sukelti skandalo, todėl ir buvo išanksto reikiama apsauga „apsikaisiųta“.

PREZIDENTU, SAKOMA, BUS IŠRINKTAS SMETONA.

Kaunas, gruodžio 4. — Vakar iyvko prezidento elektorų rinkimai, kurie praėjo ramiai. Visos Lietuvos distriktų, valsčių ir miestų tarybų 3,000 narių padavė balsus už 118 elektorius ir juos įgaliojo išrinkti respublikos prezidentą. Šie elektorai arba rinkikai, gruodžio 11 d. susirinkę Kaune išrinko prezidentą septyneriems metams. Vyriausybės spauda pažymi, kad A. Smetona bus vienbalsiai išrinktas prezidentu.

SUOMIAI KOVOJA PROHIBICIJĄ.

Helsininkai, gruodžio 4. — Gerai patyrus prohibicijos vykdymo padėtį, vyriausybė nusprendė, kad prohibicija yra neįvykdoma. Todėl, vyriausybės supratimu, geriau prohibiciją visai panaikinti, jei jos nebus galima modifikuoti ir delto įdavė seimui sumanyti, kad seimas prohibicijos klausimu krašte paskelbtų referendumą.

GRUODŽIO 10 ISPANIJĄ IŠRINKS PREZIDENTĄ.

Madridas. — Gruodžio 2 d. Ispanijos steigiamasis seimas užbaigė konstitucijos darbus, konstituciją pripažino ir sesiją, laikinai, nutraukė. Gruodžio 11 d., susirinkę atstovai, išrinkti naują prezidentą, kuris 11 d. gruodžio bus prisiekdintas. Numatoma, kad pirmuoju Ispanijos prezidentu bus išrinktas N. A. Zamora. Gruodžio 12 atsistatydins laikinasis ministrų kabinetas. Naujas prezidentas turės sudaryti naują kabinetą.

KINAI GRUMSIS SU JAPONAIS.

Paryžius, gruodžio 6. — Kinų atstovai Tautų Sąjungos tarybai pareiškė, kad kinų kariuomenė Chinchow neapsileis. Jei jie bus japonų puolami, tai prieš juos ant žut-but kovos ir geruoju nepasitrauks. Japonų gi kariuomenės vadas Mandžurijoje pareiškė, kad jo kariuomenė Mandžurijoje turi imtis pozityvio veikimo prieš kinus Chinchow apylinkėje, kur organizuojasi buiriai plėšikų.

NEPRIIMS AUDIENCIJAI.

Roma, gruodžio 5. — Iš London'o grįždamas Romą aplankys Indijos tautininkų vadas M. Gandhi. Čia buvdamas, jis nori atsilankyti ir pasipa Pijų XII, kuris sėdi Vatikane. Iš Vatikano, tačiau pareiškta, kad jei Gandhi nori matyti popiežių, tai turi tinkamai apsisiaityti; puspikis ir nuogomis blaizdomis jis pas popiežių nebus priimtas.

Iš Lietuvos

SARKIS TIKRAS LIETUVIS — PANEVEŽIETIS.

„Dienos Naujienos“ rašo: „Sarkis-Zukauskas yra gimes Lietuvoje tikrų lietuvių tėvo ir motinos sunus. Apie tai pasakoja tikra liudininkė Kirkilaitė Nastė, kuri gerą pažįstanti žukausko šeimą ir drauge su jais gyvena Amerikoje (laikraščiuose žinios buvo ne visai tikros paduotos). Juozo žukausko („Sarkėjau“) tėvas Baltrus gyvena Zaliapurvelių kaime, Piniavos valsčiuose (apie 8 km. nuo Panevėžio), turėjęs su broliu bendrą valdybę 7 ha žemės; jo motina vietos egiluo dukte. Kirkilaitė teigė net Baltrus vestuvėse šokti 1900 metais gimes sunus Juozas („Sarkis“). Negalėdami išsiaminti, Baltrus žukauskas išvyko su savo šeima ir sunumi Juozu į Ameriką ir apsigyveno (1905 m.) Binghamtone (New Yorko valstijoje) ir dirbo įvairiuose fabrikuose ir dirbtuvėse. Šeimoje buvo kalbama vien lietuviškai. N. Kirkilaitė, nuvykus į Ameriką, teko kuri laiką gyventi žukauskų šeimoje.“

Ką rašė laikraščiai, kad Sarkis atmenas tik keletą žodžių lietuviškai, esą netiesa, nes liudininkei teko matyti jį, kuomet jam buvo 12 metų; tuomet žukauskai buvo grynai lietuviška šeima.

UŽSIMUSĖ GELEZINKELIETIS.
 Kaunas, 10 lapkričio, 2 val. Tunelio — Šiaulių gatvių kampe, savo bute, plačių gelezinkelių, Kauno brigados svarbiausias konduktorius, Ambrazas Slėnys, lipdamas laiptais iš antro aukšto nukrito ant grindinio ir persiskėlė galva. Nelaimingasis nuvežtas miesto ligoninėn, neatgaudamas sąmonės, pasimirė. Kaip girdėt, tad šį netikėtą mirtis atsitiko per girtybę. Geležinkelietis.

NUBAUDĖ „RYTO“ REDAKTORIŲ.
 Prieš porą metų „Ryte“ buvo įdėtas str. „Jacuse“, kuriame prokuratura įžiūrėjo teismo įžeidimą ir atsakomąją „Ryto“ redaktorių p. Jokušauską patraukė tieson.

Ši byla turėjo įvairias fazes: buvo nutraukta, prokuratorius protestuota, aiškinta Vyr. tribunolo etc. Pagaliau lapkričio 20 d. Kauno apyg. teismas atsak. „Ryto“ redaktorių Jokušauską nubaudė 1 mėn. kalėjimo.

ATIDĖS ŠIAURĖS UKININK. PASKOLAS.
 Ministrų kabinetas priėmė įstatymo projektą, kuriuo atidedamas paskolos grąžinimas šiaurės Lietuvos ukininkams, kuriems buvo duota paskola nukentėjusiems nuo nederliaus.

SALVADORE IYVKO REVOLUCIJA.

San Salvador, San Salvador respublika. — Čia iyvko revoliucija prieš vyriausybę. Sukilimas tęsėsi 18 valandų. Iyvkusiose kautynėse, tarp kelių kitų, žuvo izdo sekretorius. Respublikos prezidentas paspruko į kaimyninę valstybę, Guatemala. Jo vietą užėmė vice-prezidentas.

MITINGAS DEL ŽYDŲ POGROMO VILNIUJE.

Lapk. 19 d. vakare Rotušės salėje, Kaune, iyvko lietuvių-žydų surengtas bendras mitingas prieš pogromus Vilniuje protestui pareikšti. Kalbėjo prof. Biržiška, Dr. Purickis, Dr. Sudarskis, Adv. Garfunkelis, Rubinskeinas. Dr. Sudarskis be ko kita pabrėžė, kad krašto vyriausybės liudies pastatyta pogromų nesurengs. Naujose, po karo susikuriose valstybėse umai užėjus fašizmo ir šovinizmo banga, bet ta banga greitai turės ir atslgti. Fašistinė jaunomonė griauanti valstybių pagrindus.

PROTESTO MITINGAS ŠIAULIUOSE.

Lapkričio 17 d. 9 v. v. Šiauliuose iyvko žydų protesto mitingas, prieš žiaurus lenkų studentų elgesius Vilniuje. Žydų bendruomenės pirmininkas adv. Abromavičius savo kalboje nušvietė, dabartinę Vilniaus žydų buklę. Po jo kalbėjo naujų inspek. Ubeika, šaulių rinktinės vadas kap. Kurpis, Dr. Direktoravičius, burmistro pavaduotojas Petuchauskas, mok. Lemchėnas. Po mitingo priimta rezoliucija, kurią nutarė pasišti Tautų Sąjungai.

NUSIŠOVĖ AMERIKONAS.

Lapkričio 19 d. apie 23 val. Kainelių kaime, Raseinių vals. Juozas Rumša per neatsargumą iššovė iš revolverio ir šuvis sužalojo jo žmoną Viktoriją Rumsienę. Pats Rumša iš to išgascio išbėgo iš kambario ir savo lauke krumuose nusivė. Sužeistoji Viktorija Rumsienė padėta Raseinių aps. ligoninėj. Nusišovusio Rumšos lavonas rastas iyvko vietoje. Rumša buvo 68 m. amžiaus ir tik šiais metais buvo grįžęs iš Amerikos.

UŽ APDRAUDIMĄ REIKIA MOKĖTI GRYNAIS PINIGAIS.

Ligį šiolei už apdraudimą, susitarus su agentu, galima buvo mokėti ir vekseliais arba kokiomis garantijomis. Dabar draudimo įstaigos susitarusios ir iš savo klientų draudimą, priimančios tik grynais pinigais.

TIRIA KROSNIŲ TIPUS.

Žemės ukio rumų statybos skyrius tiria ir studijuoja kaimo krosnių tipus. Mat, norima, esą, sužinoti koks krosnių tipas Lietuvos-ukininkui būtų patogiausias. Kai krosnies tipas bus nustatytas ir pagaminti projektai, tada galimas daiktas, žemės ukio rumai suruoš krosnininkams kursus.

SUSTABDYTI DU MARKSISTINIAI ŽURNALAI.

Pranešama, kad vyriausybės organai sustabdė „Žaibą“ ir „Trečią Frontą“.

Paleido Bolševikišką Tarybą

Kauno liyonių kasos rinkimuose, smurto ir nachališkesių obstrukcijų pagelba, buvo laimėję bolševikai, praveddami tarybon 11 savo atstovų. Del tokių nenormališkų rinkimų eigos, buvo paduota keletas motyvuotų skundų, kurių tarpe paduota keletas ir dviejų darbininkų organizacijų, bu tent, Darbo Federacijos ir Socialdemokratų. Paduotieji

skundai pripažinta pamatuotais ir del to, bolševikiška Kauno liyonių kasos taryba, kaip neteisėtai išrinkta, paleista. Nauji tarybos rinkimai paskirta 31 d. sausio, 1932 m. Taigi po Naujų Metų vėl turėsime trukšmingą pramogą — partiniams fanatikams vėl teks gerą pavargti ir paintridarbininkų organizacijų, bu tent, Darbo Federacijos ir Socialdemokratų. Paduotieji

Naujas Dienraštis

Uždarius valdžiai 3 mėnesiams krikščionių demokratų organą dienraštį „Rytą“ ir vietoj sustojusiojo nedavus leidimo leisti laikraštį kitokiu pavadinimu, Lietuvos kunigai bei jų šalininkai be savojų dienraščio nors ir tokį ne ilgą laiką pasilikti nepanorėjo. Nuo antradienio, lapkričio 10 d., pradėjo eit naujas, mažo formato dienraštėlis pavadinimu „Aušra“. Naujo dienraščio leidėju ir redaktorium tuo tarpu yra Karmelitų parapijos klebonas, kun. V. Mieleška. Naujai pasirodžiusiojo dienraščio „Aušros“ 1 numeris, redakcijos žody, į skaitytojus

apie savo užduotį bei siekius nieko tokio aiškaus nepasakoma, tik pabrėžiama katalikams reikalingumas turėti savo spaudą ir nusiskundžiama, kad dienraščio leidimui esygos — tiek moraliniu, tiek materialiniu atžvilgiais — esą labai sunkios ir jas nugalėti tebusią galima tik bendromis sąjungtomis jėgomis.

Tautininkų ir valdžios oficiozas „Lietuvos Aidas“, pranešdamas apie naujo dienraščio „Aušros“ pasirodymą, reiskia vilties, kad pastarasis busią už „Rytą“ rimtesnis.

Italai Apie Lietuvių-Lenkų Bylą

Roma. Eita. „Giornale d'Italia“ šio mėn. pradžioj įdėjo ilgą straipsnį, pavadinant „Blogas upas Francijoj del vieno Hagos Tribunolo sprendimo“. Tame straipsny laikraščio Paryžiaus korespondentas duoda platų lietuvių lenkų konflikto atpasakojimą ir patį sprendimo turinį. Korespondentas pabrėžia, kad Teismo sprendimo pavartoti žodžiai „dabartinėmis aplinkybėmis“ daro aiškia aliuziją į Vilniaus okupaciją. Kad tokia interpretacija teisinga, rašo toliau korespondentas, parodo italų teisėjo Anzilotti papildomoji nuomonė, kurioj jis deda taškų ant „i“, sakydamas, kad Teismo nutarimas dabartinėmis aplinkybėmis aiškiai liečia lietuvių lenkų politinius santykius, kurie yra tiek ypatingi, jog pateisina Lietuvos nedraugingą nusistatymą, kuris kitokiomis aplinkybėmis būtų neleistinas.

Straipsnis yra šitaip baigiamas: „Taigi, tikrai atgaivinamas Vilniaus klausimas, t. y., vienas iš apiausiu konfliktų, kuris vargina Rytų Europą ir del kurio nerimsta Lenkija ir konsekventiškai Francija. Hagos Tarptautinis Tribunolas, nekrepdamas dcmėsio į Ambasadurių Konferencijas sprendimą ir nuleisdamas negirdomus vilniškius rinkimus, netiesioginiai pripažino, kad Lietuva turi rimto pagrindo buti nepatenkinta savo pietiniu kaimynu ir kad todėl Vilniaus klausimas ne tik nėra numiręs ir palaidotas, bet šiandien yra dar gyvesnis ir dar labiau neišspręstas, kaip kuomet nors“.

70 Tukt. Maišų Savo Cukraus

Pirmasis Lietuvos cukraus fabriks Mariampolėje, neseniai tepradėjęs veikti, jau pagamino 16 tukt. maišų cukraus, kurio apie 3 tukt. 500 maišų jau yra ir pardavę. Viso numatoma šį sezoną pagaminti apie 70 tukt. maišų savo cukraus. Mariampolėj priefabriko yra didžiulis sandėlis, kuriame telpa 35 tukt. maišų

cukraus. To sandėlio, kaip pasirodo, gali neužtekti visam cukrui sudėti. Todėl Lietuvos pirmojo cukraus fabriko bendrovė steigia Kaune antrą sandėlį cukrui.

Kaune visose parduotuvėse jau parduvinėjamas lietuviškas cukrus ir jo pareikalavimas yra didelis.

Amerikos Lietuvių Žiniai

Lietuvos Vidaus Reikalų Ministerijos Paaikškinimas. New York, N. Y. (Liet. Gen. Konsulato pranešimas). Piliiečių Apsaugos Departamento aplinkraštis Nr. 261 atitaisomas taip:

Kilusiems iš Lietuvos emigrantams, kurie yra naturalizavę Jungtinių Amerikos Valstijų pilietybę ir kurie atatinakamoms įstaigoms leidus, igyja Lietuvoje nekilnojama turta, leidimai gyventi Lietuvoje duodami be termino, tik su prierašu, kad leidimas galioja

iki jo savininkas turi nekilnojama turta Lietuvoje (Min. Kab. 1927. V. 17 d. nutarimas).

Par. 8 p. a. Nuo svetimšalio mokesčio atleidžiami tie kilusieji iš Lietuvos emigrantai su šeimomis, kurie yra naturalizavę Jungt. Amerikos Valstijose pilietybę ir kurie Lietuvoje igyja nekilnojama turta, iki jie yra to turto savininkai (Min. Kab. 1927. V. 17 d. nutarimas). (Pasirašo) Navakas, Departamento Direktorius.

T E V Y N Ė

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienis.

S. E. VITAITIS — Redaktorius, 307 W. 30th St., New York, N. Y.

Visi raštai skiriami „Tėvynei“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriais parašu ir adresu. Prisiunčiamas raštas Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiūra. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negražinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

SLA. AUGIMUI PAGRINDAS.

Prie kiekvienos progos SLA. veikėjai šaukia, kad reikia dėti visas pastangas padidinti SLA. narių skaičių ir pritraukti naujus narius. Tačiau daugiausia žiūri į lietuvių. Dėti visas pastangas — lengva pasakyti ir visi žinome, kad galimos pastangos dedamos Susivienijimo auginimui nariams. Pildomai Taryba skelbia naujų narių prirašėnėjimui konkursus, net su gana pelningu atlyginimu organizatoriams už jų darbą. Visi daugiau konstruktyviu darbu besirūpinanti SLA. apskritai tikisi pačius konkursus skelbia. Visi veikieji SLA. organizatoriai su dideliu pasišventimu dirba prirašymui naujų narių prie Susivienijimo. SLA. organe „Tėvyneje“ visuomet pilna paraginimų tuo reikalu. Visi ir visuomet pirmoje vietoje stato žiūri į lietuvių organizavimo reikalą. O vis tik tos visos pastangos neduoda reikiamų davinių, ką liudija nuolat kartojami priminimai, kad reikia dėti visas pastangas Susivienijimo auginimui nariams.

Pravartu todėl panagrinėti ar tinkama linkme tos pastangos dedamos Susivienijimo auginimui. Negali būti jokios abejonės, kad mūsų Susivienijimas yra naudingiausia Amerikos lietuvių organizacija materialiu žvilgsniu. Bet vien materialius narius reikalus organizacijoj aprūpinti neužtenka. Tiesa, materialis klausimas kiekvieno žmogaus gyvenime yra labai svarbiu dėsniu. Tačiau ir paprasčiausias žmogus išsigali savo gyvenimo materialius reikalus aprūpinti apsidraudimu šaltose biznio įstaigose ir gana prieinamomis sąlygomis gali apsidrausti. Gryno biznio įstaigos turi sugalvoję visokias žmones masinančias priemones apsidraudimui jose. Nors gyvenime niekas nieko už dyką gauti negali ir kiekvienas iš bizniškų apdraudęs kompanijų gaunamas centas turi būti pirma į jas sumokėtas, bet tos kompanijos išgali savo biznio reikalus vesti taip, kad visuomenė mato jose didesnę naudą, negu fraternalėse organizacijose.

Susivienijimui reikėtų visas savo pastangas paskirti kita kryptimi, o ne vien save garsintis materialio naudingumo žvilgsniu ir vien materialiu išrovavimu raginti lietuvius prisirašyti prie SLA. Tą kryptį labai tiksliai nurodo SLA. Apšvietos Komisijos pirmininkas Dr. M.

J. Vinikas ir sekretorius p. J. Pronskus savo rašiniuose Jubilėjimui „Tėvyneje“ Numery. Pirmasis sako:

„Sustiprinti bendrą tautinį, kultūrinį, socialį ir ekonominį SLA. veikimą, suteikiant finansinę galią, mybę įvairioms pastoviomis komisijoms atlikti pavestus joms darbus... Kad SLA. Centras tapėtų Amerikos lietuvių kultūrinio ir socialio centru.“

Antrasis, lyg papildydamas pirmojo nurodymus, sako:

„Reikia veikti įvairiomis sritimis. Reikia, kad įstojantis matytų ir jaustų, kad buti Susivienijimo nariu yra REIKALAS, kad nėsant Susivienijimo nariu nėra gyvenimas pilnas, kad Susivienijime yra gyvenimas, o už Susivienijimo yra dykuma ir tyrai. Nauji nariai ir augimas yra priedas, augimas kylantis iš geros valios ir noro, o tokie dalykai kyla tik tada, kada yra gyvas veikimas, grandioziški parengimai, išpuodingi susėjimai, naudingos programos kaip seniems taip jauniems...“

Tai pamatiniai ir paties Susivienijimo įkurimo dėsni. Didėnę materialę nariams pagelbą Susivienijimas pradėjo teikti tik 20 metų atgal. Ligi to laiko Susivienijimas ir buvo pirmiausiai tautinio, kultūrinio ir socialio veikimo arena. Tačiau padidinimas materialės naudos nariams nėra ir neturi būti nustelbimu kultūrinio ir socialio veikimo. Tai yra tik padidinimas, papildymas mūsų organizacijos išgali visose gyvenimo srityse savo narius aprūpinti.

Vargiai bandytų kas nors ginčyti, kad kultūrinis ir socialis organizacijų veikimas yra stipriausiu kiekvienos organizacijos augimo akstinu. Tą tiesą mums parodo pačios S. L. A. kuopos. Kuriose kuopose nėra jokio kultūrinio ir socialio veikimo ir jų nariai pasitenkina vien techninio pobūdžio susirinkimų atlaikymu, tos kuopos nariais neauga. Tik tos kuopos sparčiai nariais auga, kuriose reiškiasi gyvas kultūrinis ir socialis veikimas. Taigi galutinose išvadose reikia pasakyti, kad Susivienijimo augimui pagrindū yra tautiniai kultūrinis ir socialis veikimas.

Ateity turėtumėm daugiau domės kreipti į šią veikimo sritį. Tiesa, butų neteisinga sakyti, kad šandie Susivienijime nėra veikiamas jokio kultūrinio darbo. SLA. kuopos ir apskritai daug veikia. Bet tas veikimas nėra centralizuotas ir planingai vedamas. Tuo tarpu SLA. konstitucijos kurėjai numatė Susivienijimui naudingū ir butinu toki centralizuotą veikimą ir tuo tikslu kiekviename SLA. Seime yra renkamos įvairiems darbams Pastovosios Komisijos. Išplėskime reikiama SLA. Pastovųjų Komisijų veikimą sulig SLA. konstitucijos nurodymu ir turėsime pilniausiam žydėjime tuos visus darbus, ku-

riuos nurodo savo rašiniuose Dr. Vinikas ir p. Pronskus.

Tuomet be jokių sunkumų susidarytų ir pats pagrindas Susivienijimo augimui. Tuomet ir pats Susivienijimas pastotų tokiu faktorium Amerikos lietuvių gyvenime, kad tik Susivienijimo narių butų gyvenimas pilnas, kad tik Susivienijime butų žydintis gyvenimas, o už Susivienijimo — dykuma ir tyrai. Tuo tarpu SLA. Centras pataptų Amerikos lietuvių kultūrinio ir socialio centru.

REIKŠMINGAS DARBAS.

Kiekvienais metais per visą gruodžio mėnesį matome lipinamus ant laišku vokų ir šiaip pašto siuntinių kalėdinius ženklelius, kuriame aiškiai matosi su dviem skersiniais raudonais kryžius. Daugelis žmonių gal net nežino šių ženklelių reikšmės. Tuo tarpu tie ženkleliai yra simboliu reikšmingo ir labai svarbaus labdarybės darbo.

Pardavojimu tų ženklelių New Yorko Džiovos ir Sveikatos Asociacija surenka reikalingas lėšas biednuomenės gydymui ir mokymui sveikai gyventi. Pirmiausiai ši draugija rūpinasi džiovininkais, po to jos darbai seka teikime biednuomenei pagelbos ir kitomis ligomis susirgus. Be to, draugija gyvai rūpinasi ir visuomenės mokymu sveikai gyventi, teikiant įvairius patarimus kaip išvengti ligų, kaip saugotis nuo užsikrėtimo limpamomis ligomis. Ne daug pinigų ši draugija išleidžia, tačiau didelį labdarybės darbą atlieka, milžinišką patarnavimą žmoniui suteikia. Siemtinė šios draugijos darbas New Yorko sąmata siekia tik \$300,000 — tiek draugijai reikia surinkti, kad nustatytą plotmę savo darbą galėtų varyti Didžiajam New Yorko.

Šios draugijos darbo daviniai yra daugiau, negu patenkinanti. Per pastaruosius 25 metus, kai draugija pradėjo šį svarbų labdaringą darbą dirbti, džiova susirgusių mirtingumas sumažintas 50 naujų šimčių. Vadinasi, kas antiras džiova susirgęs žmogus laiku pradėjęs gydytis šandie yra išgydomas. Taip pat ir susirgimai džiova pastangomis šios draugijos yra žymiai sumažinti, nes visuomenė tiksliau mokėdama saugotis limpamų ligų, daugely atsitikimų apsilenkia ir baisiosios džiovos.

Todel kas išgali, turėtų nusipirkti tų kalėdinių ženklelių ir tuo būdu prisidėti prie praklausimo labdaringo darbo. Tokio darbo, kuris biednuomenei sveikata ir gyvybę neša, kuris ir visai žmoniui didį patarnavimą suteikia. Kas mažina by kuriame visuomenės sluogsnu besiplėtimą mirtingū ir užkrečiamū ligų, tas neša palaimą ir visai žmoniui. Mat ligų perams jokių ribų nėra. Jie iš skurdžiaus palapinės nesulaikomi pasiekia didžiausio turtuolio rumus. Tai nematomi kiekvieno

žmogaus priešai, kurie visuose lygiai puola: seną ir jauną, skurdžių ir turtuolių.

Prie šios progos pravartu pažymėti ir kita plotmė šios draugijos darbuotės reikšmę, kuri ir SLA. nariams daug ką pasako. Kuomet 25 metų laikotarpiu ši draugija mirtinosios džiovos aukų mirtingumą sumažino ligi pusės ir žymiai prisidėjo prie sumažinimo susirgimų ta pačia džiova ir kitomis užkrečiamomis ligomis, tai gali būti aišku kiekvienam, kad daugeliu atsitikimū galima išvengti ligų ir bereikalingų kentėjimų. nesmagumų ir nuostolių, kuriuos piktosios ligos žmoniui teikia. Reikia tik žinoti kaip žinoti kaip nuo jų apsaugoti. O kuomet neišvengiamai tie piktieji priešai užpuola, tai reikia žinoti kur ir kokios pagelbos šauktis ir kaip iš jų žabangū gelbėtis.

SLA. nariai turi geriausios progos pasimokinti sveikai gyventi, savo piktuosius priešus — ligas pažinti ir kaip nuo jų apsaugoti artimai sekdami kiekviename „Tėvyneje“ numery telpantį Sveikatos Skyrių. Čia kiekvienas ras neišsemiamą šaltinį pamokymų savo sveikatai saugoti. Pamokymus teikia kompetentiški mūsų gydytojai visai veltui ir teikia tokius pamokymus, kurie mokina kiekvieną kaip saugoti brangiausį turtą — sveikatą. Kas šitos brangybės netenka, viso pasaulio turtais negali išnaudojusi nusipirkti. Reikalinga kiekvienam mokintis sveikai gyventi, tą pamatinį laimės šaltinį — sveikatą saugoti.

BEREIKALINGI PIKTUMAI.

Nekurie gerb. SLA. veikėjai rašo redakcijai nepatenkinimus, kiti net piktytai pasibara, del neįdėjimo jų atvaizdų ir Jubilėjimui „Tėvyneje“ Numerį. Dar kiti nepatenkinti kam idėjime jų atvaizdus ne tokius, kaip šandie gerb. veikėjai atrodo.

Šia proga norime į tuos visus nepatenkinimus atsakyti ir paaiškinti, kad ne mūsų kaltė, jei gerb. veikėjai neatkreipė domės į „Tėvyneje“ Redakcijos kelialais atvejais raginimus pačioje „Tėvyneje“ prisijusti savo ir kitų senesnių užsitarnavusių veikėjų atvaizdus. Redakcija negali prievarta išreikalauti iš S. L. A. narių atvaizdų, jei patys nariai nenorį duoti jų Redakcijai. Mes ruošime tą istorinį leidinį vien geriausiais norais vaduodamiesi ir norėdami visų užsitarnavusių SLA. veikėjų atvaizdus į tą leidinį įdėti. Delto pateko ir seniaus padarytos ir „Tėvyneje“ spaustuveje esamos kaip kurių SLA. veikėjų atvaizdų klišės.

Taigi visiškai ne vietoje gerb. SLA. veikėjų pyktis, kad jų atvaizdai neįdėti Jubilėjimui Numery. Kurie savo atvaizdus ar jų klišes prisijustė Redakcijai ir kurių turėjome seniaus padarytas atvaizdų klišes, visus įdėjome į Jubilėjimui „Tėvyneje“ Numery.

ŽMONIŲ SVEIKATA

Šį skyrių veda Dr. J. JONIKAITIS, 3732 Michigan Ave., Detroit, Mich.

Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai paduoti antrašu.

SKRANDIS.

Rašo Dr. A. Montvidas.

(Užbaiga)

Skrandžio Ligos Nelengvai Iširiamos.

Straipsniuse apie skrandį paliečiau bent svarbesnias jo ligas ir žymesnius suirimus. Kiekvienoj progoj aiškinau jų priežastis, kad skaitytojai išmokyti jų pasisaugoti. Tulos ligos darosi pavojingos ir mirtinos kuomet įsisenėja, todėl aiškinau, kaip jas patėmyti pradžioj. Aprabai nurodžiau, kaip su tulomis skrandžio ligomis ir suirimais kovojama. Bet, mano straipsniai toli gražu neapėpė visko, kas apie skrandį yra žinoma, nes jie buvo rašomi publikos pamokoms, o ne gydytojū. Į skaitytojų klausimus, kurių gavau labai daug, neatsakinejau, nes visi be išimties teiraujasi apie savo ligas. Iš laišku ligos pažinti negalima. Kelių simptomų suminėjimas laisše nieko aiškaus gydytojui nepasako.

Skrandžio ligose ligonį reikia išklauseti nuodugnai ir tokius klausimus jam statyti, kurie turi reikšmės. Pav., jei skaudėjimas yra, reikia žinoti jo ypatybes: ar jis aštrus, ar panašus į deginimą, ar nuolatinis, ar pasikartojantis, ar jis pasireiškia tuoj po valgio, ar už valandos-kitos po valgio, ar kuomet skrandis tuščias. Tas pats apie kokuimą, vėmimą ir tulus kitus dalykus. Prisieina pasiteirauti ir apie ligonio užsiėmimą, ir apie jo papročius, ir apie jo valgius ir daugelį kitų dalykų. Kuomet ligonis viską tinkamai išpasakoją ir aiškiai atsako į sumaniaj pastatytus klausimus, tuomet jo liga visai arba bent dalinai paaikšėja.

Kadangi ne tik paties skrandžio ligos jame padaro suirute, o ir kitų organų ligos, tad gydytojas be ištyrimo kitų organų stovio negali pareikšti, kad liga tikrai yra skrandy. Kasos,

blužnies, kepenų, kraujo, plaučių, inkstų ir kelių kitų organų ligos atsiliepia į skrandį. Jos sukelia jame tokių pasireiškimų, tarytum ligos tikrai jame esama. Kuomet gydytojas suranda, kad ligos nesama niekur kitur, kaip tik skrandy, tuomet jis pradeda ją tyrinėti. Apart kitų tyrinėjimo priemonių, jis vartoja X-spindulius. Jų pagelbą galima iširti, ar skrandis yra vietoj, ar jis nėra išsiskėtęs, ar jame judėjimai yra normalūs, ar jo forma nėra iškreipyta, ar nėra jame augimų ir opų, ar anga į žarnas nėra susiaurėjusi bei užsidariusi, ar maistas iš jo eina normaliai, ar perlėta; ar persparčiai; ar nesidaro jame spazmos. X-spinduliais gautus ištyrimus prisieina aiškinti suderinant juos su kitais ištyrimais: paties ligonio išaiškinimu, jo atsakymais į klausimus, fiziniu išegzaminavimu ir skrandžio sulčių ištyrimu. Taip pat vien tik sulčių išpumpavimas ir ištyrimas tik dalį istorijos pasako, bet kuomet jis interpetuojamas ryšy su atradimais X-spinduliais, ligonio istorija ir kitais patyrimais, jo reikšmė pasidaro nepavaduojama.

Vienų ligonių skrandžio ligas galima išspręsti aiškiai vienu tinkamai sutvarkytu egzaminavimu. Tuliems egzaminavimas prisieina pakartoti. Bet šiaip ar taip, visgi reikia pasakyti, kad skrandžio ligų egzaminavimas yra sudėtinias, keblus, reikalauja netik skrandžio ligų žinovo, o kad tas žinovas butų nuodugnai apsi pažinęs ir su kitų kuno organų ir dalių ligomis ir suirimais. Aišku, kad ligoniui pasidaro pusėtinais lėšų.

Pradėti gydyti tikrai ligos neištyrus, yra didžiausia klaida. Ką gi jau bekalbėti apie tuos, kurie patentuotus vaistus geria ir patys ima tvarkyti maistą. Gana dažnai jie tik paklenkia.

Gal bus dabar aišku, kodėl aš neatsakiau į visus tuos laiškus, kuriuos skaitytojai prisijustė, klausinėdami apie savo ligas ir kaip gydytis.

Klaidingi Pavyzdžiai

Amerikos judomieji paveikslai daugeliu atvejų yra tiesiog moralio ištvirkimo aktyvintoj. Ypatingai moterų parašytomis apysakomis parenti veikalai stačiai gyvenimo realybę augštin kojomis apverčia. Kaž kodėl moderniškos Amerikos moters psichologija siekia ištvirkusią moterį padaryti tikru gyvenimo herojū, kurią visi turi gerbti, kuriai gyvenime turi kuogeriausiai sektis.

Štai eina vaidinimas. Ambicingas vyras visomis išgalėmis stengiasi kuo augščiausio pasisekimo gyvenime pasiekti. Jis visų savo jėgų įtempimū grumiasi su gyvenimo sunkenybėmis, savo žmonei pilniausį komfortą suteikdamas. Bet moteris visu kuo gyvenime pilniausiai aprūpinta nuobodžiauja ir apkaltingai savo vyrą už jos apleidimą, pradeda ieškoti kitų vyrų meilės, o to gyvenime niekuomet nestinga. Ir štai moteris save didžiausia kankine atvaizdinus, savo vyrą pikčiausiu prasikaltėliu pasistačius pagaliau atsisiekia nuo jo.

Sekamam veiksmo jau matome moterį didžiausiam išteklui gyvenančią. Eilių eilės vyrų prie jos skverbiasi, o ji su jais daranti ką nori. Pinių, parėdų — daugiau negu

reikia. Balių baliai ir visur tokia žemiausio moralio nuopuolimo laipsnio pasiekus moteris garbinama, ant rankų nešiojama. Kiekvienas tokis veikalas baigiasi nepaprastai laimingai. Kuomet tokiai moralei išgverėlei nusibosta palaidas gyvenimas, tuomet ji išteka už kokio nepaprastai turtingo vyro ir baigta kriukis. Kuomet šitokios rūšies veikalus vienval mato juduomose paveikluose moteris ir priaugančios mergaitės, tad nenustabu, kad daugelis jų ir siekia tokio gyvenimo. Menkesnio proto, silpnesnės valios ir tvirtinio palinkimo naujanųjų siekti moteriai tokis gyvenimas tiesiog žavėjančiu sapnu išrodo.

Tuo tarpu realiam gyvenime nieko panašaus nėra. Kiekvienai moraliai žvilgsniu nuopuolė moteris visur tik panieką sutinka. Kiekvienas vyras su pasibiaurėjimu tokią moterį atstumia, kuomet ji jam nusibosta, jau nekaltant apie apsiavedimą su ja. Kad ir didžiausias ištvirkėlis vyras apsiavedimui ieško doros ir korektingos moteries ar merginos.

Aplamai realiam gyvenime ištvirkimo nuodėmė jokiū žvilgsniu nėra pelninga. Jau šimtais tukstančių pavyzdžių gyvenimas įrodė, kad pertoli ištvirkimo keliu nuėjus moteris savo gyvenimą baigia valkatynuose, arba sauzdytė. Laimingiausia yra ta moteris, kuri savo gyvenimą veda dorai ir atitinkamos moteriai pagarbos kryptimi. Daugeliu pasitaiko nesužiniai gyvenime suklupti. Pasitaiko nepasekmingos vedybos ir prieinama perskyrių tragedijos. Bet ir tokiais atsitikimais pilnai normali ir save gerbianči moteris nepuls ištvirkimo purvan. Ir tokiais atsitikimais laimingos ateities moteris pasiekia, jei pasimokinus iš savo gyvenimo klaidų korektingą ir dorą gyvenimą veda.

Nelaimingos tos moteris ir merginos, kurios savo gyvenimū pamokas semia iš tokių prie ištvirkimo masinančių judomų paveikslų, kaip augščiaū minėjau. Tokių vaidinimų rodome gyvenimo pavyzdžiai yra taip toli nuo realybės, kaip toli yra nuo žemės neišmatuojamos padangės. Moters laimė ir pasisekimas gyvenime slepiasi jos kukliame, dorame ir korektingame užsilaikyme.

Vakarų Žibutė.

VYRU BUTI NELENGVA.

Pas visas tautas, kokios jos nebutų civilizautos ar laukinės, didelės ar mažos, jau iš pat senų senovės drąsa buvo augštai statoma ir drąsiai vyrų buvo augštai gerbiami. Moteris drąsuliū vyrus kaip senovėje, taip ir dabar labai gerbia ir noriaj už jų teka, jei jik tik panori.

Kai kuriuose pasaulio kraštuose dar ir šandie visi jaunuliai, pasiekę tam tikrą amžių, turi laikyti taip vadintą „vyro egzaminus“ ir tik tada juos išlaikę, teskaitomi pilniais vyrais su visomis vyro teisėmis.

Taip, pavyzdžiui, Tibete (Azijoje) vienos tautos vyro egzaminai yra šitokie: jaunuliu sukakus tiek tai metų, ir jam pareiškus norą stoti į vyrų eiles, sušaukiama vyrų taryba, kurį uždeda ant nuogos rankos aliejumi sumirkytą skudurą ir jį uždeda.

Jaunuolis nevien turi iškentėti degimo skausmą, bet jis turi net šypsotis ir linksmai šnekuciuoti, pakol skuduras visiškai sudega. Mažiausias atsiliepiamas arba truktelėjimas iš skausmo, yra ženklas nevyriškumo — ir egzaminai tada neišlaikyti.

Išlaikęs vyro egzaminus, įgyja pilnas vyro teises ir gali tada vesti, ką jis greitai ir padaro.

Dar kitos laukinės Afrikos tautos vartoja kitokį būdą. Taip turi kai kurie Afrikos jaunuoliai, norėdami įgyti vyrų vardą, kovoti mažais ginklais su žėrimis ir juos nugauti. Vėl kitų tautelių vyrukai turi silpnais įrankiais bukštes ir greitas sternas sumedžioti.

JAUNIMO KELIAI

**SUSIVIENIJIMO
LIETUVIŲ AMERIKOJE
JAUNULIŲ SKYRIUS**

Kol dega krutinėj šventa ugnis toji,
Kur traukia prie darbo ir duoda tiek vieko,
Jog menkas ir silpnas net milžinu stoji,
O dirbk, idant neitų ugnis ta ant nieko.
KUDIRKA.

A. a. Felksas P. Endziulaitis,
SLA. 35 Kp. Narys,
Wilkes Barre, Pa.

Lapkričio 3 d. su šiuo pasauliu persiskyrė jaunas SLA. 35-tos kuopos narys, Felksas P. Endziulaitis. Šis jaunuolis turėjo tik 22 metus amžiaus ir buvo 100 procentinės SLA. narių Endziulaitių šeimos nariu.

Priešastis mirties buvo operacija. 8 val. ryte linksmas su sesute aplėdo namus su vilčia sugrįžti sveiku ir linksmu prie matutės ir brolių. Uo val. ryte padaryta operacija ir Felksas persiskyrė su visais amžinai, palikdamas nuliudimę motinėle Oną Endziulaitienę, sesutę Petronėlę, kuri buvo liudininkė jo mirties, tris brolius, Justiną, Vincą ir Joną (pastarasis mokosi ant advokato Columbijos Universiteto, New Yorke) ir didelį burį giminių čia Amerikoje, nes Endziulaitių šeima yra viena iš seniausių lietuvių šeimynų, kurie atkeliavo iš šią šalį.

Negalėtinga ir nepermaldujama mirtis nusinėjęs Felksas pačia me amžiaus smaugame, kada gyvenimas stovi prieš akis ir laimė šypsosi kiekvienam. Šis jaunuolis domėjosi lietuvių gyvenimu ir sekė SLA. veikimą ir butų buvęs SLA. uolus veikėjas.

Septintą lapkričio tapo palaidotas lietuvių laisvose kapinėse, Wyoming, Pa. Laidotuvėmis rūpinosi graborius Vincas Sukvietis iš Edwardsville, Pa., savo pareigas labai rūpestingai atlikęs.

Jaunuoli, persiskyrė su mumi, palikdamas mus nuliudusius, bet mes tave ilgai minėsim ir neužmiršime. Išleisk amžinai šaltuose Wyoming laisvose kapuose — neužlgo ir mes pas tave atkeliausime.
Tavo brolis K. D.

Kad Del Jaunimo Organizavimo Taip Dirbtume!

Judame-krutame, tik ne
į tą pusę važiuojame!

Lapkričio ir gruodžio mėnesiais vyksta SLA. Pildomosios Tarybos nominacijos. Tam tikslui visos SLA. kuopos šaukia specialius susirinkimus ir juose savo pareigas atlieka: busimus mūsų organizacijos viršininkus nominuoja.

Nemaža judėjimo delto dabar visame Susivienijime susidaro! Daug to judėjimo taip gi buvo, kol toms nominacijoms prisirengta: daugelio kolonijų S. L. A. nariai-darbuotojai specialius pasitarimus šaukė, konferencijas laikė, tarėsi-barėsi, ką nominacijoms statyti, ką išrinkti. Daug energijos tuose suvažiavimuose-pasitarimuose išleista! Nemaža laiko sutruktą ir pinigų važinėjimams išleista. Po tų konferencijų-pasitarimų visoje Amerikoje daug agitacijos už „parinktuosius“ pasklydo: spauda ir tam tikruose lapeliuose, prakalbose ir sueigose tik „gerieji“ kandidatai nominuoti siuloma. Vien man teko matyti net šešis skirtingus kandidatų sąrašus, kuriais SLA. nariams „tik mūsų kandidatus“ nominuoti peršama. O kiek aš tų lapelių nemačiau, kiek dar yra nužiurėtų asmenų, kurie bus bandoma ir tas vietas išnominuoti!

Vadinasi, judame! Bet šis judėjimas, tai dar ne pabaiga: po nominacijų bus rinkimai, po rinkimų — seimas ir tik seime Pildomoji Taryba bus galutinai išrinkta. Kaip prieš nominacijas, rinkimus, taip ir prieš seimą dar už „gerus“ kandidatus bus kalbama, agituojama. Na, o rinkimai dar nepažęjo,

seimas dar toli, todėl bus apie 6 mėn. energingai dirbama, kad SLA. Pildomąją Tarybą išrinkti ir ją savo vietoms įpareiguoti.

Gera, kad judame. „Juk jei nieko neveiktume — gyvenimas būtų pernuobodus“ — pareiškė vienas įtakingas darbuotojas. Bet prieš šį mūsų organizacijoje judėjimą galima pasakyti štai ką: judame, bet tik ne į tą pusę važiuojame. Kaslink Pild. Tarybos, reikia pasakyti, kad dar nė vieni viršininkai mūsų organizacijos nežudė ir nepažadė. Nepažadėdys SLA. ir tie, kuriuos dabar išrinksime, nors tų išrinktųjų mes dar nežinome. Taryba, tai dar ne visas Susivienijimas. Jei Taryba būtų negera — mes turime tiesą ją pašalinti. O kad vienas ar kitas asmuo Pildomoje Taryboje Susivienijime gali ką nors taip jau didelio sutverti — aš abejoju. Susivienijimas — visų narių organizacija ir ji tik visų pastangomis gali augti ir bujoti, gerėti ir blogėti. Todėl aš manau, kad viršininkus be agitacijos ir be trukšmo išrinkti galime.

Bet ne tai man apeina. Man, kaip po ramiam Susivienijimo darbuotojui, štai kas dažnai minty stovi: jei bent per tiek laiko, per kiek renkame Pildomąją Tarybą ir taip širdingai, su tokia energija ir tokiu pasišventimu mes padirbėtume jaunimą į SLA. organizuoti, tai štai ką atliktume: kožno nario ar narės sunus-dukrelė būtų SLA. nariais, prie kožnos SLA. kuopos būtų mažamečių skyrius, kožnoje lietuvių kolonijoje rastųsi pilnamečių jaunuolių kuopa; kožname mieste turėtume lietuvių kalbos mokyklėlę, teatrą grupelę, chorą, sporto jautkus ir pačiame Susivienijime apie tiek jaunuolių, kiek dabar suaugusių narių turime!

Ir tai ne fantazija! Tik paaukokim tiek laiko, energijos, gerų norų ir pinigų, išmėtykime tiek agitacinių lapelių, parašykime laikraščiuose, parankime prakalbose, sušaukime del jaunimo organizavimo tiek konferencijų, kiek jų buvo ir dar bus sušaukta, — o matysite, kad aš iš galvos, o ne pro galvą kalbu!

O taip padaryti reiks tuojau ir delto, kad bepolitikaudami, besitaisydami išrinkti „labai gerus viršininkus“ galėsime pasilikti tik su viršininkais be narių. O tai mums sako kožna diena, nes kožna dieną nariai sensta, daugelis gerų darbuotojų pas poną dievulį keliauja, o tų energingų darbuotojų vietą nauja-jauna energija nepapildoma, bent buvusios lygsvaros organizacijoje neatlaikoma.

Sakau, bent šešis mėnesius „politikaukim“ jaunimo organizavime. Tai bus naudinga, sveika organizacijai ir tik tuomet mūsų judėjimas į reikiamą pusę važiuos!
Jaunuolis K. J.

SLA. JAUNULIŲ DARBUOTE

AMSTERDAM, N. Y.
Iš SLA. 373 Kuopos Darbuotės.

Lapkričio 10 d., 1931 m., buvo SLA. 373 kp. mėnesinis susirinkimas. Visi nariai vienbalsiai nutarė surengti teatrą ir šokius. Tam darbu išrinkta komisija: Antanas Podzunas, J. Kiskis, B. Murauskas ir P. Lalas, kurie pasirūpinę surasti gerų lošėjų ir lošikų. Bus sulausta „Zentai iš Amerikos“. Tai bus įvykdyta po Kalėdų.

Ši jaunuolių kuopa stengiasi visokiomis priemonėmis griežti prie darbo ir nori susipažinti su kitų kolonijų SLA. nariais ir turėti su jais bendrus ryšius, ypač su jaunuoliais. Koks mums smaugumas, kai mes visi SLA. jaunuoliai susirinkam į burį ir susipažįtam su savo gerais SLA. draugais jaunuoliais iš kitų miestų. Tada buna brangiausias pasidarbavimas kaip lietuvių su lietuviams.

Kožnas jaunuolis, kuris dar nepriguli prie SLA. turi prisirašyti ir tada mes parodysim, kad esam tikrais lietuviams ar lietuviškimis.
Bronė Radzevičiūtė,
Vice-pirmininkė.

WATERBURY, CONN.
Jaunuoliai Pradedą Veikti.

Šiais laikais lietuvių judėjimas nepermarčiausiai varosi pirmyn, o ypač jaunuoliai ne siūlieja prie lietuviškų organizacijų, bet sau pavieniai gyvena ir savo liuosą laiką leidžia su svetimaučiais net nesuprasdami savo lietuviybės. Čionykštė SLA. 11 kuopa tą aiškiai mato, bet jaunuolius pritraukti tik jaunuoliai gali. O jei nepritrauksime jaunuolių, iš kur ateities veikėjas gausime?

Todėl, praėjim susirinkime, lapkričio 5-tą nutarta pavesti jaunuolių komitetui surengtiems pasilinksminimo vakarėliui; ir tai bus daroma ne vien kad atkreipti atydą į savo organizaciją, bet tuom pačiu būdu pakelti kuopos idą. Komitetas susideda iš p-lės E. Tarailiūtės, p-nios K. Stanislovaitienės, p-lės O.

Ažunariutės ir draugų Vokietaičio ir Petrausko.

Nutarta surengti gruodžio 29 dienų kortų lošimo vakarą. Kožnom keturiom ypatom bus pavesta stalėlis ir dovana ant išlošimo. Komitetas taip gi stengis pavaišinti visus atsilankiusius su kava ir naminiu pyragu. Plenai uoliai ruošiami ir tikimasi sutraukti suvirš 300 ypatų. Kas tik artčiau gyvenate — neužmirškite atsilankyti.

SLA. 11-tos Kuopos Jaunuolė.

BRIDGEPORT, CONN.

SLA. Jaunuolių Kuopos Baliaus Pilnai Pavyko.

SLA. kuopa surengė balių. Šios jaunuolių kuopos pirmas parengimas įvyko vakare prieš Dėkų Dieną praėjusiais metais, tai buvo „Moonlight“ šokiai. Šitie šokiai stačiai nuostabios vietos lietuvių gyventojus. Vieniems metams prabėgus—jaunuoliai surengė taip sakančią pirmą balių „Baloon Dance“. Sveitainė buvo kopuikaušiai papuošta įvairiais papuošalais. Čia matėsi ir gimimo dienos ragais su viena žvakute ir vėliaus svečiai buvo vaišiniai tuo ragaisiu. Šio balius rengimo komisijai buvo panelė Ona Bakunaitė ir panelė Albina Stanislauskaitė; abi patogios jaunuolės ir gerai viską tvarkė. Svečių pirmu buvo panelė Elena Žukauskaitė ir panelė Biruta Dulbytė. Svečių buvo apie du šimtai; jų buvo ir iš kitų miestų: New Britain — Antanas Kvedas, Juozas Bagužas, Vincas Vitkauskas, Anelė Petruškevičiūtė, Stasė Matulytė, Ona Mikutaičiūtė — visi New Britain jaunuolių kuopos nariai. Iš New Haveno: Vincas Juodėkis, Ivan Gasunas, Albert Pilvelis, Marijona Valiukevičiūtė, Ona Balsiūtė, Ona Tamulevičiūtė, Elena Masulytė, Albina Pilvelytė, Edith Pilvelytė, Marijona Pacevičiūtė, Elena Makaravičiūtė, ponia Pilvelienė ir Dwight Dawns.

Gana gražų įspūdį darė kuomet svečiai prisėjo iš kitų miestų. Čia pasireiškė patogi šypsa ir malonus svetingumo jausmas kuomet garsiai sveikinta mūsų jaunuoliai sulaukus metų nuo jų kuopos gimimo. Metai prasliko ir jau jie negrįžė, bet truso vaisiai ir gražus pavyzdys paliko. Tik metai laiko Conn. valstijos čia gimę lietuvių jaunimas buvo taip sakančią dar pakirkęs ir viens kito nepažino. Šiandien yra visai kitaip, nes jie visi yra S. L. A. nariais. Visi jautiasi esą vienos šeimos suns ir dukterys. Gal nėra vieno jaunuolio Conn. valstijoje, kuris bent kiek veikia del labo SLA., kad jis ar ji nebūtų kitiems žinomi. Pažintis tarpe jaunimo yra plati ir draugiškumas yra gana tvirtas, kas liudija, kad New Britain jaunuoliai važiuo 50 mylių, idant susieiti kartu su kitais savo broliukais ir sesutėmis, pasimatyti, pasikalbėti ir pasigėrėti vienas kitu, kaip jaunuoliai geidžia patenkinti savo jaunus sielus tuo svetingumu, kuris randasi tarpe SLA. jaunų veikėjų.

Šitas balius įvyko vakare prieš Dėkų Dieną ir pavyko taip sakančią Dėkų Dieną prasmėje. Veltina, kad Bridgeport jaunuolių kuopa ir toliaus darbuotųsi, ypatingai naujų narių prirašinėjime, nes kožnau naujų, to lengviaus yra kuopai kad ir ką didesnio nuveikt.

A. J. Viznis.

Mažamečių Kampelis

Tėve, paskaityk šias pasakėles savo vaikučiams.

PONAS IR VIREJAS.

Kartą virejas iškepė žąsį — vieną žąsies koją pasilikio sau, o žąsį be kojos padėjo ant stalo. Ponas, tai pastebėjęs, paklausė:

— O kur dingio kita koja?

— Ponuti, toji žąsies ir gyva budama tik vieną koją turėjo, — atsakė virejas.

Ponas virejui netikėjo ir jį už tai gerokai apibarė.

Netrukus po to ponas su vireju važiavo į kelionę. Buvo žiemos metas. Bevažiuojant, jiedu pastebėjo pakelėje bestovincias žąsis ant vienos kojos, nes po kitą koją jos buvo susikišę po sparnais susišildyti. Virejas ponui pasakė:

— Ponuti, žiurėk — štai ir šitos žąsys tik po vieną koją turi!

Į tuos virejo žodžius ponas nieko neatsakė, tik švilptelėjo, o žąsys nuliudė pakeltąsias kojas ir pradėjo bėgti.

— Na, žiurėk, gudragalvi, kuri žąsis be kojos!? — sušuko ponas.

O virejas jam atsakė:

— Taigi, ponuti, jei ponas butumėt švilptelėjęs ir tąsyk, kai aš žąsį be kojos ant stalo padėjau, tai ir tuomet koja būtų atsiradusi!

VAIKAI IR LAIKAS.

Taip tylučiai mainos laikas, Kad kiekvienas mažas vaikas, Stebėj gamtos gyvybę, Nuolat kintančia puikybe!... Vakar buvo vasarėlė, Vaikas skynė gražią gėlę, O šiandieną lapas krinta — Kaip tai visa greitai kinta! Pasirodo dažniau lietus, Lyg greičiau ateina pietus, Nes dienelė sutrupėjo, Mat, ruduo, broliu, atėjo!... Taipgi žino kožnas vaikas, Kad tuoj bus ir žiemos laikas! Neliudės vaikučiai žiemą, Nes linksni išbėgs į kiemą Ir darys iš sniego žmogų (Vasarą tas nepatogu)...

Koks nebūtų metų laikas, Ras linksmybės geras vaikas! Arčjas Rutkauskas.

Sidabras Pagerins Laikus?

Rašo V. S. JOKUBYNAS.

Jungtinėse Valstijose plačiai žinomas ekonomistas, Roger W. Babson, aiškina, kad dabartinius sunkiuosius laikus sudarė aukso perviršius, susirinkęs vienon kruvon, kas užkirto kelią pramonei ir tuo susidarė pirklybos krizis. Kuomet aukso kruva sumažės ir tas sumažėjimas bus pradamas papildyti sidabru, tada pirklyba pradės atgyti ir laikai ims taisyti-gerintis.

Nelabai senai žmonės nustebo, kuomet Anglija nuslydo nuo auksinės papėdės, kuri buvo pamatu valstybės pinigynui. Vieni pas kitus teiravosi ir vieni kitus klausinėjo: kas pasidarė, kas atsitiko su Anglijos pinigais, kodėl panaikinta auksinis pinigų pagrindas? ir panašiai.

Tikrenybėje nieko tokio baisaus neatitiko, arba atsitiko tik mažmožis, kokių netruksta visose spekuliacijose. Anglija pasirinko sau patogesnią kelią kuomet po jos kojų ėmė suptis skolų ir paskolų papėdė. Anglijos finansų sveikata pablogo prieš kelis metus. Kai kas sprendžia, kad Anglijos pinigų auksinis pagrindas buvo panaikintas 1917 m. ir tik oficiališkai atsteigtas 1925 m. Kiti spėja, kad Anglija nepajėgia daugiau atstatyti savo pinigams aukso pagrindą, nes jos vaikai per kelis pastarus metus žymiai sunaikino tam reikalingas jėgas.

Kada Vokietijai labai reikėjo pinigų — ji visur ieškojo paskolos ir siulė už ją 6%—8%. Anglija taip riebiu nuosimčiu pasigodėjo, nes matė tame sau pelną. Pinigai tada buvo labai pigūs ir jų daug turėjo Jungt. Valstijos, kurios paskolas duodavo už 3%, bet Vokietijai paskolos nedavė. Anglija, norėdama pasipelninti, ėmė paskolas iš J. Valst. už 3% ir skolino jas Vokietijai už 6% ir 8%.

Nudilus Sistema.

Bet Anglija tuo pelnė tiek, kiek pelno žuvelė nusigriebus meškėrę. Vokietija matydama, kad ji turi išleisti daugiau pinigų, negu jų gauna, ėmė spaudinti daugybę įvairių sumų bonų, kurie kurse turėjo mažą vertę, ir tais bonais ėmė mokėti Anglijai paskolų davimą ir į nuosimčius sutiko priimt tik didesnės vertės popierinius pinigus, kuriuos Vokietija sutiko po tulam laikui išpirkt auksu. Dabar Anglijai liko tik laikyti krepšį po šia sutarcia. Iš kitos pusės betgi radosi kėblumas, nes terminas pasibaigė ir Anglijai prisiejo gražinti paskolą Jungt. Valstijoms; gražinti negalėjo ir tuo jos skolos pasididino, o iš Vokietijos paskolos atsiimti negalėjo, kadangi ją davė ilgam terminui. Reikėjo tada reikalingus pinigus surinkti iš savo pavaldinių, pavartojant „nudilusią sistemą“, kas reiškia panaikinimą pinigams auksinio pagrindo arba papėdės, kas nupuldo pinigų vertę kurse. Prisiejo valdžiai tada įvairiais budais mažinti išlaidas ir didinamais mokesčiais daiginti jėgas, o tas sudemoralizavo pirklybą ir pramonę; finansistai likosi tik su lakštais popierios, sužymėtos Vokietijos ir Francijos patyrimais. Francija padidino savo franko vertę iki mūsų 4 centų su nežymiu plusu (prieš 20 mūsų centų normaliais laikais) ir apmažino savo skolas. Vokietija savo markės vertę irgi padidino ir lyginau savo finansus tuo sustiprino, savo skolą apmažino. Kitos valstybės smuko šalin nuo to, Anglija nuo jų irgi neatsiliko, visai apleisdama savo pinigų auksinį pagrindą.

Tiesa, pastarais metais Anglija finansiškai daug nukentėjo ir daug pinigų neteko, skolidama pinigų kitoms valstybėms. Panaikinant auksinį pinigų pagrindą, ekspertai tikisi tuo sulaukyti aukso pludimą į užrubežius, kad tokiu būdu susirinktų jo didesnė norma namie, nes jis labai reikalingas atmokėjimui valstybės skolų, kurios, sulig principo, turi but atmokėtos auksu, nes kitaip mokant, svaras sterlingų kurse nupultų žemyn savo vertėje ir tokiu būdu apsirinktų nauja panika pinigams neišlaikant lygsvaros kurse.

Geriau Butų Auksą Visai Panaikinus.

Anglija griežėsi drastiškos akcijos, kad nereiktų šokti iš karštos skaurados tiesiog į žarijas. Industrija sustingus, gyventojai apkrauti perviršijančiais mokesčiais, vis plačiau siaubianti bedarbė, o mažinant pinigų vertę, matosi tik pratęsimas to viso nemalonumo ilgesniam laikui. Tačiau šitas nemalonumas nors bus tęsiamas toliau, bet jis situaciją nepadarys blogesne už dabartinę.

Sumažinimas vertės svaro sterlingų palaišys auksinį pinigų pagrindą ir suteiks progą pirklybos judėjimui, nes bus lengviau savo išdirbimus parduoti užrubežiams. Pavyzdžiui, Jungtinės Valstijos dabar gali už savo dolerį nupirkt daugiau Anglijos gėrybių. Žinoma, prie šitų aplinkybių Anglija galima daug mažiau gėrybių pirktis Jungt. Valstijose. Bet kaip nebūtų, šita situacija privers nusistovėti Anglijos naminę industriją ir paliuosuos ją nuo daugelio iki šiol buvusių kėblumų.

Kaip dabar dalyką stovi, Anglija galės užrubežiams daugiau parduoti, bet mažiau užrubežiuose pirkti. Tačiau tame dar ne visa istorija. Anglija turi ieškoti pagalbos, kad savo pirklybą paskleidus užrubežiuose ir tuo mažint savo skolas, bet dalykas atsiduria Jungt. Valstijose, kurios šandien yra didžiausiu pasaulio kreditorium, kad nepagadinus jose savo įtekmės. Atminkit, kad pas mus yra \$5,000,000,000 vertės aukso, arba pusė aukso viso pasaulio nuosavybės. Jeigu mūsų gėrybių kaina bus išpusta augstyn, tada mūsų dolerio vertė kurse turės nupulti, o tas labai atsilieptų ant mūsų pirklybos užrubežiuose.

Prisižūrėjus iš arčiau šitai problemai auksinio pinigų pagrindo, išklą klausimas bimetalizmo. Atsiminkime Bryanizmą ir 16—17 praporciją. Kaip nebūtų, ekonomistai aiškiai mato, kad mes plačiais žingsniais einame arčiau finansų ir pinigų reformos, kuri, labai gali but, atves mus vėl prie sidabro, kaip vidutinės kainos turgaus maino. Tas, maždaug, neturi reikšti kurčią ekonomijos principą, kuris labai skambėjo Bryano sidabro kampanijoje.

Mes jau žinome, kad sidabro kaina nupulė nuo 59c. iki 27c. už unciją. Toks sidabro nupigimas iššaukė plataus pasaulio efektą pas pirklius (Indijoj, Kinijoj, Meksikoj ir kitur), kuriems pasirodė pirklybos pasidininimas iki 50%. Ir mes prieš tą viską neturime užsimerkiti, atmenant, kad mūsų valstybė stovi eilėje pasaulio pirklių tarpe ir savo veiklumo pirklyboje lošia žymią rolę.

Nuo kaip senai Europa su savo finansais pradėjo maudytis karštame vandeny, bimetalizmo subjektas vėl virto subjektu tarptautiškų diskusijų. Tarptautiška konferencija sidabro ekspertų turi priušuos savo raportą, kurį netrukus paskelbs spaudoje. Jungt. Valstijos ir kitos stambiosios valstybės nori grįžti prie gerovės laikų, prie pirklybos ir pramonės atgaivinimo.

Aukso Pakeitimas Sidabru.

Autoritetai sutinka, kad dabartinis, ar ir busiantis, aukso kiekis gal nesutiks kėblumo kada industrija atstos ant savo kelio. Sutinkama, kad proporcijų auksas sidabru lygintusi nuo kart 50—1 ir po tulam periodui, proporcija būtų sumažinta iki 25—1, kuri galutinai ir pasiliktu.

Klausimas tik, ar reiktų priimti pasiulymas proporcijos 30—1. Ant šitos sidabro bazos didesnis valstybės galėtų perdaug išsigalėti. Kitais žodžiais sakant, šitos valstybės galėtų dvigubai pirt Jungt. Valstijose.

Isteigimas sidabro bazos pasauliui įtektų svarbų įrankį, nes visose valstybėse atgytų ir pasilaikytų pirklyba ir pramonė. Indija, Kinija, Meksika ir kitos, mažesnės valstybės galėtų atgaivinti savo pramonės rinkas ir tuo padėti išplėtimui pirklybos už savo rubežiu. Jungt. Valstijų sidabro kasyklos pirmiausia pajustų tarptautiško bimetalizmo atmosferą.

Isteigimas sidabro bazos, reikia pasakyti tiesą, neišgydys pasaulio valstybių finansų skausmus, bet praves naujus kelius išvengimui „nudilusių sistemų“, „pinigų krizių“ ir kitokių kliučių, kurių nemažai priveisė auksinis pinigų pagrindas arba baza.

Perdaug priviso garbintojų aukso, o auksas išsiptė taip augštai, kad subliukst jėm pavojinga, o išsiptusiam irgi: vienai ar antraip jam grumoja subyrėjimas. Ir gerai. Kogreičiau žmonės ims garbinti Dievą vieton auksinio versio, tuo greičiau patiems žmonėms bus geriau.

NE VANDENS NEMUNO.

Kažinko vėjas liudnas,
Ir Nemunas toks juodas? —
Išlipo neramus ant kranto,
Basom kojom ant grudo.
Gal tai nė vėjas liudnas,
Nė vandens Nemuno. —
Tik mano skausmas susijudino
Našlajčių aimanom.
Ben. Rutkauskas.

NENUSTOJA VILTIES.

— Girdėjau, kad tavo turtingas dėdė serga sunkia liga. Bet, rodos, dabar geriau jaučiasi?

— Taip, ačiu. Jis jau kiek geresnis, bet aš dar nenustojau vilties, kad jo sveikata pablogės.

T E I S M E.

Teisėjas. — Tamta, pone Bumbuli savo kaimyną pavadinai gyvuliu. Ar galį dar ką nors pridėti?

Kaltinamasis. — Ne, ponas teisąjau. Labai ačiu. Užteks ir to.

S. L. A. REIKALAI

Minint SLA. 45 m. Gyvavimą

SLA. susitvėrė 6 metai pirmo atsiradimo ant šio pasaulio. SLA. suorganizavo Amerikoje mūsų tėvai 45 meti atgal ir išaugino SLA. į vieną iš didžiausių organizacijų, ne tik Amerikoje, bet visame pasaulyje, kurio narių skaičius siekia 20,000. Mes dabar gerbiame mūsų tėvų nuveiktus darbus Amerikoje. Apvaikščiame mes dabar SLA. gyvavimo ir bujimo netoli pusę šimtmečio. Per tą laiką S. L. A. yra pergyvenęs visokių laikų — malonių ir nemalonių, linksmų ir nelinksmų, nes per tiek laiko, taip kaip ir paprastoji šeima, visko reikia pergyventi. Mūsų tėvai 45 meti atgal buvo jauni, pilni energijos, pasiryžimo ir ambicijos; dauguma jų yra jau atsiskyrę su šiuo pasauliu, o tie, kurie dar šiandien gyvena, yra jau seneliai. Jie žiūri į mus savo vaikus — jaunąją kartą Amerikos lietuvių, kaip mes tą darbą toliau tęsime. Tai dabar ir yra lietuvių Amerikos gyvenimo šių dienų svarbiausias klausimas: kaip ir kokią būdą čia augantį lietuvių jaunimą palaikyti lietuvišku! Nei vienas lietuvių Amerikoje gyvenimas, nei SLA. istorija nepergyveno panašaus sujūdimio ir susirūpinimo jaunimo veikimu Amerikoje. Pasigilinkime kas mus, Amerikos lietuvius, taip išjudino ir kas per priežastis verčia tą daryti?

Viena iš svarbiausių priežasčių yra, tai perėmimas iš senųjų veikėjų vadovaujamoms rolėms. Senieji veikėjai-ateiviai yra įsitikinę, kad be jų gyvenimas lietuvių išeivių negali būti aprūpintas ir dažnai save apgaudindami nors ir saukia jaunimą prie veikimo, bet kada jaunimas pradeda ateiti, tada nusigąsta ir, nenorėdami užieisti vietų, tikrina, kad reikia patyrusių veikėjų vedimui by vienos lietuviškos organizacijos, nedaro skirtumo ar ji būtų maža, vietinė, arba didelė Amerikos lietuvių organizacija.

Nors ir yra tiesos, kad vesti organizacijas arba biznio įstaiigas reikia patyrimo, bet už vis labiau reikia energijos, jau no kraujo, be ko niekas negyvuoja. Seniai — patyrimas, o jaunimas — energija. Rimtai šitą suderinus, galėtų būti sekmingas veikimas ir plėtojimas lietuvių organizacijų. Reikia šiandien sutikti su faktu, kad čia augusio jaunimo (lietuviško jaunimo) yra daugiau, negu ateivių. O ateiviams į Ameriką užsidarius niekas „senių“ smarkiai rėjančias eiles mūsų organizacijose neužpildo. Todel mūsų organizacijos visais atžvilgiais eina silpnyn. Mūsų „seniai“ veikėjai turi įsileisti jaunimą prie vadovavimo mūsų organizacijose. Jokiems kitais budais neišgelbėsime lietuvių organizacijų nuo išnykimo ir, kartu su tuo, sustiprime amerikozmą bangose lietuviškojo jaunimo. O sykį jaunimas pasitrauks nuo mūsų, daugiau mes jį prie savęs nesugrąžinsim. Mums visoms yra žinoma, kad mūsų lietuvių vietinės draugijos kaip: Šv. Petro, Šv. Elzbietos, Simono Daukaato ir tt., neįtraukdamos jaunimo į savo draugijos veikimą, miršta viena po kitai. Todel, jeigu mums rupi Amerikos lietuvių ateitis, tai pasisidžiūrėkime, kad jaunimas būtų įkintytas į lietuvių organizacijų darbą.

Įėjus rimtus vadus į mūsų organizacijas iš jaunųjų, mes galime būti tikri, kad ne-

reikės mums lietuviams žūti Amerikoje, kaip lietuviams, nes jaunimas pritrauks jaunąją kartą į organizacijas, kas užpildys rėjančią mūsų senesniųjų frontą. Kada jaunimas paims mūsų organizacijas, tada sustiprės organizacijos finansiskai ir kartu atsigaivins tautinis judėjimas jaunųjų dvasioje, prisitaikins prie naujojo gyvenimo ir to laiko aplinkybių. Jaunimas yra tį širdis mūsų lietuvių tautos. Jie yra mūsų — Amerikos lietuvių lietuviybės pranašai.

Vietinėms organizacijoms nykstant, reikia mums stebinti visas jėgas apie SLA. Čia man prisimenu, nebebejoju daugumai ir jums grėdėtas, biblijos sakiny: tėvas turėjo septynis sunus, vieną d'ena tėvas, budamas jau senas, pasivietė visus savo septynis sunus pas save ir įteikė jiems surištus septynis karkus į kruvą ir davė iš eilės kiekvienam iš savo sunu tą punda karkų perlauzti. Kiekvienas iš sunų mėgino, bet nei vienas negalėjo tą punda karkų prlauzti, kada jie buvo kruvoje. Tada tėvas atrišo tą punda ir įteikė po vieną karklą kiekvienam ir prašė dabar mėginti perlauzti, žinoma tas buvo lengva. Tėvas tuomet savo vaikams pareiškė, kad pakol jie bus kruvoje — jų niekas nepergalės, bet kaip tik bus palaidi, tai by vienas juos nugulės.

Nors ir senas šis posakis, bet labai teisingas. Taip ir su mumis, lietuviams, Amerikoje. Dabar, ypatingai dabar, kada mūsų vietinės draugijos pradeda nykti ir negali jos išsilaikyti, delto kad yra pavienės ir kad jį jas nebuvu įtraukta jaunimo. Todel reikia mums koncentruoti visas jėgas prie SLA. Tai yra organizacija, kuri gyvena per ilgus metus čia Amerikoje. Kada visos kitos pavienės vietinės draugijos išnyks, o SLA. vis gyvuos. Todel dabar apvaikščiame SLA. 45 m. gyvavimo sukaktuves, mes turėtume, jei ne visus, tai bent didesnę dalį Amerikos lietuvių prirašyti prie SLA. Kaip kurie paklaus kokią naudą turės prigulėdamas prie SLA.? Lietuvi! Jūs turėsite labai daug naudos. Aš čia duosiu kelis pavyzdžius: jeigu SLA. turėtų 100,000 narių, o tas juk būtų galima, jei tik mes visi rimtai pažiūrėtumėm į mūsų pačių ateitį, kuopos galėtų vietiniuose amerikoniškuose rinkimuose pareikšti savo reikalavimus, kaip lietuvių, ko mes norime kaip lietuvių ir jį su mumis skaitysis. Na, o kaip ateitų visos Amerikos rinkimai, jeigu SLA. turėtų 100,000 narių, duodant jaunimui progą dirbti, neabejoju, kad iki pusės šimtmečio SLA. apvaikščiavimo tiek narių gal ir būtų Susiv., jūs žinote ką mes tada reikštumėm? Su mumis kaip lietuviams skaitytųsi Amer. Kongresas ir Senatas, mes galėtumėm savo lietuvių gyvenimą čia, Amerikoje, pajavairinti, vienur kitur galėtumėm pravesti savo žmones į Amerikos valdžios vietas. Pavyzdžiui paimekime čekus: ką jie padarė Chicago mieste? Čekai turi savo žmogų Cermaką Chicago majoru, o mes ar tą negalėtume padaryti? Taipgi negalint prie SLA., žmogui yra užtikrinta pašalpa ir po mirtinę, kur šiandien jau daugumos vietinių dr-jų nariams tas nėra užtikrinta. Trumpam laike prie SLA. neabejoju bus įsteigta prieglaudos namai, del senelių ir našlaičių. Taipgi ir nelaimės, ir bedarbiams fondas, pradžia jau pa-

daryta, kad nariui atsitikus nelaimi arba bedarbiu, kaip dabar kad yra, žmogui išmokėjusiam mokesčius per daug metų nebūtų išbrauktas iš organizacijos. Vietinės draugijos to padaryti negali, nes nėra tiek daug jėgų. Tą gali padaryti tik tokia didelė organizacija kaip SLA.

Apvaikščiame mums dabar SLA. 45 metų gyvavimą yra malonu minėt mūsų tėvų įsteigtą SLA. Jie SLA. sutvėrė ant sekančio tvirto fundamento, kuris, dėka jiems, ir šiandien yra, butent: suvienyti ir brolišką sąryšį visus abiejų lyčių, dorą pasivedimus, vertus garbės lietuvius, neatsižvelgiant į jų tikėjimus ar politiškas pažiūras. Tobulint narius protišku, dorišku, drauginiu ir medžiaginiu žvilgsniu ir teikti jiems laikiną pagalbą nelaimėje. Steigti ir užaiškinti fondus. Kaip tai pomirinti, fondų, apsaugos fondų, neįlėjimo ir ligos pašalpos fondų, lėšų fondų, našlių ir našlaičių fondų, fondų šėpimui narių ir jų šeimynų nelaimėje ir mokslėivių fondų. Kiekviena tinkama upata, nuo 18 iki 50 metų amžiaus, gali tapti SLA. nariu. Tai dabar apvaikščiame SLA. 45 m. gyvavimą, pagerbimui mūsų tėvų darbo Amerikos lietuvių geovei, prirašykime kodaugiausiai narių prie SLA. ir padarykime tą didelę jėgą lietuvių Amerikoje. Vienu žodžiu nieko neparatsiėksime: galime tik parodyti savo darbą. Tai parodykime savo darbą prirašydami nors po vieną narį prie SLA. uojuos, dabar! Visi Amerikos lietuvių jungkimės į kruvą! SLA. organizacija, tai bus mūsų visų lietuvių organizacija!

Juožas J. Bažūnas.

SLA. APSKRICIŲ DARBUOTĖ

GERBIAMŲ SLA. APSKRICIŲ IR DRAUGIJŲ DOMEL.

SLA. 4-tas apskritys praneša visoms Conn. valstijoj draugijoms ir kitiems SLA. apskriciams, jog viršminėto apskricio šventė (išvažiavimas) įvyks liepos 3 d., 1932 m., vieniems žinomų vietoj — „Indian Grove parke, West Iljaven, Conn.

Kadangi praity įvykdavo įvairių nesuipratimų, butent įvykdavo po du dielėli išvažiavimu tą pat dieną, todel išvengimui nesuipratimo ir vie ni kitiems pakankimo, mes paskelbiame šią žinią gana anksti visų susidomėjusių žiniui.

Conn. valstijos SLA. 4-to apskricio Valdyba.

PROTOKOLAS

SLA. 7-to apskricio, 35-to suvažiavimo, įvykusio 25 d. spalio, 1931 m., Union Hall svetainėje, 12 E. Market St., Wilkes Barre, Pa.

- 1. Suvažiavimą atidarė 7-to apskricio pirmininkas V. Kamarauskas 1:15 val. po pietų po lietuviams skaitytųsi Amer. Kongresas ir Senatas, mes galėtumėm savo lietuvių gyvenimą čia, Amerikoje, pajavairinti, vienur kitur galėtumėm pravesti savo žmones į Amerikos valdžios vietas. Pavyzdžiui paimekime čekus: ką jie padarė Chicago mieste? Čekai turi savo žmogų Cermaką Chicago majoru, o mes ar tą negalėtume padaryti? Taipgi negalint prie SLA., žmogui yra užtikrinta pašalpa ir po mirtinę, kur šiandien jau daugumos vietinių dr-jų nariams tas nėra užtikrinta. Trumpam laike prie SLA. neabejoju bus įsteigta prieglaudos namai, del senelių ir našlaičių. Taipgi ir nelaimės, ir bedarbiams fondas, pradžia jau pa-

J. Janušonis ir Ignas Grigutis.

2-ra kuopa, Forest City, Pa. — A. M. Makauskas ir A. J. Nienius.

5-ta kuopa, Plymouth, Pa. — J. Rimavičius ir A. Dadurkevičius.

6-ta kuopa, Plymouth, Pa. — M. A. Raginskas, K. Šiauraitis ir J. Katilius.

7-ta kuopa, Pittston, Pa. — J. Šolis, A. Galinskas, O. Vasiliauskaitė, A. Milauskas ir K. Banelis.

12-ta kuopa, Nanticoke, Pa. — B. Asadauskas, V. Vosylius ir G. Milleris.

24 kuopa, Glen Lyon, Pa. — M. Levulis.

32 kuopa, Buttonwood, Pa. — A. Mockevičius ir A. Petruskas.

35 kuopa, Wilkes Barre, Pa. — M. J. Kvietkus, A. Grybas, P. Bakunas, A. Lumbis, J. Ruzgis, J. Papartis, K. Demikis, J. Stankevičius ir J. Laurinaitis.

67 kuopa, Luzerne, Pa. — Vincas Rygelis.

68 kuopa, Lee Park, Pa. — V. Suckus, St. Žukauskas, V. Išganaitienė ir M. Bukantienė.

79 kuopa, Inkerman, Pa. — S. Jakučionis ir O. Žurienė.

110 kuopa, Plains, Pa. — A. Mikeleionis, D. Pručinskas ir J. Naujalis.

115 kuopa, Wilkes Barre, Pa. — J. Adomaitis, V. Vaiceauskas, A. Aušura, M. Kupris, J. Urbanas, S. Pileckas, J. Griškevičius ir J. Sinkevičia.

230 kuopa, Wanamie, Pa. — J. Tulickas ir B. Levinskas.

203 kuopa, Sebastopol, Pa. — J. Galinskas ir J. Maceina.

30 kuopa, Scranton, Pa. — F. Živatas ir A. Kubilius.

Apskricio valdybos nariai: pirm. V. Kamarauskas, sekr. J. Derius, išd. S. Paukštis ir išd. glob. J. Kazakevičius.

Viso užsiregistravo 65 delegatai nuo 17 kuopų; neprbuvo ir nedalyvavo 8 delegatai.

5. Suvažiavimo vedėju vienišiai išrinktas apskr. pirm. V. Kamarauskas.

6. Komisija sutvarkymui mandatų, palikta ir rezoliucijų bei įnešimų komisijoj.

7. Apskricio sekretorius Julius K. Derius, paprašė suvažiavimo suteikti galę pasiskirti sau pagalbininką, ant ko suvažiavimas sutiko ir buvo paskirtas Juozas Galinskas eiti pareigas antro sekretoriaus.

8. Skaitytas protokolai 34 suvažiavimo ir priimtas kaip užrašyta.

9. Skaityti trys protokolai iš apskricio valdybos veikimo ir priimti kaip skaityti be pataisymo.

10. Raportai apskricio valdybos.

a) Pirm. V. Kamarauskas išduoda savo raportą žodžiu, raportas priimtas.

b) Vice-pirm. M. Kupris išduoda savo raportą žodžiu — raportas priimtas.

c) Sekretorius Julius K. Derius išduoda raportą iš savo darbuotės raštu — raportas priimtas. Iš sekretoriaus raportu paaiškėjo, kad laike konkurse, kuris tęsėsi nuo 1 d. sausio, iki 30 d., rugsėjo, apskricio organizatoriai prirašė prie SLA. 81 naują narį į suaugusių skyrių ir 20 mažamečių, už ką apskritys išmokejo premijų organizatoriams \$91.00. Daugiausia prirašė 115-tos kuopos pirm. ir org'nis. M. Kupris, nes prirašė 35 narius į suaugusių skyrių ir 3 pr' vaiku skyrius.

d) Apskricio išrinktas išduoda savo raportą raštu — raportas priimtas. Iš išd'inkto raportu paaiškėjo, kad apskricio išde yra \$328.09 ir Lietuvos La'svės paskolos bonas \$100.00, viso \$428.09.

e) Išdo e'obėiu raportas sutinka su išd'inkto raportu.

f) Organizatorius K. Demikis išduoda raportą žodžiu, raportas priimtas.

g) Prieglaudos Ukio steigimo komisija išduoda savo raportą iš darbuotės, pasirodė, kad buvo veikta tame reikale sulig išgalės, tačiau rezultatai menki.

11. Pakeltas klausimas ką padaryti su gautu pelnu nuo išvažiavimo 30 d. rugpiūtio, šių metų. Nutarta visą sumą — \$138.10 pavesti į atskirą fondą prie 7-to apskr., butent Prieglaudos Ukio steigimo fondą.

12. Nutarta rengti išvažiavimą sekančią metą ir tuomi rupintis palikta apskricio valdybai.

13. Pakeltas klausimas kaslink apvaikščiavimo šių metų Jubilėjaus, tačiau atsižvelgiant į dabartinę bedarbę nutarta, kad pats apskritys surengtų ką nors sulig išgalės ir naudingumo peminėjimui Jubilėjaus Wilkes Barre, Pa., ir tuomi rupint's pavesta apskricio valdybai.

14. Pakeltas klausimas kaslink išleidimo \$55.00 įslaimėjimui. Kadangi tikėty išparduota neperduog'ausiai ir turrint mažai laiko suvažiavime užsiimti tuomi, tad tas dalykas tapo atidėtas ant busimo apskricio Jubilėjinio parengimo, nes tikimasi parduoti daugiau tikėty prieš išleidimą.

15. Nutarta sum'zinti Prieglaudos Ukio steigimo komisijos sąstatai iki trijų narių ir į komisiją įeina šie: M. A. Raginskas, M. Kvietkus ir M. Kupris.

16. Įneša 35 kuopa, kad visos SLA. kuopos, 7-to apskricio ribose gyvuojančios, surengtų po vieną parengimą su tikslu padidinti Prieglaudos Ukio steigimo fondą. Suvažiavimas tą įnešimą užgyrė ir rekomenduoją kuopoms ką nors parengti sulig išgalės.

17. Įneša 35 kuopa, kad Centro valdyba nedarytų be reikalingų išlaidų incidentui 'stikus, kaip kad atsikimas įviekęs Centre p. Zosės Vaitkienės. Visai nersikėjo šaukti ekstra sesijų, o tik pasielgti sulig konstitucijos. Kadangi tas klausimas mums negana aiškus, tad savaimi likosi atmetu.

18. Kad Jubilėjaus apvaikščiavimo laiku apskritys duoty kalbėtojus, kurie kalbėty Prieglaudos Ukio klausimui. Įneša 35 kuopa. Po apsarvstymui tapo atmetas.

19. Rezoliucijų komisija skaito rezoliuciją paduotą 7 kuopos nario Antano Galinsko. Rezoliucija tapo vienbalsiai priimta. Jos tekstas bus pasiustas „Tėvynės“ redakcijai kaipo priedas prie šio 7-to apskricio protokolo.

20. Suvažiavimas išreiškė savo preferenciją už kandidatus į SLA. Pildomąją Tarybą ir palaikymui apskricio pasirinktų kandidatų kandidatus suvažiavimas išrinko komisiją iš sekanų narių: A. Galinskas, J. K. Derius ir A. Mikelionis. (Kandidatų vardus ir už juos paduotus balsus išleidžiame, nes tas reškia agitacija, o S. L. A. Seimo nutarimas draudžia skėbti organe bent kokią prirašę, apskricio organizatoriai prirašė prie SLA. 81 naują narį į suaugusių skyrių ir 20 mažamečių, už ką apskritys išmokejo premijų organizatoriams \$91.00. Daugiausia prirašė 115-tos kuopos pirm. ir org'nis. M. Kupris, nes prirašė 35 narius į suaugusių skyrių ir 3 pr' vaiku skyrius.

21. Rinkimas apskricio valdybos sekreticms metams. Pirm. V. Kamarauskas išrinktas vienbalsiai. Vice-pirm. M. Kupris išrinktas vienbalsiai. Ant sekretoriaus Julius Derius gavo 26 balsus, St. Žukauskas 28 balsus, kaipo daugiau gavęs balsų lieka sekretorium St. Žukauskas. Išd. S. Paukštis išrinktas vienbalsiai. Išdo glob. V. Basanyčius ir A. Mockevičius. Org'nis. Julius K. Derius išrinktas vienbalsiai.

22. Nutarta pasiusti pasveikinimas varde SLA. 7-to apskricio Superior Court teis-

jui Washingtono valstijoj K. Kraučiuui.

23. Sekantį suvažiavimą nutarta laikyti šioj pat vietoj.

24. Įplaukos ir išlaidos šio suvažiavimo: Sumokėta suvažiavime ----- \$148.45 Išmokėta įvairiems apskr. reiklams ----- \$118.99

Lieka ----- \$29.46 Buvo pinigų pas išd'inkną ----- \$328.09 Lietuvos Laisvės paskolos bonas ----- \$100.00

Labu ----- \$457.55 25. Suvažiavimas uždarytas 6:30 val. vakare. Suvažiavimo vedėjas — V. Kamarauskas, Suvažiavimo sekretorius — Julius K. Derius.

REZOLIUCIJA.

SLA. 7-to apskricio suvažiavime, spalio 25 d., 1931 m., Union Hall svetainėje, 12 E. Market St., Wilkes Barre, Pa., dalyvaujant 57 atstovams ir reprezentuojantiems 17 kuopų tapo priimta sekančią rezoliucija:

Kadangi SLA. suorganizuotas ir inkorporuotas Luzerne County, Penn'a valst., mieste Wilkes Barre, kur ir po šiai dienei skaitosi oficialė šios organizacijos buveinė;

Kadangi Penn'a vaistijos įstatai reikalauja, kad SLA. turtas nebūtų laikomas už šios valstijos ribų;

Kadangi SLA. yra privaloma šios valstijos įstatais pildyti, — Todel šis suvažiavimas nutarė dėti pastangas, kad valstijos įstatai būtų pildomi, t. y. kad SLA. turtas pasilikty šios valstijos ribose (siulomą rezoliucijoj kandidata, kaipo agitaciją rinkimų reikalu, išbraukiame. „Tėv.“ Red.).

Suvažiavimo vedėjas — V. Kamarauskas, 7-to apskr. sekretorius — Julius J. Derius.

ATTITAISSOMA KLAIIDA.

Jubilėjiniam „Tėvynės“ Numery, pirmame puslapy SLA. 16-to Seimo delegatų išvardijimo įsibriovė nemaloni korekturos klaida. Ten pažymėta, kad tarpe 16-to Seimo delegatų yra J. Pukas, tuo tarpu turėjo būti V. Pukas, kuris po šiai dieni SLA. 178 kuopoje, Chicago, Ill., aktyviai darbuojasi SLA. labai. Taipgi kur ir kituose rašiniuose ši klaida pasilikta, tai šiūomi atitaisoma ir atsiprašome p. Puką už jam padarytą nemalonumą.

„Tėvynės“ Redakcija.

ATTITAISSYMAS KLAIIDOS.

„Tėvynės“ No. 46, skelbiant SLA. Ekskursinio Konkurs) davinius, pasakyta, kad p. P. Lalas, SLA. 272 kp., Amsterdam, N. Y., organizatorius, prirašė 43 suaugusius narius ir 1 jaunuolį. Tas pareikšimas yra klaidingas. Tikrenybėje, p. Lalas prirašė 47 suaugusius narius ir 1 jaunuolį, nes skėbiant konkurse pasekmes jam nepriskaityta 4 suaugę nariai, kuriuos jis prirašė prie SLA. 235 kp., Albany, N. Y. Taipgi, kadangi p. Lalas laike konkurse prirašė daugiausia narių, tai ir jo paveiktas turėjo būti pirmoje vietoje patalpintas.

Šiuo minimą klaidą atitaisome ir p. P. Lalo atsiprašome. P. Jurgeliutė, SLA. Sekr.

— Kiekvienos motinos pareiga paraginti savo dukteris bei sunus apsirūpinti rytojumi.

— Tik tas jaunuolis gali jaustis laimingas, kuris moka savo tėvų kalbą.

— Kas juokus daro su rytojumi, tas negali tikėtis gero rytojau.

IS S. L. A. KUOPU DARBUOTES

CLEVELAND, OHIO. Gražiai paminėtas SLA. Jubilėjus.

Dvyliqipj SLA. jubilėjų gražiai paminėjo visos keturios vietinės SLA. kuopos, butent: 14, 136, 339 ir 362 kp. Parenėmas įvyko lapkričio 22 d., Goodrich Auditoriume. Programas susidėjo iš dainų, deklaracijų, muzikos ir istorinių prakalbų. Kad neužėmus per daug vietos, neminėsiu visos programo eigos, tik bandysiu sugausioj formoj pažymėti įvykusius faktus.

Koncertinę programo dalį išpildė vietinės meno žvaigždės: E. Grigutė, J. Krasinskas, J. Kajackas, L. Jonaitis, A. Zdanis, F. Alekniūtė ir A. Vilkelienė. Turiu pažymėti, kad viršminėti menininkės-kai savo uduotis atliko puikiai, ką liudija publikos pasitenkinimas ir suteikti programo dalyviams publikos gausūs aploдимantai.

Prakalbų programo dalį išpildė sekamai: K. S. Karpavičius, K. K. Karpavičius, E. Grigutė, J. Krasinskas, J. Kajackas, L. Jonaitis, A. Zdanis, F. Alekniūtė ir A. Vilkelienė. Turiu pažymėti, kad viršminėti menininkės-kai savo uduotis atliko puikiai, ką liudija publikos pasitenkinimas ir suteikti programo dalyviams publikos gausūs aploдимantai.

Antru kalbėtoju buvo jau galima sakyti tikras oratorius ir visų gana mylėtas kalbėtojas chemikas P. J. Žiuris, kuris buvo gerokai prisirengęs ir detaliai išdėstė SLA. istoriją nuo pat įsikurimo dienų iki 16-to Seimo, kuriame įvyko atsiskyrimas nuo kunigų vadovaujamos frakcijos. Suminėjo pirmų tvėrėjų vardus, kitų ir ap'enkdamas, nežinau ar tiksliai ar ne, bet nebuvo suminėtas net Dr. J. Šiupus. Nemint tokio asmens, tiek mūsų istorijoj užsitarnavusio vado ir veterano, kurio nuopelnai visiems taip žinomi, tai išrodo lyg neateleistinas apsilenkimas su istorijos faktais. Toliaus p. Žiuris paminėjo visus skilimo laikų darbuotojus ir kovotojus už SLA. reikalus, suminėta net „istorinė dėra“. Pusėtinai palietė jaunuolius ir tėvams turintiems vaikus nurodė ir ragino visus daugiau domėtis SLA. ateicia, kuri kaip tik remiasi ant mūsų jaunimo. Ragino jaunimą prasišlaivyti iš įvairaus amerikoniško sporto hipnotizmo ir daugieju rupintis naudingiesiems darbiams Amerikos lietuvių išeivijos gyvenime. Pono Žiurio kalba buvo įdomi ir nau dinga, galia kad per greit ją nutraukė.

Iš eilės buvo pakviestas pakalbėti vietinis seniausias Clevelando SLA. narys ir 14 kuopos tvėrėjas p. L. P. Baltrukonis, kuris savo trumpoj kalboj tarpe kita išreiškė didžiausios užuojautos SLA. Prezidentui p. S. Gegužiui, kad jis yra nešvarių politikierių taip purvinamas ir šmeižiamas; už jo ilgų metų darbavimasi toks nedėkingas atsilyginimas teikiamas. Čia ant pagrindų sėdėjo ir viso to purvo prieš S. L. A. Prezidentą autorius, kuris gana nejuokiai jautėsi.

Paskutiniu kalbėtoju buvo šio minėjimo garbės svečias, SLA. Prezidentas p. S. Gegužis. Reikia pasakyti, kad clevelandiečiai buvo gal laimingiausi minint reikšmingą istorinį SLA. jubilėjų, nes tuo šio garbės turėti to parengino garbės svečių sešioliktus tar nybos metus baigiantį SLA.

Prezidentą. Ponių Gegužiu būvo palikta didžiausias ir jdomiausias tarpas SLA. istorijos paaiskinti, tai nuo skilimo iki šių dienų — 30 metų laikotarpis. Kadangi p. Gegužis didesnę pusę to laiko stovėjęs už SLA. vadovybę ir artimai susipažinęs su organizacijos reikalais, arti jam prieširdies tie reikalai stovi, tad ir tinkamai nušviestą tą SLA. gyvenimo laikotarpį. Visi su nekantrumu laukė ir geidė išgirsti p. Gegužio kalbą, nes mažai kas iš clevelandiečių pažinojo ir girdėjo kalbant SLA. Prezidentą, išskiriant tik tuos, kurie SLA. Seimuose dalyvavo. Ponas Gegužis kalba reatai, aiškiai be jokių sunkumų organizacijos reikalus nuosekliai aiškina.

Butų galima daug kas pasakyti iš p. Gegužio įdomios kalbos, bet vietos taupinimo delei suminėsiu tik pačius svarbiausius punktus. Prisiminė, kad mūsų organizacijai prisėjo per neštį įvairių sunkumų, ypač nuo persikymo su kunigais organizacija pradėjo gyvenimą tik su \$15.40 kapitalo. Kai po mažutis laivelis Susivienijimas pradėjo irtis audringa gyvenimo jūra, kurioj pilna buvo kietų uolų, bet blaškomas toms gyvenimo bangoms Susivienijimas laimingai išplaukė vien gerais norais aplašarvavusių vairininkų valdomas ir šiandie išaugęs į milžiną. Nors ir šiandie ant Susivienijimo kelio kietų uolų pilna, bet p. Gegužis pasitiki, kad gerais norais patyrusių vairininkų varuojama organizacija laimingai apsilens ir šiandieninių uolų. Prisiminė, kuomet jam pačiam palikus Susivienijimo Prezidentu, tuomet Susivienijimas turėjo vos šimtą tukstentų dolerių kapitalo ir nepilnai dešimt tukstentų narių. Šiandie Susivienijimas turi arti pusantro milijono dolerių kapitalo ir arti 20,000 narių. Už šitą Susivienijimo išaugimą p. Gegužis sau garbės nesivaina, jis sako garbė ir kreditas užtai priguli visiems SLA. nariams, kurie dirbo organizacijos auklėjimui.

Apgaiestavo, kad Susivienijimo fraternalizmo dvasia silpnai galiojanti, kad ir po šiai dienai pilna nepilniaujančių vienas k'to niekinimų ir purvais drapstymų. Ragino pamesti tą kenksmingą paprotį ir visiems jaustis kaip vienos šeimos vaikais — broliams ir seserims. Prisiminė, kad mums reikėtų apsidėti didesniais mokesniais lėbdarybės reikalams. Eja nėra ir negali būti praktinesio darbo, kaip nušluostyt ašaras našlėms ir našlaičiams. Ragno jaunimą dėtis prie SLA., dirbti jo labai, sukėtis jo vadais, nes netik šiandie Susivienijimo k'elvienu savo nariu teikia apčiuopiamą naudą, bet neužlgo mums senesniems veikėjams išmirus Susivienijimo pasiliks čiagimams letuvis. Kaip tėvai savo darbo vaisius palieka savo vaikams, taip ir Susivienijimą paliksime savo vaikams.

Baigdamas savo kalbą p. Gegužis pabrėžė, kad jis budamas SLA. Prezidentu netaravo jokiomis politinėms grupėms ir partijoms ir visuomet prieš jas kovojęs SLA. ribose. Už tad ir prisėjo tiek nukentėti viskių niekinimų praesityje ir net po šiai dienai tulų grupių taisy pačia's politiniai sumetimais yra niekin-mas. Nežiūrint į visus puolimus p. Gegužis nuo savo nusistatymo nemanąs pasitraukti.

Užsibaigus programai visiems jo dalyviams ir visai publikai sustojus pagiedotas Lietuvos Himnas ir tuomi paminėjimo baigė. Bet publikos įgytas įspūdis šiame parengime pasiliks ilgai atminčiai. Rimtai ir vykusiai pro-

gramui vadovavo SLA. 14 kuopos pirmininkas p. J. Brazauskas.

Ta patį vakarą p. S. Gegužio pagerbimui buvo suruošta vakarienė, kurioje dalyvavo virš 50 svečių ir viešnių — tai buvo rinkiniai Clevelando lietuviai, kaip profesionalai, biznieriiai ir šiaip inteligentija. Tokių vakarienių eiga paprastai visur vienoda, tai nematau reikalo smulkmeniškai aprašyti. Pavaigta skani vakarienė, pasidavinta komplimentais, kurie norėjo pasišoko, kiti privaliai pasikalbėjo ir vėlokiai visi išsiskirstė kuogeliam upe. Kadangi tik tokiuose pokiliuose kiek daugiau fraternalizmo pasireiškia, tai rodos ir norėtai žmogus, kad visi SLA. nariai kas vakaras sueitę drauge vakarieniauti.

SPRINGFIELD, ILL.
SLA. 45 Metų Sukaktuvių Paminėjimas.

Lapkričio 25 dieną įvyko vietos abiejų SLA. 275 ir 158 kuopų bendrai surengtas S. L. A. 45 metų sukaktuvių istoriškasis paminėjimas. Pirmiausia p. Jurgis Šalaševičius pasakė trumpą prkalbėlę, paaiškindamas šio vakaro tikslą ir perstartė sveičią „Naujienu“ redaktorių p. P. Grigaitį už kalbėtoją. Gerb. kalbėtojas labai gražiai apsakė SLA. istoriją nuo įsteigimo iki dabartinio Susiv. stovio. SLA. užmanytojai ir tvėrėjais buvo „ausrininkas“ Dr. J. Šiupas, Pius Paseckas ir keletas kitų, tais laikais jau buvusių šiek tiek protaujančių lietuvių. Šie žmonės, tvėrdami Susivienijimą, turėjo užsibrėžę plačius ir kilnius tikslus. Jie tikėjosi visus lietuvius suvienyti į vieną organizaciją, pristeigti mokslo, laisvės, našlaičiams ir pasenuoms prieglaudes namų, sušelpiti mirusių narių giminių, išsteigti darbininkams biržas kur bedarbiai lietuviai galėtų rasti sau pagelbą darbo ieškodami. Ir labai jiems rūpėjo, kad savo brolius lietuvius atitraukus nuo lenkų ir įkvėpus jiems tautišką sąmonę. Išgirdę lenkomanai apie šį įvykį, labai įpyko ant Susivienijimo tvėrėjų ir kad šiam kilniam darbu pakenkus, jie susirinko mažam Plymouth, Pa, miestely lapkr. 22, 1886 m. ir nutarė 2-ą Susiv. lietuviškų katalikiškų draugysčių tvėrti. Šio 2-ro Susiv. tvėrėjų buvo: Juozas Paukštis, Domininkas Tamašauskas (Boczowski) ir kunigas Antanas Varnagiris. Pirmasis Susiv. neilgai gyvavęs p. krikko. O 2-rasis pateko po globa kunigų ir nors nebuvo užsibrėžę jokių tikslų, tačiau jam buvo lemta gyvuoti. Gal delto, kad tais laikais kunigas buvo visas lietuvių autoritetas. Šio Susiv. pirmininkais galėjo būti vien kunigai. Čarteris šiam Susiv., tapo išimtas Wilkes Barre, Pa., 1889 metuose po vardu: Susivienijimas Lietuvininkų Amerikoje. Sutrupinant — S. L. A. Angliškai — Lithuanian Alliance of America. Į šį Susivienijimą, mokesčių nariai mokėdavo iš syk tik po 10 centų. Vėliau tapo įsteigta pomirtinių skyriai — \$150 ir \$600. Patapus pirmininku liberališkų pažiūrų pažangiam kunigui Jonui Žilinskui, kuris išpirmininkavo apie 4 metus, Susiv. reikalai šiek tiek pagerėjo. Pirmininkaudamas kun. Žilinskas nekreipė dėmesį į žmonių pažiūras; do ro pasivedimo lietuviai jam visi buvo geri, todėl ir laisvų su tautiškais ir kitokiais vardais draugysčių — Susivienijimą įstoję. Tose laisvose draugystėse jau radosi ir pažangių žmonių, kaip ve: Vincas Karalius, J. Andziulaitis, Dr. J. Šiupas ir kiti. Šie pažangūs žmonės, kartais pakritikuoda-

vo kunigus ir reikalavo SLA. reformų. Kunigai tokius žmo nes apšaukdavo bedieviais ir be jokio teismo, braukdavo lauk iš Susiv. Sakoma, kad buvo ir kunigas J. Žilinskas priverstas nuo pirmininkystės pasitraukti vien del intrigų kitų kunigų. Patapus pirmininku kun. Kaupui, dabar jau nekurių kunigų ir jų šalininkų buvo susitarta: visus kunigams nepaklusniusius iš S. L. A. prašalinti ir pakeisti Susiv. vardą pridedant žodžius: „Rymo Katalikų“. Prišartintus 16-tam Seimui 1901 metuose, Wilkes Barre, Pa., sutarta kunigų šalininkus delegatus apsikaisyti rutomis. Ir tik su žaliom rutom apsikaisiusius į Seimo salę įleisti. 43 delegatai be žalių rutų, kaip jų Seimo delegatais nepriėmė, jie nuėjo į kitą salę ir atlaikė savo Seimą. SLA. teko knygos, čarteris ir mažuma narių, kurie sudėjo ant pradžios \$15.40 pinigų. O kuniginiai pasisavino visą SLA. turta ir didžiumą narių. Tai buvo 15-ka metų nuo SLA. įsteigimo kaip šis skilimas įvyko.

Prie SLA. pasiliko ir 2 padoresni ir pažangesni kunigai Žilinskas ir Žebrys. Tik nuo dabar SLA. pradėjo progresuoti ir augti turta ir nariais. Tik nuo dabar prisiminta apie pirmųjų Susiv. tvėrėjų užbrėžtus tuosius kilnius tikslus. Čia kalbėtojas vaizdžiai nupiešė 2-ą SLA. 30 metų laikotarpį. Visus pergyventus nesmagumus ir pasisekimus, tai ką jau dabar mes turime — arti pusantro milijono turto ir suvirš 18,000 narių. Pažymėjo ir 36-me Seime Chicagoje įvykusį komunistinį skilimą. Kaip per pusantros dienos bolševikai staugė, trukšmavo ir nedavė SLA. Seimui susiorganizuoti. Ir kad bolševikai taip nežmoniškai elgėsi, kaip jie labai klydo taip darydami. S. L. A. fraternalė organizacija. Jos tikslas yra: „Suvienyti į brolišką sąryšį visus abiejų lyčių, doros pasivedimo, vertus garbės lietuvius, neatsižvelgiant į jų tikėjimiskais ir politines pažiūras“. Čia visokių pažiūrų dori lietuviai: republikonai, demokratai, socialistai, komunistai, katalikai, liuteronai, kalvinai, laisvamaniai ir kitoki gali priklausyti ir turit lygias visame teises. Ir štai jie, bolševikai, mūsų užbrėžtus pamatinius organizacijos tikslus norėjo sumindžioti ir pasitugrobit visą SLA. savo komunistiškos partijos kontrolėn, kas nei joku būdu nedaleistina niekam, o niekam. SLA. yra ir turi but bepartyviškas. Tik reikia mums visiems prisilaikyti tolerantiškumo, pakantoti ir pagarbos link vieni kitų. O viskas bus gerai. S. L. A. yra mus geriausia kultu rinė, apšvietos, lėbdarybės ir pašelpos organizacija. Ir visi joje galime sutilti ir bendrai dirbti kilnų fraternalizmo darbą. SLA. 36-tam Seime komunistai netrukšdamai gėdą darė visiems lietuviams ir Seimo rengėjai buvo priversti šauktis policijos trukšmadariais nutildyti. Kada jie nuėjo į kitą svetainę, jie iškeikė S. L. A., išvadino buržuaziška įstaiga ir dar į valdžios teismą apskundė. Viliojo iš neprotaujančių žmonių dolerius. Pylė kiti, kuris išpirmininkavo apie 4 metus, Susiv. reikalai šiek tiek pagerėjo. Pirmininkaudamas kun. Žilinskas nekreipė dėmesį į žmonių pažiūras; do ro pasivedimo lietuviai jam visi buvo geri, todėl ir laisvų su tautiškais ir kitokiais vardais draugysčių — Susivienijimą įstoję. Tose laisvose draugystėse jau radosi ir pažangių žmonių, kaip ve: Vincas Karalius, J. Andziulaitis, Dr. J. Šiupas ir kiti. Šie pažangūs žmonės, kartais pakritikuoda-

du lietuviai ir jie priklauso prie komunistų partijos abudai. Na, ir vadinasi abu draugai darbininkai. Bet štai vienas jų pameta komunistų partiją ir nors jis vis tam pačiame darbe dirba, bet jau yra vadinamas buržujum ir jo draugas į jį šnairuoja.

Kalbėtojas ragino visus lietuvius prie SLA. rašytis ir nurodė aiškiai, kad SLA. turi ateiti. Ir jis gyvuoja! Taipgi nurodė, kad didesnėje organizacijoje visada yra saugiaus priklausyti, nes labiau yra užtikrinta ligos pašelpa ir pomirtinė. Su šiuomi prakalbą užbaigė. SLA. nariai poną Grigaitį maloniai sveikino ir kiekvienas stengėsi gaut progos su juomi pakalbėti.

Ponas Grigaitis dar vis atrodė pilnas gyvumo ir energijos. Gerai, gražiai ir aiškiai kalba ir visokiuose klausimuose moka gerai orientuotis. Gerbiamas sveičias nakvojo pas Černauskus. Antrytojas atvyko sveičią atsisveikinti vietos SLA. darbuotojai: Petras Rautkis, C. Račaitis, S. Lapinskas, P. Kurila ir St. Janauskas. Valandėlę dar apie šį tą pasikalbėta ir kaip 11:20 val. ryte p. P. Grigaitis išsikubino namo į Chicago.

V. Černauskas.

CLEVELAND, OHIO.
Neapykantos Kurstytojas.

Atėjo laikas viešai ir atvirai pasakyti kas veda prie fanatizmo ir kursto prie neapykantos Clevelando ir apylinkės SLA. narius. Tuomi kurstytoju yra „Dirvos“ redaktorius, kuris savo kurstytais sukuldina net ir gerus SLA. veikėjus.

Paimkime sekamą pavyzdį: kilo sumanymas reikšmingai paminėti SLA. 45 metų įskurimo sukaktuves. Visos keturios vietinės kuopos tam su manymui pritarė ir išrinko komitetą sukaktuvių paminėjimo rengimui. Į komitetą pateko ir pats „Dirvos“ redaktorius. Per tris mėnesius bendrai visos kuopos rengėmės jį įspudingo paminėjimo. Visuomet rengimo komiteto posėdžiuose tas ponas redaktorius rekomendavo savus kalbėtojus jubilėjaus parengimui, bet didžiama komiteto narių su jo nuomone nesutiko ir nutarė nors kartą parsikviesti į Clevelandą pakalbėti Susivienijimo reikalais SLA. Prezidentą p. S. Gegužį. Greitu laiku sužinojom, kad SLA. prezidentas p. S. Gegužis sutiko atvykti į mūsų jubilėjinį parengimą lapkričio 22 d. ir pasakyti prakalbą.

Nuo to laiko „Dirvos“ redaktorius išsivertė savo kilnių rankovę ir pradėjo gąsdinti save ir SLA. narius visokiais baubais, kad sulaukūs nuo atsilankymo į visų vietinių kuopų rengiamą jubilėjinį vakarą. Pagaliau, šaukia specialiai susirinkimui, kuriame aiškiai susirinkusies nebutus dalykus ir sakė, neklusykite Gegužio ir Vitačio šalininkų ir eikit klausyt Gegužio. Jau savaite laiko prieš parengimą pradėjo „Dirvos“ redaktorių kėp matęs įkalbėt, kad esą bus gegužininkų „atlaidai“, tą musų rengiamą vakarą visai papaloko. Dar keiomis dienomis prieš p. Gegužio atvykimą į Clevelandą „Dirvos“ redaktorius pramanė, kad buk p. Gegužis jau Clevelandas daro kokią ten konspiraciją, vaikščiodamas po SLA. narių namus. Jis drįso meluoti apie SLA. net SLRKA. prezidentui p. Muloliui man pačiam girdint.

Štai kokiais darbais pasižymi „Dirvos“ redaktorius. Štai kur gimsta fanatizmas ir ne-

V. Černauskas.

SOUTH BOSTON, MASS.
SLA. Jubilėjaus Minėjimas.

Lapkričio 15 d., Lietuvių Sa lėje, So. Bostone, buvo bankietas SLA. 45 m. sukaktuvių minėjimui. Šį bankietą rengė bendromis spēkomis Bostone ir apylinkėje esančios penkios SLA. kuopos. Publikos buvo apie 200. Garbės sveičias buvo SLA. Vice Prezidentas p. A. Mikalauskas, iš Brooklyn, N. Y. ir p. J. Tareila, iš Waterbury, Conn. Bankietos tostmiasteriu buvo vietos veikėjas p. S. Mookus, valgius skančiai pagamino ir sveičiams prie stalų tarnavo SLA. narės moterys ir merginos.

Muzikalo programo dalį išpildė SLA. jaunuolių kuopos orkestras, dainavo J. Bulskis, S. Paura ir p-lė M. Militienutė, iš Montello, Mass. Ši programo dalis buvo maloni ir žavėjanti. Tostmiasterio pakviesti trumpai kalbėjo visų penkių rengime dalyvaujančių kuopų reprezentatoriai. Iš jų karekteringiausiai kalbėjo SLA. reikaluose atsidavęs veikėjas p. J. Kasmauskas, pastebėdamas tuos laikus, kada jam būnant kuopoj su buriu kitų senųjų veikėjų prisiejo slaptai nuo policijos pasislėpus susirinkimus laikyti, kol SLA. Mass. valstijoj čarterio neturėjo ir kaip blogos valios žmonės įskundinėjo policijai ir persekiojo veikimą.

Pakviesta po kelis žodžius išreikšti sveičiai: J. Dvareckas, iš Worcester, A. Judeikis, iš Montello ir K. Vidunas, iš Lawrence. Principaliais kalbėtojas buvo adv. Z. Šalniene, A. Mikalauskas ir J. Tareila.

Ponia Šalniene platokai perbėgo SLA. praeities darbus ir įvairias kovas. G. p. A. Mikalauskas savo ilgokoj kalboj labai daug ko įdomaus pasakė. Jis pastebėjo, kad SLA. organizacija yra tvirta ir jai ateitis užtikrinta. Girdi, tik dirbkite bendrai ir del mazo kokio kur nepasisekimo nesidemoralizuokime ir nesivaidinkime savo tarpe.

Taipgi kalbėjo nenuilstanti veikėja ponja Ona Ramanauskienė. Ji parešė didelį džiaugsmo, kad jaunimas įvertindamas senųjų pradėtą darbą stoja į organizaciją ir šaukia dirbuojasi.

Pabaigoje kalbėjo p. J. Tareila, kuris buvo vienas rodos iš 7 ar 9 vyrų, kurie suorganizavo SLA. ir kurie savo kebliais sudėtis centris atidarė — lietuviško ir amerikoniško, kas publikai labai patiko. Solo puošniuose bankietuose, kada organizacija mini savo 45 metų sukaktuves, turėdami arti 20,000 narių, kurių tarpe skaita lingai yra jaunimo ir turi turto netolį pusantro milijono dolerių. Gerb. Tareila trumpoj sutrauktoj perbėgo visą organizacijos istoriją; kaip kada kas reikėjo pergyventi.

HUDSON, MASS.
Iš SLA. 58 Kp. Susirinkimo.

SLA. 58 kp. susirinkimas įvyko lapkričio 11 d. Iš komiteto raportų paaiškėjo, kad kuopa gyvuoja neblogai: visi nariai yra užsimokėję iki Naujų Metų, pinigų išde randasi \$50.00.

Nutarta surengti vakarienę. Reikia prisiminti, kad mūsų kuopos nariai ir narės darbuojasi gerai, ypač po to, kai nusikratėme bolševikų. Dabar mūsų kuopoje ramu, nes nėra kam trukšmą kelti. Tiesa, apie mūsų kuopos veikimą į organą veik nieko nėrašoma, nors kuopoje yra tokių narių, kurie galėtų dažnai parašyti. Mano nuomone, butų gerai, kad kuopa išsiritintų nuolatinį korespondentą, kuris nuolatos šį-ta apie kuopos veikimą parašintų.

Šiame susirinkime dalyvavo visi kuopos nariai, nes žinojo, kad bus nominacijos SLA. Pildomosios Tarybos. Pirmo naminacijų apkalbėta kandidatų tinkamumas, o paskui geroje tvarkoje už tinkamus kandidatus paduota balsai.

Po nominacijų visi nariai nutarė atiduoti didelį kreditą p. S. Gegužiu už jo nuveiktus darbus Susivienijime, ypatin-gai už išvijimą iš mūsų organizacijos bolševikų.

Pirm. L. Volkevičius, Sekr. Sil. šatas.

P. Milius.

PITTSBURGH, PA.
SLA. Jubilėjinis Apvaikščiojimas.

Lapkričio 15 d., 8 val. vakare, L. M. D-jos Svetainė, S. L. A. 3-čias apskritis minėjo 45 m. sukaktuves nuo SLA. įsikurimo ir 30 metų nuo atsisikurimo nuo Romos kunigų. Lygiai 8 val. vakare 3-čio apskrčio pirmininkas, gerb. J. Rukas, atidarė vakarą, paaiškindamas parengimo tikslą ir paprašė visų kartu sugiedot Lietuvos Himną, griežiant N. S. Jaunuolių Orkestrui, kur bus susidėjo iš skambantių stygų, 2 akordinkų ir smuiko (visi 4 lietuviai: J. Vainauskas, F. Valkauskas ir kitų 2-jų pavaržių nenugirdau). Po Lietuvos Himno, jaunuoliai pagriežė keletą šmotų džiazu — lietuviško ir amerikoniško, kas publikai labai patiko. Solo dainavo pp. V. Paulekiūtė, A. Gužaitė, R. Griniūtė ir A. Miliuskiūtė. Piano solo pagrjo M. Virbickiūtė ir D. Ralngai yra jaunimo ir turi turto netolį pusantro milijono dolerių. Gerb. Tareila trumpoj sutrauktoj perbėgo visą organizacijos istoriją; kaip kada kas reikėjo pergyventi.

Worcester, Mass.
Apie šio miesto lietuvių veikimą spaudoje jau daug rašyta; ypač daug rašoma apie SLA. kuopų veikimą, kurių čia net trys randasi. Tiesą pasakius, čia yra tik dvi SLA. kuopos — 57 ir 318; trečia gi. 358 kp., yra Shrewsbury, Mass., kuris tai miestelis randasi netoli Worcesterio.

Worcester, Mass.
Apie šio miesto lietuvių veikimą spaudoje jau daug rašyta; ypač daug rašoma apie SLA. kuopų veikimą, kurių čia net trys randasi. Tiesą pasakius, čia yra tik dvi SLA. kuopos — 57 ir 318; trečia gi. 358 kp., yra Shrewsbury, Mass., kuris tai miestelis randasi netoli Worcesterio.

Worcester, Mass.
Apie šio miesto lietuvių veikimą spaudoje jau daug rašyta; ypač daug rašoma apie SLA. kuopų veikimą, kurių čia net trys randasi. Tiesą pasakius, čia yra tik dvi SLA. kuopos — 57 ir 318; trečia gi. 358 kp., yra Shrewsbury, Mass., kuris tai miestelis randasi netoli Worcesterio.

Worcester, Mass.
Apie šio miesto lietuvių veikimą spaudoje jau daug rašyta; ypač daug rašoma apie SLA. kuopų veikimą, kurių čia net trys randasi. Tiesą pasakius, čia yra tik dvi SLA. kuopos — 57 ir 318; trečia gi. 358 kp., yra Shrewsbury, Mass., kuris tai miestelis randasi netoli Worcesterio.

Worcester, Mass.
Apie šio miesto lietuvių veikimą spaudoje jau daug rašyta; ypač daug rašoma apie SLA. kuopų veikimą, kurių čia net trys randasi. Tiesą pasakius, čia yra tik dvi SLA. kuopos — 57 ir 318; trečia gi. 358 kp., yra Shrewsbury, Mass., kuris tai miestelis randasi netoli Worcesterio.

J. Žukauskas.

Worcester, Mass.
Apie šio miesto lietuvių veikimą spaudoje jau daug rašyta; ypač daug rašoma apie SLA. kuopų veikimą, kurių čia net trys randasi. Tiesą pasakius, čia yra tik dvi SLA. kuopos — 57 ir 318; trečia gi. 358 kp., yra Shrewsbury, Mass., kuris tai miestelis randasi netoli Worcesterio.

Worcester, Mass.
Apie šio miesto lietuvių veikimą spaudoje jau daug rašyta; ypač daug rašoma apie SLA. kuopų veikimą, kurių čia net trys randasi. Tiesą pasakius, čia yra tik dvi SLA. kuopos — 57 ir 318; trečia gi. 358 kp., yra Shrewsbury, Mass., kuris tai miestelis randasi netoli Worcesterio.

Worcester, Mass.
Apie šio miesto lietuvių veikimą spaudoje jau daug rašyta; ypač daug rašoma apie SLA. kuopų veikimą, kurių čia net trys randasi. Tiesą pasakius, čia yra tik dvi SLA. kuopos — 57 ir 318; trečia gi. 358 kp., yra Shrewsbury, Mass., kuris tai miestelis randasi netoli Worcesterio.

Worcester, Mass.
Apie šio miesto lietuvių veikimą spaudoje jau daug rašyta; ypač daug rašoma apie SLA. kuopų veikimą, kurių čia net trys randasi. Tiesą pasakius, čia yra tik dvi SLA. kuopos — 57 ir 318; trečia gi. 358 kp., yra Shrewsbury, Mass., kuris tai miestelis randasi netoli Worcesterio.

Worcester, Mass.
Apie šio miesto lietuvių veikimą spaudoje jau daug rašyta; ypač daug rašoma apie SLA. kuopų veikimą, kurių čia net trys randasi. Tiesą pasakius, čia yra tik dvi SLA. kuopos — 57 ir 318; trečia gi. 358 kp., yra Shrewsbury, Mass., kuris tai miestelis randasi netoli Worcesterio.

J. Žukauskas.

Worcester, Mass.
Apie šio miesto lietuvių veikimą spaudoje jau daug rašyta; ypač daug rašoma apie SLA. kuopų veikimą, kurių čia net trys randasi. Tiesą pasakius, čia yra tik dvi SLA. kuopos — 57 ir 318; trečia gi. 358 kp., yra Shrewsbury, Mass., kuris tai miestelis randasi netoli Worcesterio.

Worcester, Mass.
Apie šio miesto lietuvių veikimą spaudoje jau daug rašyta; ypač daug rašoma apie SLA. kuopų veikimą, kurių čia net trys randasi. Tiesą pasakius, čia yra tik dvi SLA. kuopos — 57 ir 318; trečia gi. 358 kp., yra Shrewsbury, Mass., kuris tai miestelis randasi netoli Worcesterio.

Worcester, Mass.
Apie šio miesto lietuvių veikimą spaudoje jau daug rašyta; ypač daug rašoma apie SLA. kuopų veikimą, kurių čia net trys randasi. Tiesą pasakius, čia yra tik dvi SLA. kuopos — 57 ir 318; trečia gi. 358 kp., yra Shrewsbury, Mass., kuris tai miestelis randasi netoli Worcesterio.

Worcester, Mass.
Apie šio miesto lietuvių veikimą spaudoje jau daug rašyta; ypač daug rašoma apie SLA. kuopų veikimą, kurių čia net trys randasi. Tiesą pasakius, čia yra tik dvi SLA. kuopos — 57 ir 318; trečia gi. 358 kp., yra Shrewsbury, Mass., kuris tai miestelis randasi netoli Worcesterio.

Worcester, Mass.
Apie šio miesto lietuvių veikimą spaudoje jau daug rašyta; ypač daug rašoma apie SLA. kuopų veikimą, kurių čia net trys randasi. Tiesą pasakius, čia yra tik dvi SLA. kuopos — 57 ir 318; trečia gi. 358 kp., yra Shrewsbury, Mass., kuris tai miestelis randasi netoli Worcesterio.

J. Žukauskas.

Radio S. L. A. Tarnyboje

Dr. Drangelio paskaita per radio SLA. jubilėjui paminėti.

Del radio galimybių jau yra buvę išsitarata musų spaudoje ne vieną kartą. Kiek radio Amerikos lietuviams daug gera jau padarė ir kiek dar daugiau padarytų, jei radio valandų davėjai dalį tų brangių minučių, kurias atiduoda įvairiems „juokdariam“, atiduotų rimtam švietimo, auklėjimo darbui.

Kaikurie, ypač Chicagoj, del tokių pastabų net papyko. Bet, sakoma yra, nėra to bloga, kas neišeitų į gera. Šiandie jau galime pasidžiaugti naujais bandymais, kurių pirmoji emėsi Lietuvių Peoples Furniture Co. Chicagoje. Teko patirti, kad nuo šiol ta kompanija žada kiekvienos radio valandos dalį pašvesti paskaitoms iš medicinos, mokslo, istorijos ir kitokių kultūros auklėjimo sričių. Tai ypatingai šviesus apsisprendimas tuo momentu, kuomet ten pat Chicago priemiesty tam tikra interesantų grupė nusisamdė radio pusvalandį ir jį naudoja labai nešvankiai savo smulkių intrigu politikai. Kuomet per Cicero radio stotukę tulo „turtauto“ pasamdyti bičiuliai kas savaitę pradėjo kiršinti ir velti į kontroversijas tos apylinkės ne tik SLA narius, bet ir niekuo dėtus pašaliečius, tai Peoples Furniture kompanija pasikvietė D-rą Drangelį, S. L. A. Apšvietos Komisijos narį, pasakyti prakalbą per jos galingą radio stotį, suminint SLA. dvejetainis sukaktuves.

Lapkričio 24 d., tai yra prieš pat Padėkavonės dieną ne tik Chicago ir apylinkių, bet ir gretimų valstijų lietuviams išgirdo gražiai paruostą, aiškiai pasakytą, konstruktyvų D-ro Drangelio kalbą, išskiant SLA. didelę svarbą Amerikos lietuvių gyvenimui, išreiškiant pagarbą jo įsteigėjams ir per 45 metus vedėjams, išreiškiant vaidmenį, kokį SLA. teks sulošti mūsų tautinio gyvenimo ateityje ir ta proga pakeliant upą ne tik pačių SLA. narių, bet ir tų kurie dar nėra nariai, kviečiant juos spiestis aplink vienintelę Amerikos lietuvių tvirtovę, Susivienijimą.

Peoples Furniture Co. padarė laimingą pasirinkimą asmenyje Dr. Drangelio. Jis ne tik Chicagoje, bet ir plačiai Amerikos lietuvių visuomenėje yra daug girdėtas del jo iniciatyvos ir visomet grandioziškų maštų įvairiuose lietuvių tautiniuose darbuose, kuriuose labai aktingai dalyvavo kiek metų pirmiau. Čia yra kelios jo darbuotės fazės, kiek šių eilučių rašytojui jos atmintinos.

Baigęs savo profesijos mokslą 1913 metais, jau kitais 1914 m. jis buvo vienas pirmiausių vadovujančių asmenų Amerikos Lietuvių Politinio Seime, Brooklyne, sušaukta tame tikslu įsteigti aukų fondą nukentėjusiems nuo karo Lietuvos tremtiniams gelbėti. Šioje konferencijoje daugiausia Dr. Drangelio pastangomis buvo įsteigta Amerikos Lietuvių Tautinė Partija, iš kurios išsivystė Sandara, ir Lietuvos Autonomijos, vėliau Nepriklausomybės Fondas.

Budamas Liet. Nepriklausomybės Fondo pirmininku 1918-1919 metais Dr. Drangelis sumanė ir pradėję Kaldų Eglaitės vaju ir sukėlė dešimtis tukstančių dolerių lėšų Amerikos Lietuvių Tautinei Partijai užlaikyti ir kitą dalį Lietuvos pasiūsti.

Budamas TMD. 22 kuopos pirmininku jis surengė Vinco Kudirkos 15 metų mirties paminėjimą 1914 metais. Budamas „Birutės“ pirmininku Chicagoj 1917 metais jis įsteigė jos Rėmėjų Skyrių, kurs ir šiaudie sekmingai remia Birutės veikimą.

Lenkų sušauktą „Polso Lietuvos Wiece“ (Lenkų Lietuvių Seimą) 1918 metais su kun. Kemešio pagelba jis pavertė pilnu lietuvių laimėjimu, po kurio daug lietuvių draugijų nuo lenkų pasitraukė.

Daugiausia jo iniciatyva ir poros metų darbu buvo įsteigtas dienraštis „Lietuva“. Budamas Visuotino Lietuvių Seimo Chicagoje generaliu sekretoriu 1920 m. jis prikablė komisiją surengti miesto centre koncertą, kur sutraukė 5,000 publikos ir kur iškilmingai tapo atidengtas Lietuvos Laisvės Varpas. Tais pačiais metais jo pasidarbavimu surengtas 7,000 minios mitingas protestui prieš Vilniaus pagrobimą.

Jo iniciatyva 1921 metais, pripažinus Lietuvą de jure, Sandara sykiu su „Naujienu-

mis“ surengė 8,000 žmonių masinį mitingą. Laisvės Varpas išleisťvė Dr. Drangeliu sekretoriaujant tapo sutraukta apie 12,000 lietuvių minia. Dalyvaudamas rengimuose Lietuvos nepriklausomybės, Klaidėdos atvadavimo paminėjimams, vietiniams ir svečiams iš Lietuvos artistams koncertų ir spektaklių ruošimams, jis taip jau pravedė Lietuvos Valstiečių Liaudininkų atstovams Žygeliiu ir Natkevičiiu maršrutus vakarinėse valstijose, naudodamas didžiulius amerikoniškus teatrų ir sales. Be to, Dr. Drangelis yra buvęs du sykiu Sandaros prezidentu. Čia jo iniciatyva tapo įsteigtas „Piktpinigio Fondas“ ir Politinis Izdas. Dabar Dr. Drangelis yra SLA. Apšvietos Komisijos vice-pirmininkas, Chicago Lietuvos Ratelio pirmininkas, Amerikos Lietuvių Daktarų Draugijos, Amerikos Lietuvių Prekybos Buto ir keleto žymių amerikoniškų organizacijų narys.

Senas Chicagoietis.

Dr. Drangelio Paskaita

Praėjus šiltai ir gražiai vasarai pagalios sulaukėm vėsaus rudenio ir vienos įspudingiausios šios šalies švenčių — Thanksgiving. Ypatingos reikšmės Amerikoje turi ši diena. Daugelis tautų turi rudenines šventes ir jose džiaugiasi. Ypač gamtos rustumus nugaudė ir savo bei šeimos gyvūnų žiemalikiu aprūpinti, savo praktiškai visais realizavę žemdirbiai tikrai turi kuo džiaugtis ir, kaip Amerikoje įprasta, net švesti ir dėkoti.

Atsiminus visokius netikėtumus įvykius, k. t. karuose gyvenime aukavusius (amžina garbė tiems laisvės pilioriams!), musų brangiausių amžinatvės nukeliavusius, artimus ir draugus ligos parblokštus ir, pagalios, sunkiai uždirbtos ir saugiai taupintos senatvei centų netekusius, mes, gyvi ir sveiki išlikę, turime būti likimui ir laimei už daug ką dėkingi. Todėl, įvertinant šios dienos svarbą, yra malonu man, drauge su Peoples Furniture Ko-ja, tarti giliai nuosirdų ir tyrai sąžiningą padėtos žodį visiems musų rėmėjams, draugams ir pažįstamiems, kurie save centu, gera valia ir teigiamu žodžiu, sulig išgalės, prie musų gyvenime siekiamojo tikslo prisidėjo.

Mes, taigpi, esame dėkingi mūsų tautos patriotams ir kultūros nešėjams, musų draugams, o ypač tėveliams, kurių idėjos ir darbo vaisiuose radome nuo gyvenimo audrų ramiai užtvėję, o kartais jų drąsimi bei remiami sukauptam tolesniam darbu naujos energijos ir išminties. (Auksine skaitau šią progą, kad širdingai dėkoti dabartiniam Prienų parapijos klebonui, gerb. prelatui Jonui Valaičiui, pakvietusiam mane, 10 amžiaus metų vaiką, augštesnio mokslo siekti).

Gerbiamejii! Kurie Dėkavonės dieną sėdėsite prie skėnėnais gražiai paruosto stalo atminkite, kad jūs turite už ką būti dėkingi. Linkiu jums gero apetito. Tačiau atminkite, kad bus daug musų brolių ir sesučių, kurie jau nuo senai vos trupiniai maitinasi ir kad Dėkavonės dienoje prie tų trupinių prisidės stalą apsedusių tik gailiosios ašaros. Vietnok, aš tikiu, kad ir jie turės už ką būti dėkingi.

Greta šios šventės didelė Amerikos lietuvių dalis džiaugiasi dar vienu įvykiu, butent, 45-kių metų Susivienijimo Lietuvių Amerikoje gyvavimo sukaktuvėmis — jubilėjum.

Nors Chicagoje yra daug metais vyresnių ir Susivienijimė senesnių už mane; taigpi

tautinėje dirvoje ir pačiame Susivienijime daugiau pasidarbavusių, vienok, susidėjusių aplinkybių dėka, šio svarbaus Jubilėjaus iš radio stoties minėjimas tenka man, Susivienijimo Apšvietos Komisijos nariui ir 6-to apskričio (Chicagoje) Jubilėjinės Komisijos pirmininkui.

Prisirengimas ir pasiekimas šio jubilėjaus žymiai priklauso nuo pasireiškimo nariuose upo ir abelnos nuotainėms. Apie tai „Tėvynėje“ organo redaktorius, gerb. S. E. Vitaitis, rašo sekamai: „Tėvybė, reikia skaitytis su esamomis sąlygomis, kurios trukdo tam svarbiam darbu. Daugevis SLA. veikėjų susirupinę sa vo ekonomine bukle, kiti yra slegiami baises bedarbės ir todėl negalima reikalauti iš jų ugninio pasirizimo organizacijos darbams.“ Jis taigpi nusiskundžia ant kai kurių laikraščių ir politikų vedančių veikėjų kaipo priežasčių kiek lėtam Jubilėjaus minėjimui. Todėl reikalinga pasitenkinti tuo, ką prie šių aplinkybių galėjo m padaryti. O padaryta nemaža. Daugevis kuopų surengė specialius mitingus, kaip kur parengta koncertai ir visur aiškinta Susivienijimo nuveiktį darbai bei Sus-mo didėlė svarba Amerikos lietuviams. Sus-mo organas, „Tėvynė“ specialėje laidoje talpina ne išesiamąją šaltinį informacijų iš organizacijos, palyginamai, dar jaunos praeities. „Tėvynės“ Jubilėjinis numeris privalėtų rasti kiekvieno lietuviu namuose ir kaipo dokumentas palikti atėčiai.

Šioje, del laiko stokos, trumpoje kalboje galėsiu jums priminti vos kelis Sus-mo darbuotės pavyzdžius ir tai tik trumpais ruožais. 45-ki metų atgal galima sakyti pirmieji musų tėvynės sunų ir dukterys pradėjo šios pažadėtos žemės krantų ir aukso siekti. (Daug pasiekė krantus, bet ne visi aukso). Neatkeliavo tada gyvenimą apsirupinusių turčių nei gi universitetus baigusiu profesionalų. Atkeliavo prasti, ir daugiausia žagrę palikę, lietuvių vaikai. Retas kuris buvo pradinę mokyklą baigęs; ir jei baigęs, tai svetimi. Ir štai šiems naujokams sublizgėjo skaiti mintis: eiti vienybėn — tvirti lietuvių susivienijimą. Taip ir padarė. 1886 metais (dar man negimus) lapkričio mėnesy, tų lietuvių atėjūnų sutvertas, pasaulį išvydo Susivienijimas Lietuvių Amerikoje.

Bėgęje 45-kių metų Susivienijimo išmokėtos pomirtinės išgelbėjo nuo viešųjų prielaidų ir skurdo tukstančius lietuvių našlaičių; aprūpino šimtus našlių motinų; ne vienam tėvui ligos pašelpa palengvino likimo našta. Sukeltas milijonas ir pusė dolerių davė nariams progos savo namelius prieinamom paskolom aprūpinti. Teikiama nors mažomis sumomis iš Moksleivių Fondo paskola davė galimybės narių vaikams augštesnio mokslo siekti. Susivienijimo organas „Tėvynė“ gabii redaktorių vedama (pirmiau, gerbiamo V. K. Račkausko, o dabar gerbiamo S. E. Vitaičio) talpino lietuvių kultūrinimui daug naudingų raštų. O kiek brangaus kultūrinio darbo vykdoma narių mėnesiniuose susirinkimuose, kuopų bei apskričių parengimuose! Kiek nariuose pasišventimo, kiek išvertmės, net reikia stebėtis! Tvirtum vieni nariai nori kitus pralenkti.

Nemirs tauta, kurios sunų ir dukterų gyslose teka Arijų kraujas; kurios liaudies krutinėje liepsnoja tėvynės meilė ir kurios veikėjų pasišventimui ir darbu nesimato ribų!

Nemažai reikia džiaugtis tuo faktu, kad musų jaunoji karta jau pradeda pribrestti ir su laiku ateis Susivienijimo steigėjams ir šių dienų veikėjams nauja energija į talką. Jaunuoliai, to paties Sus-mo išauklėti, mokslą čia baigę, karčių gyvenimo nuotikių pamokinti ir iš klaidų patyrę, sulaukę 35-kių ar daugiau amžiaus metų, šie jaunuoliai bus tinkamiausi musų organizacijai vadovai ir musų Trispalvės Vėliavos nešėjai. Jie mokės veikėjų gražiai pradėtus darbus apvainikuoti ir juos pačius, taigpi prezidentus, redaktoriai ir visus darbuotojus tinkamai pagerbti. Jie visi yra pagarbos verti.

Skaitau reikalingu čia priminti, jog tautiniai nusistatūsiamis organizatoriams, veikėjams ir pačiam Susivienijimui darbo keliai nebuvo rožėmis nukloti. Susivienijimo istorija rekorduoja gyvavimo laikotarpy bent kelis skaudžius smugius, nuo kurių, vienok, broliška organizacija ne tik ką išliko sveika, bet dar sparčiai pradėjo augti.

Broliai ir sesės! Ar ne garbė Sus-mo nariams nuveikusiems tokį didelį darbą, kuris stovi greta musų kaimynų vokiečių, švedų, čekų ir kitų fraternalėje dirvoje nuveiktų darbų? Draugai atsakytiu taip.

Ima mane džiaugsmas matant ir kitus lietuvių susivienijimus bei įvairias organizacijas einant musų Susivienijimo keliais... prie vienos milijoniškos organizacijos. Juk vieną gražią dieną visi organizuoti, kaip vienas kunas, busimė tėvynės pašaukti... Vilnių vaduoti!

Per drąsus bučiau, jei baigdamas šią kalbą drįsčiau jus prie bile tikslo, kad ir praklinausio, agituoti. Todėl pasitaušaudis gerbiamojo Stasio Gegužio garbingai vedamos Pildomosios Tarybos atsisaukimo žodžiais:

„Gerbiami Susivienijimo Lietuvių Amerikoje darbuotojai! Su šių sukaktuvių minėtvėmis mes įžengime į naują, ramaus veikimo erą. Pasidarbukime, kad Sus-mą ir jo darbus kuoplačiausiai išgarsins. Padirbėkime, kad Sus-mą ir jo darbus kuoplačiausiai išgarsins. Padirbėkime, taigpi, kad kuopdaugiausia narių, ypatingai jaunuolių, gautume... Prie darbo tad visi Sus-mo nariai ir gert lietuviai! Dirbkime taip, kad būtų nauda Susivienijimui Lietuvių Amerikoje, mums visiems ir visai musų tautai!“ Dr. K. Drangelis.

(Kalba pasakyta lapkričio mėn. 24 d. vakare, Peoples Furniture Co. radio valandoj).

Vardan Teisybės Vėl Teisybė

Po Specialės Komisijos pareikšimo „Vardan Teisybės“, tilpusio „Tėvynės“ 44-me No., pasipylė dėkojimų laiška, laikraščiuose pagyrimai ir nekuri patėmijimai: „Naujienuose“ redakcijos komentarai ir No. 265 nekuriu ten p. Rytiečio be pamato neteisingi užmetinėjimai, o „Vienybėje“ No. 136 nekuriu SLA. Pastovios Komisijos Nario priekaištai. Del p. Rytiečio neteisingų užmetinėjimų, turime pasakyti, kad ten vien tik sapaliojimai, kurie verti vien ignoravimo, bet kadangi skaitytai, kurie skaitė, nežino kas ten rašo pasilėpęs, o mums yra žinoma, jog varno balsu vien tik varnas karški, tokiu budu norime vėl teisybę pareikšti pasirašydami, nes tiems, kurie sako teisybę, nėra reikalo ir nepridera slapstyti kai žvirbliams žabuose. Trokštame pasakyti, jog tie bijo teisybės ir jiems sunku pasakyti teisybę, kurie slepiasi. Tas aišku kiekvienam.

P. Rytietis nekulturingais žodžiais, kaip pašautas varnas, bėga nuo vieno prie kito, it ta šarka šoka nuo baslio ant baslio, bet stulpai kaip stovėjo, taip stovi, vis neseka pasikui šarkos. Bestovėdama ant stulpo vieno, ar kito, visgi mano sau, nors sapaliojimai, štai tau!... Bet vaikai, kam gi būtų tas lietus? Teisybė visados pasiliks teisybe. Bet melas pranyksta. Pradedama nuo straipsnio ir nuvažiuoja net į 4-tą apskritį. Girdi, „kur pinigai 4-to apskričio? Net naują komitetą reikėjo išrinkti. Tinkamo raporto neišduota“. Visi žino kur 4-to apskričio pinigai dingio ir kaip jie dingio ir žino delko jų negalima buvo atgauti: tas buvo per kelis kartus aiškiausiai pasakytą ir išaiškintą. Raportas buvo išduotas ir vienbalsiai priimtas, jei ne būtų tikęs, jo nebutų priėmę visi delegatai, tas pats p. Rytietis nei aza nepasakė prieš. Bet jei buvo kokios suirutės, tai pasidėkojant tam pačiam p. Rytiečiui, kurs per visą vasarą vien neteisingų priekabų iekurojo del savo politikavimų, kuriuos pats pareiškė ir trokštė užmesti dabar ant kitų ir dar pasilėpęs. Aiškiai matyti kiekvienam kiek tame teisybės. Kiekvienas blogų norų žmogus tą labai lengvai gali padaryti. Kas gi nežino p. Rytiečio machinacijų ir to jo komiteto, kurį jis planavo ir kuris taip buvo reikalingas, kaip p. Rakfeleriiui reikalinga p. Rytiečio rudinė. Toliau sušunka: Ha! adv. Lukošius nori le galio patarėjo vietos! Geriau būtų buvę, jei būtų pasakę, kad adv. Lukošius užtai nori gauti Lietuvos Respublikos Prezidento vietą. Mums nėra reikalo suvedžioti SLA. narius, jie patys mato kur teisybė, visi nemaži vaikai, kaip p. Rytietis sau vaizduojasi. Nerikalauja p. Rytiečio užtarnimui, nei musų klaidinimui. Mes laikėme sau už priderintą pareikšti, ką pareiškėme, o kada pareikšti ir kaip pareikšti, p. Rytietis negali mums priskaičiuoti, nei patarti. Galų gale štai ką turime pasakyti: lašiniuose teisybės ir išminties niekad nebuvo, nėra ir niekad nebus. Gal suprassite, o gal ir ne. „Well, let them sizzle in their fat“.

„Naujienu“ redaktorius savo komentaruose tarp ko kito rašo: „Adv. Lukošius kaltino visus P. T. narius lygiai, bet dabar kitaip sako“, gale priduria, „turbūt delto, kad p. Gegužis pasakyre pinigų Adv. Lukošius, o gal daugiau faktų turi“. Kas pasakyre? p. Gegužis? Juokų geresnių net nereikia. Jis netik adv. Lukošius neskyre jokių pinigų, bet ir skirti negalėjo, nes neturi teisės. To net nereikia aiškinti. Adv. Lukošius labai gerai žino, taip pat ir kiti Specialės Komisijos nariai, jei SLA. juos paskyre ką veikti, o veikiant padarys teisingus eksperimentus, jiems SLA. atmokės be jokių p. Gegužių. Gi kaslink kaltinimo? Teisybė. Adv. Lukošius kaltino visus P. T. narius be pasigailėjimo, pakol nagrinėjimai ir faktai bei išvedimai iš tų faktų taip rodė, bet kaip greitai paaiškėjo ir buvo persitinkrinta kame teisybė, draugingumas ar ne draugingumas, ypač adv. Lukošius, kadangi nepažinojo asmeniškai nei vieno ir nei vieno nebuvo prieš tai niekad matęs, išėmus Dr. Klimą, ir dabar nieko asmeniškai priešingo bei prielankaus nei prieš vieną neturi. Mums apina teisybė, SLA. nariai ir jų labas ir to delei pareiškėm.

O ryšy su SLA. Pastovios Komisijos nario priekaištu „Vienybės“ No. 136 turime pasakyti va ką: Jei gerbiama Past. Kom. narys Kontrolės Komisijos posėdžiu vadina tą dieną, kada Sp. Kom. pribuvo New Yorkan tolesniems tyrimėjimams pirmą kartą, kame dalyvavo Kontr. Kom. pirmininkas, jei tą vadina Kontr. Kom. posėdžiu ir jei tame adv. Lukošius kaltino visus lygiai — teisybė. O Prezidentą labiausiai — neteisybė! Bet, jei omenyje turi tą posėdį, kuriame dalyvavo teisėtai, ar neteisėtai, visos Pastovios Komisijos, kuriame, be abejonės buvo ir patsai autorius to priekaišto, tada turime pasakyti ir pareikšti, jog didelė neteisybė ištarė, kadangi aiškiai parodo to posėdžio protokolą, kad ne visi lygiai buvo apkaltinti, o prezidentas ne labiausiai, net šiame posėdy, kurio Sp. Kom. nesaukė, bet pati buvo pakviesta ir net nežinojo kame dalyvavo ir negalėjo kaltinti ar teisinti. Tame posėdyje adv. Lukošius nekaltino, vien tik perskaitė Sp. Kom. nusprendimą, daugiau nieko. Tardymai ir apkaltinimai ejo savu keliu, taigpi balsavimai et cetera. Jei adv. Lukošius kaltino tada, tai negalėjo kitaip kaltinti, bet vien tik sulig Specialės Komisijos nuosprendžiu, kurs jau buvo paduotas raštu Kontrolės Komisijos pirmininkui. Tas sprendimas skamba taip pat, kaip „Vardan Teisybės“, tik gal ne taip stačiai. Tame Sp. Kom. nusprendime prezidentas nėra apkaltintas, nors buvo atdarius protarpis ir jam, pasirodžius teisybei prieš jį. Gi ką nesąmoningai kalba apie P. T. posėdį, kur prikiša adv. Lukošius, kad ten kaltino visus, o Prezidentą labiausiai — nonsensas. Štai kur ir kaip teisybė. Po tų Pastovių Komisijų apkaltinimų ir nusprendimų, Sp. Kom. buvo pakviesta į P. T. posėdį, kuriame buvo reikalauta, rodos per Vice-Prezidentą, kad Sp. Kom. atšauktų tą Past. K-jų apskundimą, kadangi, anot jo, pastarasis be pamato ir nelegalus. Sp. Kom. atsakė tą padaryti. Tada adv. Lukošius pagalis. Sp. Kom. atsakė tą padaryti. Tada adv. Lukošius pareiškė, kad tik tos komisijos, kurios nusprendė, tos tegul ir atšaukia bei atmaino; pasakė: jei teismas nusprendė, tai kad ir nekaltas turi būti kaltas ir kentėk, bei apeliuok. Patarė apeliuot į Seimą. Toje tai šviesoj ir prasmėj adv. Lukošius pareiškė tada, bet niekad, niekad, niekad, bet kaip ponas SLA. P. K. narys neteisin-

gai suvelia viską ir štai tau sukompromitavimas. Melais? Taip, bet teisybe niekad! Jos nei vėjas negali nupusti. Štai kur kitas vėjas paputė: prieš prezidentą, daktarą kvotėją ir izdo globėją faktų nėra, priparodymų nėra ir jų turbūt nebus. Įstatymai Pennsylvanijos valstijos ir truputi SLA. Konstitucija sako, prezidentas taip ir taip turi atlikti savo priderystę. Turite suprasti, jog įstatymai be faktų yra be galės. Jei faktų nėra, įstatymai nekanda ir kąsi negali. Juk sulig faktų eina įstatymų iekoti, o ne su įstatymais — faktų. Įstatymai gali būti, bet jei faktų nėra, įstatymai nei krust. Pavyzdin: įstatymai rodo, kad tas, kurs užmuša sauvailiškai kitą žmogų, turi būti pakartas. Ar šie įstatymai kars tą žmogų, kurs užmušė žmogaus ir jokių priparodymų nėra prieš jį? Ne. Ar aišku?

Toliau, kodėl vėjas paputė kitaip rožių pirkėjams, bet ne mums, mes ant vietos stovime ir stovėsim, bet jokių budu netaip, kaip girdėjo P. K. Narys nuo kokių ten bobelių joms plepant. Tolesni tyrimėjimai ir nagrinėjimai, kaip tai: originalis čekis, banko afidavitas ir tt. mums aiškiai nušvietė pirmus faktus surastus per Finansų ir Specialę Komisijas. Bet niekad, niekad p. Vitaitis netik nežadėjo, net ir negalėjo ir negali žadėti adv. Lukošiusi legalio patarėjo vietos, nes ne nuo jo tas priguli, juk net mažas vaikas tą suprastų.

Kodėl mes davėm pareikšimą? Saldus klausimas. Atsakymas kartus. Delto davėm pareikšimą: gerokai pirmiau kelios Pastovios Komisijos prašė musų nuomonę pareikšti. Nežinome, gal tas pats P. K. narys taigpi prašė. Prašė kiti. Sekretorė net buvo asmeniškai atvažiavusi į Waterburj prašyti. Ponas Gegužis neprasė, bet reikalavo kaipo SLA. Prezidentas, kad Specialė Komisija pareikštų nieko daugiau, kaip tik gryną teisybę. Bet niekad, niekad ir niekad nei per pusę žodžio neprisiminė apie tai p. Vitaitis, „Tėvynės“ redaktorius, nei gyvu žodžiu, nei raštu. Tai yra baisi, net biauri, neteisybė! Viešai ir atvirai tą pareiškiamė. Kas gali užginti reikalauti teisybės? Kas gali užginti Specialie Komisijai pareikšti teisybę kaip mes ją suprantame? Kada pareikšti ir kaip pareikšti. Nebent koksa ten neprasta burna Rytietis bei kiti, bet niekados tie, kurie myli teisybės žodį! O kurgi tą teisybės žodį patalpinti? Ar ne „Tėvynės“ pus lapuose, kuriuos „Vardan Teisybės“ sutepė, anot P. K. nario, drauge tą viską, kas buvo joje rašta pirmiau? Kokią teisę redaktorius turi netalpinti, matydamas teisybės žodžius, nors jie degintų jį patį? Joki redaktorius, nepaisant kas jis nebutų ir kokio laikraščio, jei jis mato teisybę, laikys sau už priderystę paskleisti teisybę, o ne slopinti, kaip anie politikantai. Jį priverčia talpinti nesąmones, tai kodėl gi teisybė ne? Ar tas P. K. narys tik tiek tesupranta, kad priversti Sp. Kom. eiti į pašalinę spaudą kalbant apie SLA. reikalus? Susimildami, plakite už neteisybę ir kaltes, bet už teisybę plakantie anksčiau ar vėliau plaksite patys save.

Šis atsakymas paskutiniems, kurie darė patėmijimus, priekaištus ir nesąmoningus sapaliojimus ir tiems, kurie dar darys. Toliau la kalta ir zalatija, o mes ignorosime, ir tas bus geriausias atsakymas.

C. M. Lukošius.
SLA. ir Sp. Kom. narys.

gai suvelia viską ir štai tau sukompromitavimas. Melais? Taip, bet teisybe niekad! Jos nei vėjas negali nupusti.

Štai kur kitas vėjas paputė: prieš prezidentą, daktarą kvotėją ir izdo globėją faktų nėra, priparodymų nėra ir jų turbūt nebus. Įstatymai Pennsylvanijos valstijos ir truputi SLA. Konstitucija sako, prezidentas taip ir taip turi atlikti savo priderystę. Turite suprasti, jog įstatymai be faktų yra be galės. Jei faktų nėra, įstatymai nekanda ir kąsi negali. Juk sulig faktų eina įstatymų iekoti, o ne su įstatymais — faktų. Įstatymai gali būti, bet jei faktų nėra, įstatymai nei krust. Pavyzdin: įstatymai rodo, kad tas, kurs užmuša sauvailiškai kitą žmogų, turi būti pakartas. Ar šie įstatymai kars tą žmogų, kurs užmušė žmogaus ir jokių priparodymų nėra prieš jį? Ne. Ar aišku?

Toliau, kodėl vėjas paputė kitaip rožių pirkėjams, bet ne mums, mes ant vietos stovime ir stovėsim, bet jokių budu netaip, kaip girdėjo P. K. Narys nuo kokių ten bobelių joms plepant. Tolesni tyrimėjimai ir nagrinėjimai, kaip tai: originalis čekis, banko afidavitas ir tt. mums aiškiai nušvietė pirmus faktus surastus per Finansų ir Specialę Komisijas. Bet niekad, niekad p. Vitaitis netik nežadėjo, net ir negalėjo ir negali žadėti adv. Lukošiusi legalio patarėjo vietos, nes ne nuo jo tas priguli, juk net mažas vaikas tą suprastų.

Kodėl mes davėm pareikšimą? Saldus klausimas. Atsakymas kartus. Delto davėm pareikšimą: gerokai pirmiau kelios Pastovios Komisijos prašė musų nuomonę pareikšti. Nežinome, gal tas pats P. K. narys taigpi prašė. Prašė kiti. Sekretorė net buvo asmeniškai atvažiavusi į Waterburj prašyti. Ponas Gegužis neprasė, bet reikalavo kaipo SLA. Prezidentas, kad Specialė Komisija pareikštų nieko daugiau, kaip tik gryną teisybę. Bet niekad, niekad ir niekad nei per pusę žodžio neprisiminė apie tai p. Vitaitis, „Tėvynės“ redaktorius, nei gyvu žodžiu, nei raštu. Tai yra baisi, net biauri, neteisybė! Viešai ir atvirai tą pareiškiamė. Kas gali užginti reikalauti teisybės? Kas gali užginti Specialie Komisijai pareikšti teisybę kaip mes ją suprantame? Kada pareikšti ir kaip pareikšti. Nebent koksa ten neprasta burna Rytietis bei kiti, bet niekados tie, kurie myli teisybės žodį! O kurgi tą teisybės žodį patalpinti? Ar ne „Tėvynės“ pus lapuose, kuriuos „Vardan Teisybės“ sutepė, anot P. K. nario, drauge tą viską, kas buvo joje rašta pirmiau? Kokią teisę redaktorius turi netalpinti, matydamas teisybės žodžius, nors jie degintų jį patį? Joki redaktorius, nepaisant kas jis nebutų ir kokio laikraščio, jei jis mato teisybę, laikys sau už priderystę paskleisti teisybę, o ne slopinti, kaip anie politikantai. Jį priverčia talpinti nesąmones, tai kodėl gi teisybė ne? Ar tas P. K. narys tik tiek tesupranta, kad priversti Sp. Kom. eiti į pašalinę spaudą kalbant apie SLA. reikalus? Susimildami, plakite už neteisybę ir kaltes, bet už teisybę plakantie anksčiau ar vėliau plaksite patys save.

Šis atsakymas paskutiniems, kurie darė patėmijimus, priekaištus ir nesąmoningus sapaliojimus ir tiems, kurie dar darys. Toliau la kalta ir zalatija, o mes ignorosime, ir tas bus geriausias atsakymas.

C. M. Lukošius.
SLA. ir Sp. Kom. narys.

GYVENIMOROŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS.

CHRYSLER BUDINKAS.

(Tąsa iš 46 num.)

Po daug sunkumų ir pasiaiskinimų buvau supažindintas su p. C. L. Brown, vyriausiu budinko Chrysler užveidza. Pasisakiau, kad žingeidauju žinių apie šį budinką tikslu sunaudoti mūsų spaudoje. Brown atsiklausė kokį laikraštį aš atstovauju ir pareiškusi, kad lietuvišką laikraštį „Tėvynę“, kuris yra leidžiamas New Yorke, jis sudomėjo lietuvių darbais, skaitlumi šioje šaly, kokias turime organizacijas ir tam panašiais klausimais mane apipylė, taip kad aš pajutau atsirdę inteligento kabinete, su kuriuo ne vienos valandos reikėtų pasikalbėjimui. Stengiausi pakeisti temą mūsų pasikalbėjimo ton kryptin, kurios tikslu buvau pas jį nuėjęs.

— Tarnata turi daug prityrimo kaip užveidza šioje srityje, tokių milžiniškų namų užžirėjime — pastebėjau jam.

— Taip ir ne — sako jis — vienas apvalymas tokio namo reikalauja daug prityrimo. Aš baigiau inžinieriaus mokslą Yale universitete; vėliau gavau kituose universitetuose laipsnius ir kitose mokslo šakose. Be augštesnio mokslo neįmanoma butų atitinkamai vesti tokiuose dangbraiziuose tik svaros užlaikymo skyrių. Taip jau čionai yra begalinė kielybė langų ir reikia žinoti kaip galima juos visus palaikyti tvarkoje. Yra 76 laiptai, turi 4,300 langų. Dirba 100 langų valytojų; pusantro šimto moterų, kurios surenka iš įvairių kontorų gurbus su popieru išmatomis; 75 juodukai, kurie išveža išmatas ir pristato reikiama medžiagą valymui: miulą ir įvairius aliejus. Keltų operatoriai dirba trimis pamainomis. Viso yra 1,200 paprastų darbininkų ir apie 50 įvairių užveidų, visi dirba po 48 valandas savaitėje.

Šiam budinke yra 1,200,000 kryžiųjų pėdų grindų; 9,000 gyventojų-nuomuotojų. Abelnai imant svečių apsilanko kiekvieną dieną su įvairiais biznio reikalais apie 70,000.

Tuo laiku, kuomet rinkau žinias apie šį naują budinką, tai Empire State budinkas buvo vos pradėtas, bet dabar jau baigtas. Pastarasis yra augščiausiu budinku pasauly, pastatytas ten, kur buvo Woldorf Astoria viešbutis, kertė 5-tos Ave. ir 34-tos gatvės, kuriame pasaulinio karo metu ir lietuvių įvairias politines konferencijas Lietuvos reikalais laikydavo. Vietoje to žymaus viešbučio šiandien stovi didžiausias pasaulio stebuklas budinkų srity, kurio viršūnė kuone debesius skiria.

Stovėdamas gatvėje arti Empire State budinko negalėjau įžiūrėti jo viršūnės. Budinkas turi šimtą augštų ir yra 1,283 pėdų augščio.

Jeigu norėtum nors paviršutiniai aprašyti New Yorke gyvenimą, kaip žmonės gyvena, turėtum parašyti didelę enciklopediją. Bet vieno žmogaus amžius yra per trumpas, kad jis galėtų savo akimis viską New Yorke pamatyti ir aprašyti. Delto ir yra priežodis, kad: New Yorke žmonių pusė nežino kaip antra pusė gyvena.

O vienk ir čionai žmonės netikėtai susitinka. Nors yra septyni milijonai žmonių, nors gatvėse minios žmonių kai jurų bangos banguoja, tačiau kartais yra per mažas miestas, kad pasisilėpti nuo „griešnių“ akių.

Idomus New Yorke didmiestis. Šalimais technikos, kultūros ir kitokių įdomybių, pilnas New Yorkas ir viltingų įdomybių, kuriomis nekalti, neprityrę žmonės masinami žengti moralen pražutin. New Yorkas puošiasi augščiausio liukso pažibomis ir didžiausio skurdo tukstantinės šešėlių minios slankioja. Pilnas įvairių gyvenimo įdomybių didžiulis New Yorkas.

LIETUVIAI AMERIKOJE

NUO REDAKCIJOS.

Jubilėjinio „Tėvynės“ Numerio išleidimas, jo tąsa sekama „Tėvynės“ num. ir SLA. apyskaitos skelbimas neleidžia Redakcijai trijuose numeruose taipinti korespondencijų skyriaus ir kitų nuolatinių skyrių. Del tos priežasties daugelis pranešimų suseno ir savo vertės nustojo, taip pat nekuriuose korespondencijose garsinami parengiami prisėję išleisti.

Todel šiūomi atsiprašome gerb. „Tėvynės“ bendradarbių ir korespondentų, kad delei augščiau išvardintų priežasčių negalėjome anksčiau jusų rašinių patalpinti, o kitų susenusių pranešimus net visiškai apleisti netalpinus. „Tėvynės“ tiesioginė ir svarbiausia pareiga tarnauti SLA. reikalams ir kuomet delei vietos stokes priseina net pačios organizacijos reikalais rašinių patalpinti SLA. organe atidėlioti, tai tokiomis atvejais negali buti nė kalbos apie greitą patalpinti pašaliniais reikalais rašinių.

CHICAGO, ILL.

Iš Amer. Liet. Daktarų Dr-jos Darbuotės.

Amerikos Lietuvių Daktarų Draugija pradėjo 1931—1932 m. žieminių sezoną. Sezonas pradėtas su eile moksliskų referatų. Tai ženklas, kad

draugija gyva ir veikli. Matoma, kad draugijos nariai nesnaudžia, o progresuoja medicinos mokslo srity; jie nesitenkina tuo, ką universitetus lankydami įgijo žinių, bet stveriasi savistoviai pasitobulinti ir naujai įgytomis mokslo ir patyrimo žiniomis su kolegoms pasidalyti. Kaip Lietuvių draugijų prigulėtu, tai neįkainuota milžiniška mokslo jėga pasidaryti! Sveikatos atžvilgiu liaudžiai neįjaučiamai, nematamai prailginta butų gyvenimo metai. Visi mes mirtumam sulaukę giles senatvės.

Net ir tada pagerėtų žmonių sveikatos reikalai, jei imtų ir taptų aktingais Amer. Liet. Daktar. Dr-jos nariais nors 50% viso dabartinio sąrašo. Tai ir tada visuomenė apčiuopiamai pajautų įtaką medicinos mokslo: žymiai pagerėtų netik žmonių sveikata, bet ir socialis sugyvenimas. Visa liaudis veiklesnė, sveikesnė pasidarytų. Tuomet, žinoma, ir ekonominiai geriaus pajėgtų apsirūpinti.

Tad kiekviu gerb. daktarus: M. D. ir D. D. S. tapti nariais Amer. Liet. Daktar. Dr-jos. Dr. A. L. Graičunas, sekretorius. EDWARDSVILLE, PA. Lietuvis Gydytojas Pasižymi. Straipsnis tilpo viename iš svarbiųjų amerikonių žurnale, balandį, 1931 metų, „Clinical Medicine and Surgery“, išei-

kaipo autoritetas chirurgijos srity. Tai augščiausia garbė suteikta dar jaunam metalis lietuviui chirurgui!

Štai, D-rė Johana Baltrušaitienė iš Pittsburgh, Pa. yra autoritetas moterų ir vaikų ligų, nes ji suvirš per 3. metų patyrimo prie ligonių lovos, savaime suprantama, užsitar- navo augštos pagarbos specialistės vardą. Bet štai palyginamai amžiaus metais dar jau na moteris, D-rė Suzana A. Šlakis (Šlakienė), Chicago, Ill., tampa specialiste moterų ir vaikų ligų. Tai jau kas tokio nepaprasto!

Ir vėl, tėjimam reporterio pranešimą iš Šv. Kryžiaus ligoninės, kad D-ras K. Drangelis ir D-ras Alph. Lauraitis (dentistai) lapkričio 7 d. š. m. padarė net penkiems pacientams burnoj operacijas ir tai ne bile kokias — žandikaulio operacijas. Ir netik ligoniai patenkinti, bet gerbiamie daktarai giliai širdy dar daugiau patenkinti pasekmingumu operacijų. Ligonis nesupranta operacijos svarbos, bet daktaras, kuris tas operacijas atliko, žino gerai, kiek gera padarė pacientams.

Mano sena širdis suplaka tankiau ir tvirčiau kada matau, kad mūsų lietuviai gydytojai-chirurgai-dentistai viens po kito atsižymi; ir tai kas svarbiausia, kad tai aktingi yra Amer. Liet. Daktar. Dr-jos nariai.

Taip prasidėjo žieminis sezonas. Prasidėjo eilė, — ilga eilė — moksliskų referatų. Jau paskelbta visuomenės žiniai dvių gerb. gydytojų (Dr. Zalatorius ir Dr. Narjuskos) referatai.

Štai t aus iš eilės eina referatai:

1. D. J. Biežis: Sumažinimas mirtingumo nuo aštriojo apendicito. Diskusantais paskirti: Dr. M. Strikulis, Dr. A. L. Juška ir D-ras V. A. Šimkus.

2. Dr. T. Dundulis: 1) Desiccation and Dissection of Tonsils in chronic follicular tonsillitis. 2) Nervous and mental disorder in relation to social conditions. Diskusantai bus paskirti vėliaus.

Sąrašan turiu įtraukęs suvirš 200 gerbiamų daktarų — M. D. ir D. D. S. Teisybė, jei nevisi priguli prie Amer. Liet. Daktarų Dr-jos. Bet ir kitose tautose ne visi daktarai ir draugijas priklauso; kaip tai, pas vokiečius prigulį 90%, pas čekoslavokus 80%, pas lenkus 45%.

Kad visi kaip vienas gerbiame daktarai prie savo profesijos draugijų prigulėtu, tai neįkainuota milžiniška mokslo jėga pasidaryti! Sveikatos atžvilgiu liaudžiai neįjaučiamai, nematamai prailginta butų gyvenimo metai. Visi mes mirtumam sulaukę giles senatvės.

Net ir tada pagerėtų žmonių sveikatos reikalai, jei imtų ir taptų aktingais Amer. Liet. Daktar. Dr-jos nariais nors 50% viso dabartinio sąrašo. Tai ir tada visuomenė apčiuopiamai pajautų įtaką medicinos mokslo: žymiai pagerėtų netik žmonių sveikata, bet ir socialis sugyvenimas. Visa liaudis veiklesnė, sveikesnė pasidarytų. Tuomet, žinoma, ir ekonominiai geriaus pajėgtų apsirūpinti.

Tad kiekviu gerb. daktarus: M. D. ir D. D. S. tapti nariais Amer. Liet. Daktar. Dr-jos. Dr. A. L. Graičunas, sekretorius. EDWARDSVILLE, PA. Lietuvis Gydytojas Pasižymi. Straipsnis tilpo viename iš svarbiųjų amerikonių žurnale, balandį, 1931 metų, „Clinical Medicine and Surgery“, išei-

nančiam Chicago, Ill. Straipsnio autorium yra lietuvis gydytojas Dr. Albert J. Valibus, M. D.

Kadangi mūsų Dr. Albertas J. Valibus yra SLA. nariu ir pirmos kuopos daktaru kvotėju, taipgi man bunant SLA. 7-to apskričio pirmininku skaitė paskaitas net keliose kuopose, tad smagu šis faktas atžymėti. Jis yra netik geras gydytojas ir chirurgas, bet geras anglų kalboje literatas.

Kas įsigauna į virš minėtą žurnalą su savo straipsniais, jau yra didelė garbė, nes čia mat jau tik parinktųjų gydytojų straipsniai telpa. Pas amerikonus yra gydytojų deviniuos galybės, bet parašyti straipsnių į žurnalą nėra taip lengvas dalykas, nes tenais turi buti kas nors tokio, kad užinteresuotų kitus gydytojus. Ir to pasiekė mūsų Dr. Valibus, tai garbė yra jau didelė.

Straipsnio antraštė „Encephalitis Lethargica Camplicata at Six Months Pregnancy“. Kadangi šis nuotikis perėjęs net per ligonbutį, net keleto gydytojų buvo prižiurimas ir visi manė, kad ligonis serga kitokia liga, negu Dr. Valibus pasiūsdamas į ligonbutį nustatė ir jo diagnozas pasirodė teisingas. Straipsnio negalima į lietuvių kalbą versti, nes vertė jo butų nesuprasta, kuomet, negalima atspausdinti viso straipsnio išties su ženklais vartojamais medicinoje.

Taigi kas interesuojasi straipsniu ras jį minėtam žurnale ir gali perskaityti. Žinoma dauguma gydytojų gal jau yra skaitę, bet nežinojo, kad tai straipsnis mūsų tautiečio iš Edwardsville, Pa. Dr. Valibus yra švogers jau žinomos lietuviš Dr. Obratis, kuri dabar gyvena Chicago su lietuviu advokatu vedus ir savo profesiją praktikuoja.

Jonas J. Nienius.

SO. BOSTON, MASS. Zinyčios Bankietas. Lapkričio 1 d. vietinė lietuvių metodistų žinyčia surengė gražų bankietą, savo 7-nių metų gyvavimo sukaktuves minėti. Publikos susirinko tiek daug, kad vieni pavalgę turėjo kitiems vietą prie stalų užleisti.

Ši žinyčia kas metas daro didelį progresą ir darosi lietuvių kultūrinį centru So. Bostone. Pastaru laiku prie žinyčios stoji kelios naujos šeimos gana veiklių ir pavyzdinių lietuvių.

Per pereinus palyginamai dar trumpus gyvavimo metus, ši žinyčia per jos vadą ministrą B. F. Kubilių, yra pasitarnavus šimtas lietuvių, kurie gavo visokiariopos pagelbos iš miesto. Gi dabartiniu depresijos laiku, p. Kubiliaus pastangomis keli desėtkai bedarbių lietuvių tapo aprūpinti reikalinga miesto pagelba bei darbais, iš ko jie turi galimybės pragyventi.

Kuomet dar didesnis vietos lietuvių skaičius permatys šios žinyčios svarbą ir taps jos nariais, aišku, ji galės dar didesnė rolę gyvenime lošti ir tas bus pačių lietuvių naudai.

Vaizbos Buto Paskaita. Lapkričio 6 d. vietinis Lietuvių Vaizbos Butas surengė paskaitą Lietuvų atlikusiam Dr. Puskunigui, kuris kalbėjo apie ekonominius reikalus Lietuvoje. Dr. Puskunigis lankėsi Lietuvoje 1920 m. ir šiais metais lankydamos radęs Lietuvą per tą 10 metų tiek pažengusia pirmyn, kad tiesiog stebėtis reikia. Žemės uog padarytas stebėtinai progresas, kuris stato Lietuvą į tokį gyvenimo kelią, kurio einant užtikrintas rytojus. Jis skaitlėmis įrodė kokį kuziais metais žemės uky progresą Lietuva padarė ir kaip

sparčiai žengia pirmyn. Taipgi jis pastebėjo, kad jei Lietuva tokiu pat progresu pažengs pirmyn, kaip žengė per pereinus 10 metų žemės uky ir kulturoje, sako Amerikos lietuvių nuo savo brolių tėvynėje visame kame bus toli atsilikę.

Jo paskaita buvo rimta, įdomi ir visus įdomino. Tokių rimtų paskaitų pageidaujama daugiau. Vaizbos butui priklausio kreditas už jos surengimą.

Dr. J. Landžiaus-Seymour Pirmynžanga.

Bostono Collage of Physicians and Surgeon pakvietė Dr. J. Landžių, buti vidurių ligų instruktorium. Jeigu ši kolegija, kuri savo vardu ir joje mokslą baigusiais daktarais yra garsi visoj Amerikoje, iš kelių šimtų Bostono daktarų tarpo gerb. Landžių iškvietė buti instruktorium, tai savaimi aišku, kiek augštam mokslu Dr. Landžius stovi ir kaip lietuvių juo gali pasididžiuoti. Atrodo, kad žingsnis po žingsnio Dr. Landžius žengia į medicinos profesorių tarpą, ko jam širdingai linkime pasiekti.

K. J. Paulauskas.

NEW HAVEN, CONN. Iš Studentų Gyvenimo.

Jau buvo spaudoj minėta apie vietos lietuvių studentų organizavimąsi, tad šiuo norėčiau kiek smulkiau pranešti. Butent, po pirmojo pasitarimo iniciatoriai uoliai dirbo įstatų parengimo klausimu. Šiandien, lapkr. 15, susirinkę galutinai sutvarkė draugijos įstatus bei aptarė kitus parengiamuosius darbus.

Busimoji organizacija numato apimti ne vien studentus, bet jau ir baigusius, kurių nemaža New Haven'e ir apylinkė randasi.

Savo tikslu draugija, tarp kitko, numato ir santikių su Lietuvos studentija užmezgimą. Jeigu busimoji draugija šį tikslą pakankamai siektų, tai butų galima tikėtis gražių davinijų abiejų kraštų jaunimo suartinimo darbo dirvoj.

Steigiamasis susirinkimas nutarta šaukti š. m. lapkričio 29 d. New Haven, Conn. (243 N. Front St.). Iniciatoriai apgalvestauja, kad delei adresu nežinotumo, gal but, negalėjęs ir Steigiamajį susirinkimą pakviesti. Bet norintieji galės prisirašyti ir vėliau. Praėjus st. susirinkimų ir galutinai organizacijai susitvarkius — pranešime spaudai paliaū.

Agro Emi.

STAMFORD, CONN. Tarptautinė Paroda.

Stamforde buvo tarptautinė paroda, kurioje dalyvavo 10 tautų: lietuviai, slavai, švedai, žydai, greikai, ukrainiečiai, rusai, italai, negrai ir lenkai. Kožnos tautos kioskai buvo gražiai parengti tautiškais gaminiais.

Is visų dešimties tautų lietuvių kioskas buvo gražiausias ir parengtas ir gražiausiai lietuviškais gaminiais pripildytas. Per visus tris vakarus žmonių priėjė tiek, kad kitį net negalėjo įeiti į parengimo vietą. Stamfordo „Advocate“ buvo aprašyta, kad daugiasia kaip penki tukstantai žmonių atsilankė tos parodos pažiūrėti. Per visus tris vakarus daugiasia žmonių buvo prisiguldę prie lietuvių kioskų. Visi labai įdomavo ir gėrėjos lietuviškais gaminiais: audiniais, siuviniais, mezginiais, gintais, paišyba, tapyba ir drožiniais. Daugiausia domėsio sukėlė gintaras.

Lietuvių skyrių tvarkė p. J. Siugžda ir ponai Bartninkai. Lietuvių programos labai gražiai pavyko: panelė Ona Katkauskaitė, iš Hartford, Conn., labai gražiai sudainavo kelias tautiškas dainas; Trubadurų Kvartetas, iš Brooklyn, N. Y., irgi gražiai padainavo. Publikai labai patiko ir, kiek buvo girdima iš šalies, tai svetimtaliai lietuvius labai išgyrė. Šitoki parengimai, kaip dabar buvo Stamforde, labai daug pakelia mūsų tautos vardą. Iki šiol daugelis amerikonių negalėdavo atskirti lietuvius nuo rusų arba lenkų. Bet dabar pamatė kas yra lietuviai, kas rusai arba lenkai. Todel butų labai gerai, kad ir kitų miestų lietuviai stengtųsi surengti tokias parodas, kurios suteikia didelę garbę mūsų tautai.

Žmonių buvo atsilankę visokių tautų ir iš visų apylinkės miestų. Taipgi nepatingėjo atsilankyti ir Lietuvos konsulas p. Žadeikis iš New Yorke. Buvo ir daugelis lietuvių iš E. White Plains, N. Y., iš New Haven ir Bridgeport ir kitų vietų.

Už viršminėtą parengimą didžiausia garbė pripuola p. J. Siugždai, kuris tą visą sumanymą pradėjo ir nesigailėdamas savo laiko ir išlaidų kiek galėdamas dirbo. Jis net penkis kartus važiavo į New Yorką kol surankiojo tam parengimui visokius reikalingus daiktus; taip pat per tris dienas turėjo but parengimo vietoje ir prižiūrėti, kad viskas butų tvarkoje.

Taipgi garbė pripuola ir ponams J. ir A. Bartnikams, kurie taip pat kiek galėdami darbavos įrengdami kioską ir per visas tris dienas stovėjo kioske, ir turėjo paaiškinti svetimtaliams, kurie žingeidavos lietuviškais gaminiais. Ponia A. Bartnikienė buvo apsiirngus tautiškomis drapanomis, kurios labai gražiai atrodė. Taipgi garbė ir tiems lietuviams, kurie suteikė viršminėtai parodai reikalingus ir brangius gaminius, o p. lei Onai Katkauskaitei ir Brooklyno Trubadurams už gražų padainavimą. Ačiu ir tiems lietuviams, kurie nepatingėjo atsilankyti į tą mūsų parengimą, kuris nušvietė mūsų tautos vardą.

Vardu viso komiteto, J. Pocius. WILLOMETTE, ORE. Liudna Lietuvės Mirtis. Spalių 8 d. čia paseimrė dora ir darbšti moteris Karolina Ulksienė, po tėvais Matuliuskaitė. Velionė buvo sulaukus vos 45 m. amžiaus. Paliko nuiludime tris dukteris ir du sūnus, kuriuos savo nenuilstančiu darbu gražiai auklėjo ir mokino, taip pat paliko vyrą Feliksą.

Velionė buvo SLA. 288 kuopos narė ir visomis pastangomis stengėsi pasilaikyti Susivienijime, bet vyro užsispyrimu buvo priversta pamesti mūsų Susivienijimą ir po to jos vyras prirašė ją prie bolševikų susivienijimo. Pasitrukus bolševikams iš SLA. ir pradėjus tvirti savo susivienijimą, čia vietinė karšta bolševikų „vieronė“ išpažintoja O. U. pradėjo kurstyti Ulskį, kad jis pats neprigulėtų prie SLA. ir savo moteriai neleistų prigulėti. Ulskis paklausė bolševikų agitatorės ir iš to prasidėjo Ulskių šeimoj nesutikimai ir vaidai. Bet velionė mylėdama SLA. organizaciją vyrui nežinant peritę liepos mėn. atvyko į SLA. 288 kuopos susirinkimą ir užsimokėjo į mūsų kuopą mokesnius. Tačiau vyras sužinojęs, kad velionė užsimokėjo į mūsų kuopą, 10 val. vakare išvijo ją iš namų, kad eitų ir atsiimtų sumokėtus pinigus. Mūsų kuopos išdėsininkas, matydamas, kad šeimoje kyla tokis nesutikimas, sugrąžino velionei pinigus ir jos vyras nuvažiavęs ją prirašė į bolševikų susivienijimą. Velionė buvo darbštumo pa-

vyzdžiū. Keliolika metų atgal Ulskiai pradėjo gyvenimą ant 15 akrų žemės, kur nebuvo jokių budinčių, tik vieni kelmairiogso. Nusipirkę vieną arkli ir vieną karvę pradėjo gyventi ir pasidėkojant velionės darbštumui ir taupumui prasi-gyveno ir dar prie to penkis kudikius auklėjo.

Velionės mirties priežastis traginga. Pradeda jinai nesveikuoti — moterims skundžiasi, kad šoną skauda baisesiai. Bet vyras įkalbamas augščiau minėtos bolševikų agitatorės ir tulo iš Kalifornijos atsibaladujusio Savieč, kad daktarai tik vagys, lumikai ir sergantiems žmonėms nieko nepagebstai, prie daktarokreiptis neleido. Pagaliau taip jai besikankinant atėjo ir rūgų mėnuo ir tuomet vyras išvyko į apynynus pasipinigauti, palikdamas sergančią moterį, kuri turėjo prižiūrėti visus ukio reikalus. Tad vos bėpaeidama velionė — verkdamatriušėsi iki pagaliau visišką susirgo ir atsigulė. Sutino visa kaip bačka. Taip trejetą dienų pasikankinusi nuveža ligoninėn, bet ir čia vyrui nesutinkant mokėti už ligoninę iš anksto, darosi visokie nesmagumai ir pagaliau po tulo laiko lyg truputį pagėrėjus vėžama ligonės namo, bet jai išgyti nebuvo lemta, nes pasikankinus keturias savaites mirė.

Šermentys buvo graboriaus įstaigoje ir iš čia velionė palaidota spalių 11 d. Į laidotuves suėjo daug žmonių ir į kapus lydėjo apie 50 automobilių. Prieš velionės karsto išnešimą įvyko bolševikiškos „vieron“ cirkas. Angliu graborinui pasakius, kad bus kalba, pašoka Savickas ir pridusdamas pradeda bolševikišką nesąsmones kalbėti ir savo bolševikišką susivienijimą girti ir taip visą laiką velionės gyvenimą ir jos lietuvišką nusistatymą apmelavo ir vis riuo su bolševikų kromeliu. Susirinkusieji pasipiktino tokia bolševiko kalba ir vieni pradėjo neramumą kelti, kiti ėjo laukan iš kambario. Nuvežus velionės lavoną į kapus, čia ir vėl tas pats Savickas ir prie velionės kapo atsistoja ir kalba tas pačias bolševikiškas nesąsmones. Dalis palydovų išsiskirsto po kapus, kiti sustoję buri tariasi ar tą „kalbėtoją“ nušvilpt ar kitaip sustabdyti jo pliovernes. Galų gale bolševikiška agitacija pasibaigia ir taip baigiasi velionės laidavė.

Palydovai labai pasipiktino tokiu bolševikų akypėliškumu, kurię net mirusių žmonių laidotuves savo kromelio agitacijai išnaudoja. Apie velionės gyvenimą, jos darbštumą, pavyzdinumą kaipo motinos ir moters nė puse žodelio neprisimintu. Visi pasipiktinotokiomis laidotuviomis išsiskirstė. Kažin ar visur bolševikai taip nekulturingai ir taip begėdiškai elgiasi mirusius žmones laidojant.

Lai buna lengva velionei išsėtis šaltoje žemėje po sunkių darbų ir vargų.

Velionės Draugas.

Reumatizmas Sausgėlė

Nesikankykite savęs skausmais, Reumatizmu, Sausgėle, Kaulų Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų sukimui, nes skaudėjimai naikina kuno gyvybę ir dažnai ant patalo paguldo. CAPSICO COMPOUND mostis lengvai prašalina viršminėtas ligas; mums šiandien daugybė žmonių siūnčia padėkavones pasveikę. Kaina 50c, per paštą 55c, ar dvi už \$1.05. Dukart tvirtesnis 75c. Knyga: „SALTINIS SVEIKATOS“ augalais gydysis, kaina 50 centų. JUSTIN KULIS, 3259 South Halsted Street, CHICAGO, ILL.

VIETINĖS ŽINIOS

SVARBUS JUBILĖJINIS PARENGIMAS.

SLA. 38 kuopa rengia svarbų ir iškilmingą vakarą, būtent 45 metų įsikurimo ir 30 metų skilimo sukaktuvių paminėjimą. Šis pažymėtinas vakaras įvyks **sekmadienį, gruodžio 20 d., Lietuvių Amerikos Piliėčių Klubo Svetainėje**, 80 Union Ave., kertė Stag St., Brooklyne. Programą prasidės 5 val. po pietų. Po programui šokiai prie geros orchesteros.

Bus štai kokis turiningas programos: kalbės — **Dr. M. J. Vinikas, SLA. Apšvietos Komisijos pirmininkas**, ir **Adv. F. J. Bagočius, SLA. Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisijos pirmininkas**, iš So. Boston, Mass. Dainuos — **Zosė Vitaitienė** — sopranas, **Violeta Tamkiūtė** — mezzosopranas, **Marė Strumskienė** — sopranas, **K. Kraučiuonas** — sopranas, **V. Bukšnaitis** — baritonas; **Aldona Kriaučiūnaitė** — pianistė-akomponistė.

Šio parengimo tikslas yra labai svarbus ir reikšmingas. Čia išgarsite gambiaus Amerikos lietuvių kalbėtojus ypatoje Dr. Viniko ir Adv. Bagočiaus, kurie paaiskins apie Susivienijimo istorinius įvykius, artimai besijungiančius su Amerikos lietuvių visuo pažangiojo tautininko-kultūrinio veikimo pradžia. Taipgi išgarsite gražių ir žavėjantių dainų — solo ir duetų, nes augščiau suminėti dainininkės ir dainininkai užtikrina gerą koncertinę programą dalį. Po programui galėsime smagiai iki socialiai pasišokti ir pasilinksinti. Taigi SLA. 38 kuopa suteikia dvių dolerių vertės programą tikta už 75c. ir 50c. įžangos. Visus vietinius ir apylinkės SLA. narius ir visus geros valios lietuvius nuosirdžiai kviečiame atsilankyti į šį pažymėtinai svarbų jubilėjinį parengimą.

SLA. 38 Kp. Reng. Komisija. STENGIASI PAKENKTI SLA. 38 KP. PARENGIMUL.

Kaip jau buvo „Tėvynė“ pranešta, kad Brooklyniškė S. L. A. 38 kp. yra nutarusi paminėti SLA. 45 metų įsikurimo ir 30 metų skilimo sukaktuves. Į šio paminėjimo surengimo komisiją teko garbės ir man įeiti ir smagu pažymėti, kad iš pat pradžių komisija (ponia Kentrienė-Bukšnaitienė, p. Mačys ir aš) energingai ėmėsi darbo surengti koškilmingiausią paminėjimą reikšmingų SLA. istorijoj sukaktuvių. Šiame „Tėvynės“ num. tarpintis oficialis komisijos pranešimas parodo, kad šio parengimo programą bus įvairius, turiningas ir jo išpildyme dalyvauja gambiausi kalbėtojai ir menininkės bei menininkai.

Vienok iš pat pradžių komisijos darbo teko susitikti mums su piktai priešingu mai. Kuomet po kuopos susirinkimo, kuriame buvo nutarta šis paminėjimas rengti, buvo keno tai pranešta „Tėvynėje“ apie tai ir pasakyta teisybės žodis Brooklyno vadams, kad pas mus tik politikajama labai garsiai ir daug, bet tikro organizacijos darbo niekas nedirba, tai „Vienybėje“ tulas besarmatis, pasislėpęs po slapyvardžiu, mane iškolioja, išniekina už tą „Tėvynėje“ tilpusį raštą, nors aš nieko bendra su tuo raštu neturiu, ką neabejojau gali paliudyti „Tėvynės“ red. Mat teisybė yra skaudi, tai negalint nieko pasakyti prieš teisybės žodį, pasistengta nors pakolioti ir pašmeižti mane. Nepavydžiu tam slapukui tos laimės, jei jis purvindamas mane paleng-

vina tuomi sau sąžinę ir mano galėsiąs purvais teisybę užtepti. Štai vėl tos pačios „Vienybės“ 145 num. aprašomas pastutinis SLA. 38 kp. susirinkimas, kuris užgyrė rengimo komisijos darbą ir įgaliavo komisiją veikti toliaus jos pradėtą rengimo darbą. Jau pati antiraštė šio aprašymo rėkia tokia prasme, kad pakenkus S. L. A. 38 kp. parengimui. Čia bandoma perstatyti šį parengimą net partiniu dalyku ir veliami visai pašaliniai žmonės, kurie nieko bendra neturi nē su kuopa, nē su parengimu, nē su pačia komisija. Tėnai šaukiama: „Vitačio su socialistais laimėjimas 38 kuopoje“. Ir Vitačio laimėjimas su socialistais remiamas tuomi, kad esą p. Vitaitis rengimo komisijai plakata parašęs. Matykite SLA. nariai, kokius „baisius prasižengimus“ Vitačis pildo — pagelbsti SLA. kuopą išrinktoms komisijoms parašyti kuopų parengimų garšiniuis. Ištikrųjų daugiau nei keista, kuomet vieni rašo, o kiti talpina tokias nesąmones ir bando jomis svieta išgąsdinti socialistais.

Bet kodėl „Vienybė“ neaprašo, kad kuopos finansų sekretorius ir „Vienybės“ manadžieriaus pagelbininkas p. J. Jokubaitis uždraudė „Tėvynės“ spausuvei net plakatus spausdinti šio parengimo garšiniui? Kodėl nepasako, kad kuopos pirmininkas p. J. Sargevičius uždraudė „Tėvynės“ redaktoriui skelbti SLA. organe šį parengimą? Pagaliau, kodėl nepaaiškina kuriuo tikslu kuopos finansų sekretorius „užmiršo“ įrašyti atvirutes tuos darbus, kuriems šis metinis susirinkimas buvo net atvirutėmis šaukiamas, būtent, kad bus renkama kuopos valdyba sekantiems metams ir nominuojami kandidatai į Pildomąją Tarybą? Juk del šito „pamiršimo“ priseina šaukti ekstra kuopos susirinkimas tiems patiems darbams atlikti, kuriems buvo šauktas atvirutėmis peritas metinis susirinkimas ir tuomi daroma visai bereikalingi ir nemaži iškaščiai kuopai ir nariams. Ir kuomet nepavyko pereitam kuopos susirinkime šitas pastangas pravaryti ir kuopos pradėtą rengti paminėjimą suardyti, tai bandoma nors spaudoje tam parengimui pakenkti, pastatant jį vienos partijos parengimu ir sujungiant net su pašaline spausuve, kurioje atspausdinti šio parengimo garšiniui plakatai, kuomet SLA. Sekretorius atsaisakė juos spausdinti.

Manau, kad su laiku rengimo komisija oficialiai paaiškina SLA. organe visą šį dalyką. Dabar aš noriu tik perspėti Brooklyno ir apylinkės SLA. narius ir visus lietuvius, kad jie netaptų suklaidintais papliaušų prasimanymais ir kad tas nepakenktų šiam SLA. 38 kp. svarbiam parengimui. Pirmiausia turiu pasakyti, kad su šiuo parengimu jokia partija nieko bendra neturi. Tai yra grynai SLA. 38 kp. parengimas Susivienijimo istorinių sukaktuvių paminėjimui. Kalbės du žymiausi kalbėtojai ir SLA. veikėjai: Apšvietos Komisijos pirm. Dr. M. J. Vinikas ir SLA. Stovio, Skundų ir Apeliacijų Kom. pirm. Adv. F. J. Bagočius iš So. Boston, Mass. Dainuos geriausi vietiniai dainininkės ir dainininkai, kurie beveik visi yra SLA. nariai. Pereitime SLA. 38 kp. susirinkime šituos programo dalyvius užgyrė virš 40 kuopos narių prieš 18 pasipriešinusiu komisijos darbams. Todel Brooklyno ir apylin-

kės SLA. nariai ir visi lietuviukai neklusykite piktai tikslais besivaduojantių papliaušų, kurie su aiškiu pakenkimo mūsų parengimui tikslu pašalinėje spaudoje visokia nesąmones skelbia. Visi atsilankykite į šį parengimą ir visus užtikrinu, kad busite patenkinti ir išgarsite daug įdomių dalykų iš turiningos SLA. istorijos. Taipgi visi turėsite progos pasigėrėti gražių dainų programą ir po viskam smagiai pasišokti.

Pranas Raškis,
Rengimo Komisijos narys.

Nuo Redakcijos. Šia proga turime pažymėti, kad tilpusio „Tėvynės“ 46 num. SLA. 38 kuopos reikalais rašinio autorium yra visai kitas asmuo, SLA. 38 kuopos veikėjas ir p. Raškis su tuo rašiniu nieko bendra neturi.

Tačiau kas liečiasi „Vienybės“ bandymo įvelti „Tėvynės“ redaktorių į jos pačios keliamus trukšmus SLA. 38 kuopoje, tai tuščios jys, vyručiai, pastangos! Parašymą SLA. kuopų parengimams garšinti plakatu skaityti prasižengimu ar kaltinti užtai „Tėvynės“ redaktorių ar kitų kurį SLA. veikėją turbut ir tegali tik „Vienybės“ žmonės. Šimtais atsitikimų „Tėvynės“ redaktorių yra pagelbėjęs S. L. A. kuopoms parašyti plakatus ir net organe pranešimus išgarsinimui kuopų parengimų. Todel „Tėvynės“ redaktorius netik nesijaučia prasikaltusiu už suteiktą SLA. veikėjams pagelbą organizacijos darbuotoje, bet net džiaugiasi galėdamas pagelbėti SLA. kuopų veikimui.

Pagaliau, „Tėvynės“ redaktorius gali pagelbėti ir „Vienybės“ štabo žmonėms ateity parašyti tinkamą tekstą SLA. 38 kuopos metinių susirinkimų šaukimo pranešimui, kad nereiktų „užmiršti“ įrašyti į pranešimą tų tikslų, kuriems metinis susirinkimas atvirutėmis yra šaukiamas. Tuomet bus išvengta kuopos išdui bereikalingų išlaidų ekstra susirinkimų šaukimui. Prašome šitos mūsų pasiulytos pagelbos ateity neužmiršti.

LANKĖSI REDAKCIJOJ.
SLA. narys ir Lietuvių Tautinės Bažnyčios klebonas kun. M. Valatka iš Scranton, Pa., lankėsi „Tėvynės“ Redakcijoj. Vykdamas kun. Valatka į Bostono apylinkę jo leidžiamu žurnalo „Tautos Balsas“ reikalais pakeliui sustojo New Yorke ir aplankė SLA. Centro įstaigą.

KAZIO KRAUČIUONO KONCERTAS.
Amerikos lietuviams plačiai žinomas dainininkas-tenoras p. Kazys Kriaučiūnas rengia koncertą sekmadienį, gruodžio 13 d., Central Hotely, muzikos salėje, 149 E. 14-th St., New York City. Pradžia 8:15 val. vakare.

Be paties koncerto rengėjo programo išpildyme dalyvaus ir ponis Louisa Taylor — soprano, buvusi Chicago operos artistė-dainininkė. Reikia pasitikėti, kad bus geras koncertas ir todėl verta visiems muzikos mylėtojams ir koncertų lankytojams atsilankyti į šį koncertą ir pasiklausti gražaus dainavimo. Įžanga tik \$1.00. Menininkų Prieštelis.

ŽYMUS JAUNŲ VYRŲ PARENGIMAS.

Sekamą sekmadienį, gruodžio 13 d. vakare, Jaunų Vyrų Lietuvių Draugijos eiliniam parengime bus labai žymus programos. Kaip visiems yra žinoma, kad kiekvieno sekmadienio vakarą Jauni Vyrai rengia šokius ir basketbolo rungtynes gražioje Grand Assembly Ball Room salėje, kertė Grand ir Havemeyer gatvių, Brooklyne. Šokiai paprastai

prasideda 7:30 val. vakare, o basketbolo rungtynės 9:30 val. vakare. Po rungtynių vėl tęsiasi šokiai. Taigi sekamo sekmadienio vakare bus labai įdomios ir svarbios basketbolo dvilypės rungtynės. Jaunų Vyrų gerai išsilavinęs jauktas rungtis su Hartfordo, Conn., Vyčių jauktu už keturių valstijų čempionatą. Taip pat Hartfordo Vyčių merginų jauktas rungtis su Harrisono, N. J., Vyčių merginų jauktu už Vyčių čempionatą. Kaip matote šis vakaras bus labai įdomus ir svarbus, nes jame bus net dvejios rungtynės už čempionatą. Visiems bus malonu pamatyti, kaip Brooklyno Jauni Vyrai šiuo sykiu nugalės hartfordiečius ir dar įdomiau bus matyti lietuvaiteis lošiant šią įdomią basketbolo lošą. Kviečiame visi skaitlingai atsilankyti ir buti liudininkais šių dvilypių svarbių rungtynių.

Manadžieriaus Sekr.

SLA. NARIO BALSAS IS LIETUVOS.
Aš žemiau pasirašęs narys SLA. 52 kp. iš Mt. Carmel, Pa., prašau patalpinti gerbiamam SLA. organe „Tėvynėje“ sekanti mano pranešimą.

Noriu tarti padėkos žodį gerbiamam J. Ambraziejui ir jo Agenturai, 168 Grand St., Brooklyn, N. Y., už gerą priuorušimą manęs kelionėn. Apleidau Ameriką rugsėjo 29 dieną, laivu „Aquitania“, Cunnard Line, iš New Yorke per Southamptoną į Lietuvos partus Klaipėdos uostą. Todel dar kartą dekoju p. J. Ambraziejui, ir nuo savęs patariu visiems SLA. nariams, kurie manote keliauti Lietuvon, kreiptis pas p. J. Ambraziejų, o jis gerai, teisingai ir maloniai visiems patarnaus, taip kaip man patarnavo.

Nuo savęs reiškiu visiems SLA. nariams didžios pagarbos ir laukiu jusų visų atsilankant į Lietuvą savo vasarines atostogas praleisti, arba apsigyventi savo tėvynėje. Aš gyvendamas savo krašte visada busiu su jumis nors sieloje „Tėvynės“ Redakcijai ir visiems SLA. veikėjams slunčiu širdingus pasveikinimus ir linkiu geriausio pasisekimo besidarbuojant Susivienijimo labui.

Simas Griškevičius,
Alytus-Lietuva.

Į LIETUVĄ TIK PER KLAIPĖDĄ.

Kiekvienai tautai yra svarbu kas yra savo. Taip Lietuvai ir lietuviams svarbu Klaipėda, nes ji yra Lietuvos. Kas metą lietuviai keliauja atlankyti savo gimines Lietuvoje. Vaziuodami per savo uostą Klaipėdą mes padėsime jį atremontuoti, išpopuliarizuoti ir buti lygiu kitų tautų uostams. Klaipėda Lietuvos langas į pasaulį. Lietuviams patogiausia vaziuoti tų linijų laivais, kurios palaiko nuolatinį susisiekimą laivais su Klaipėda, jas reikia remti ir jų laivais naudotis. Kiek jau mums yra žinoma iš skelbimų ir atvykusių keleivių papasakojimų, kad vaziuojant švedų Amerikos linija yra labai patogi kelionė į Lietuvą ir visį ja vaziavę yra visapusiškai patenkinti. Jų laivais vaziuojant, parvaziuojama Lietuva vien tik per Klaipėdą, nes švedų laivas „Borgholm“ yra paskirtas išimtinai komunikacijai tarp Lietuvos ir švedijos, vežąs Amerikos ir Lietuvos pašta.

Lai sekantis tamstos keliaavimas į Lietuvą buna per jos vienintelį uostą Klaipėdą, nes per mūsų uostą nesitikima, kad vaziuos svetimačiai; jei jų ir buna, tai tam tikrais sumetimais, bet lietuviams yra pareiga vaziuoti — tik per Klaipėdą. Turizmo Ekspertas.

Kuopu Susirinkimai

Forest City, Pa. SLA. 2 kuopos metinis susirinkimas įvyks 13 d. gruodžio, 2 val. po pietų, American Legion svetainėje, ant Delaware St. Malonėkite visi nariai atsilankyti, nes bus renkama kuopos valdyba 1932 metams ir nominuojami kandidatai į Pild. Tarybą.

Ona Nieniuviene — sek. Hart, Mich. SLA. 183 kuopos priešmetinis susirinkimas įvyks 13 dieną gruodžio, 1 val. po pietų, namuose J. Ridulio. Susirinkimas labai svarbus, nes bus nominuojami kandidatai į Pild. Tarybą. Taipgi bus renkama kuopos valdyba 1932 metams. Visi nariai privalo susirinkti neveluojant. Už nedalyvavimą šiame susirinkime nariai gali buti baudžiami konstitucijos patvarkymu. Nepamirškite atsivesti ir naujų narių prirašyti į SLA.

V. S. Jokubynas — sek. Chicago, Ill. SLA. 129 kuopos priešmetinis susirinkimas įvyks 13 dieną gruodžio, 1 val. po pietų, Jurgio Černausko svetainėje, 1900 So. Union Ave. Visi nariai ir narės kviečiami atsilankyti, nes bus renkama kuopos valdyba 1932 metams ir nominuojami kandidatai į Pild. Tarybą. Taipgi turime ir kitų svarbių reikalų apspavstyti. Neuzmirškite užsimokėti mėnesines mokeskis už 1931 metus. Atsivesti savo draugus prirašyti prie SLA. 129 kuopos.

A. Zalagenas — sek. Sweet Valley, Pa. SLA. 291 kp. susirinkimas įvyks 13 d. gruodžio, 2 val. po pietų, pas J. Lidzą. Malonėkite visi nariai pribūti, nes bus nominuojami kandidatai į Pild. Tarybą ir renkama kuopos valdyba 1932 metams. Turime ir kitų reikalų apspavstyti.

Ona Pajaujienė — sek. Trenton, N. J. SLA. 302 kuopos priešmetinis susirinkimas įvyks 13 dieną gruodžio, 6:30 val. vakare, paprastoje vietoje. Visi nariai malonėkite pribūti, nes yra daug svarbių dalykų aptarinėti. Taipgi bus nominuojami kandidatai į P. T. ir renkama kuopos valdyba 1932 metams. Užsimokėkite užviktas mokeskis, kad nelikūmet suspenduoti.

A. Daminikaitis — sek. New Britain, Conn. SLA. 368 jaunuolių kuopos susirinkimas įvyks gruodžio 14 d., 8 val. vakare, Lietuvių svetainėje, 354 Park St. Visi nariai malonėkite laivauti, nes bus renkama kuopos valdyba 1932 metams. Ateidami atsivesti savo draugus ir pažįstamus prirašyti prie SLA. 368 kuopos.

Paieškojimas

Paieškau savo tėvo giminių. Aš esu Marė Arbušauskiūtė, nabašniko Juozo Arbušausko dukterė. Svyrė 20 metų atgal mano tėvų Juozą Arbušauką užmušė mainose kur ten Ellsworth, Pa. Aš maža likus nepamenu, bet girdžiu, kad mano nabašniko tėvelio yra giminių. Man labai malonu butų susieiti su jais Malonėkite atsisausti šiuo antrašu: **MARĖ ARBUŠAUSKIUTĖ, (HREIN)** 315 Carothers Ave., Carnegie, Pa.

Padarys Jusų Miegą Poilsingą.

Silpni, nervuoti žmonės randa, kad Nuga-Tone yra pastebėtini vaistai sugrąžinimui naujo stiprumo ir gyvumo ir padarymū jų miego poilsingą ir atgaivinančią. Nuga-Tone sustiprina raumenis ir organus, nuveikia galvos skaudėjimą, kvaitulius, skaudėjimus nervuose, raumenyse ir sgnariuose, sustiprina silpnus inkstus ir kitus gyvatinis organus, nugalai skilvių pakrikimus ir išvalo kūną nuo ligų perų. Butinai gaukite Nuga-Tone. Jis yra pardavinėjamas aptiekininkų. Jeigu aptiekininkas neturi jo, paprašykite jį užsakyti del jys iš savo urmininko.

NAUJI KALENDORIAI 1932 METAMS.

Klauskite katalogo, iš kurio pasirinksite visokių **JONAS KERDEJUS, 663 Fourth St., Dept. T, South Boston, Mass.**

ANT. J. VALANTIEJUS, Laisniotas Graborius ir Balsamuotojas.

Aprauda visose šakose. Notary Public. 54-41 — 72nd Street, (4 Lexington Ave.) arti Grand St., Maspeh, L.L.N.Y.

Lietuvos Bondų

Savininkai gaus augščiau sąrašytą kainą pinigais. Del informacijų rašykite Dept. 2. **Kurt H. Schurig & Co., 50 Broadway, New York.**

PRANEŠIMAS

Paskelbiu visiem mano Agenturos kostumieriam, klientams ir rėmėjams, kad pragai pasi-taikius, malonėkite užėiti į mano ofisą po No. 168 Grand Street, kur kiekvienas gaus gražų Kalendorių ateinantems 1932 metams, nes vietiniams ir apylinkėje gyvenantiems paštu nesiuntinėsiu. Visiems linkiu Linksmy Kalėdų ir Laimingų Naujų ateinančių 1932 metų.

J. AMBRAZIEJUS,
168 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. Greenpoint 9-5975.

D Y K A I I
Suvis dykai prisigsim jumi katalogą visokių naujų išradimų ir siebtinių daiktų. Rašyk tuojaus įdėdamas kelias stambas del persiuntimo.

Adresuok: **PRACTICAL SALES COMPANY,**
1219 N. Irving Ave. Desk T., CHICAGO, ILL.

Tel. Madison 7365
DR. F. MATULAITIS,
322 Holbrook Avenue, DETROIT, MICH.
Valandos: 12-3 p. m. ir 6-8 p. m.
Ultravioletinė šviesa, Diathermia

Tikriausias Kiekvieno Lietuvis Amerikiečio Draugas 'TRIMITAS'

„Trimitas“ eina iš Nepriklausomosios Lietuvos gyvenimo centro ir kas numeris paduoda naujausių žinių ir įvykių aprašymų, gvildena įvairius svarbiausius gyvenimo reikalus. „Trimitas“ yra šie skyriai: 1) įžanginiai ir kiti straipsniai apie einamojo gyvenimo dalykus, 2) pažymėtini pasaulio ir Lietuvos įvykiai, 3) krašto pažinimo, literatūros, sveikatos, ukio, finansų straipsniai, kelionių ir kovų del Lietuvos nepriklausomybės aprašymai ir kit., 4) apysakos, eilėraščiai ir šiaip grožinės literatūros dalykai, 5) šaulių reikalai ir gyvenimas, 6) Lietuvos karių ir savanorių-kurėjų gyvenimas, 7) Mažosios Lietuvos gyvenimas, 8) Okupuotosios Lietuvos gyvenimas, 9) kaip gyvena lietuviai svetur — Europoj, Amerikoj, Afrikoj, Azijoj ir Australijoj, 10) įvairius skaitytųjų mintys ir nuomonės, 11) naujienos apie išradimus, mokslą ir kit., 12) žinios apie Lietuvos ukį ir finansus, 13) įvairius pasaulio ir Lietuvos žinios, 14) sportas, 15) knygos ir raštai ir jų įvertinimas, 16) didelis juokų ir linksmy karikatūrų skyrius, 17) įvairius patarimai „Trimito“ prenumeratoriams, 18) radio, 19) pranešimai, skelbimai ir kit.

„Trimitas“ plačiausiai rašo apie mūsų Vilniaus ir skriaudžiamų brolių vilniečių reikalus ir gina jų teises. Nemaža straipsnių ir minčių deda apie karą ir sausumos, jurų ir oro ginklavimosi dalykus.

„Trimitas“ kas savaitė eina 20 puslapių ir kas kartas naujais spalvuotais viršeliais su gražiu paveikslu. Turiny dedama Lietuvos ir pasaulio gyvenimo vaizdų-fotografijų. „Trimito“ kaina metams: \$1.80, Lietuvoje lit. 8. — **Susipažinti 1 egz. siunčiamas nemokamai.** Išsirašęs 1932 metams „Trimita“, Broli Lietuvi, neapsivilsi. „Trimitas“ Tave dėkingai lankys kas savaitė ir net įvairius žinias iš Tavo tėvų žemės. „Trimitas“ visų lietuvių laikraštis. Kas myli Lietuvą ir brangina jos kovas del Vilniaus, tas 1932 metams į savo namus „Trimitą“ pasikviečia. Skubėkite išsirašyti. „TRIMITAS“, Laisvės Alėja 20, Kaunas, Lithuania.

NUMAŽINTOS I ABI PUSES KAINOS I KAUNĄ IR ATGAL PER HAMBURGĄ
\$179 Trečia Klase
U. S. Karo Mokesčiai Atskirai
Viršminėta kaina dabar galėje ant visų mūsų laivų.
Del informacijų kreipkitės į lokalinius mūsų agentus.
HAMBURG-AMERICAN LINE
39 BROADWAY, NEW YORK

7 Dienos į LIETUVĄ
Greičiausi Garlaiviai Pasauly
BREMEN ~ EUROPA
Paukus geležinkelio susisiekimą iš BREMERHAVEN į LIETUVĄ. Taipgi nuolatiniai kas savaitė išplaukimai gerai žinomas Lloyd Kabiniais Laivais. Užsiskykite vietas pas vietinius agentus, reikalaudami Lloyd laivakorčių, suteikiant greičiausių patarnavimą.
NORTH GERMAN LLOYD
57 Broadway New York

Stai Yra Jusų Darbas, Moterys!
Tvirti vyrai labai nemylį prisipažinti, kad jiems reikalinga bent kokia pagelba nesveikume. Todel priguli nuo jus, MOTERYS, prižiūrėjimo, kad jusų vyrai pasilankytų sveikais.
Visuomet turėkite po ranka bonk'to garsaus linimento
Trade **PAIN-EXPELLER** Mark
Reg. J. V. Pat. Biuro.
Pailgę muskulai, ankstyvi peršalimai, visokių rušių gėlimai ir skaudėjimai greitai pasiduoda šiam linimentui. PAIN-EXPELLERIS yra pigiausia „darbo apsaugos“ forma.
Kaina 35c. ir 70c. Parsiduoda Visur.
* Tikrais turi INKARO vaizbaženklį.

